B103/c/19/4

Library ... DIVISION ... JOURN

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **V. Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 22 | SESTDIENA, 1985. GADA 1. JŪNIJS | 35. GADS | SATURDAY, JUNE 1, 1985.

SECOND CLASS MAIL | REGISTRATION NUMBER 2249 | CENA 1 DOLARS

Jaunā darba posmā

Latviešu Nacionālās Apvienības Kanadā jaunievēlētā valde savā pirmajā paplašinātā sēdē.

Pēc aizvadītās LNAK padomes sesijas jaunievēlētā valde savā pirmajā sēdē pulcējās 22. maijā, piedaloties arī prezidija priekšsēdim I. Alksnim, viņa otram vietniekam J. Mieriņam, revīzijas komisijas locekļiem un vairāku nozaru vadītājiem. Ar klusuma brīdi godināja nesen mirušo LNAK pārstāvi Tanderbejā A.Vinteru.

Kā zināms, LNAK valdes priekšsēdi T. Kronbergu ar atsevišķu balsojumu ievēlēja jau padomes sesijā. Pārējos valdes amatus sadalot, LNAK valde nākošā darbības gadā darbosies šādi: valdes priekšsēža pirmais vietnieks prof. Dr. G. Šubiņš (līdzšinējam vietniekam Dr. L. Luksam atsakoties), priekšsēža otrs vietnieks Dr. G. Siliņš, sekretārs A. Krastiņš, kasieris I. Melnbārdis, biedrzinis R. Norītis (visi līdzšinējie) un valdes locekļi — Inta Purva, Dr. L. Lukss, A. Budrevics, Sarmīte Bulte un Valdis Vāgners.

Līdzšinējos amatos apstiprināja politiskās informācijas nozares vadītāju Dr. L. Luksu, kultūras noz. vad. Intu Purvu, saimnieciskās noz. vad. A. Budrevicu, izglītības noz. vad. J. Mežaku, iekšējās informācijas noz. vad. R. Norīti, sporta nozares vad. J. Vilmani, palīdzības noz. vad. V. Vāgneru, juridiskās noz. vad. Sarmīti Bulti, finanču noz. vad. T. Forstmani un sabiedrisko lietu noz. vad. Ināru Vilmani. Par politiskās nozares vadītāja vietnieku no jauna apstiprināja Dr. G. Siliņu. Līdzšinējā jaunatnes noz. vadītāja Dace Veinberga darba slodzes dēļ no amata atlūgusies un viņas vietā nozares vadītāju apstiprinās nākošā sēdē. Arī pārējos LNAK darbiniekus un pārstāvjus apstiprinās nākošā sēdē, kas paredzēta 20. jūlijā Purvainē.

Informātīvu ziņojumu par latviešu un vispār apspiesto tautu aktīvitātēm Otavā sakarā ar cilvēku tiesību lietpratēju konferenci sniedza Dr.L. Lukss, papildinot prof. Dr. G. Šubiņam, T. Kronbergam, Dr. G. Siliņam, J. Mieriņam un citiem latviešu pārstāvjiem. Apspiesto tautu, it sevišķi latviešu demonstrācijas, iesniegumi, preses konferences un līdzīgas aktīvitātes radušas interesi televīzijā un presē, kā arī sabiedrībā. Apmeklētas arī dalībnieču valstu delegācijas. Informātīvi materiāli par cilvēku tiesību pārkāpumiem Pad. savienībā un tās okupētajās zemēs bija pieejami atsevišķi iekārtotā informācijas birojā, ko itin bieži apmeklēja demokratisku valstu pārstāvji un preses darbinieki. Tādēļ ievadītais politiskais un informātīvais darbs uzskatāms par sekmīgu un turpināmu, par ko plašāku informāciju latviešu laikrakstiem tuvākā nākotnē sniegs LNAK politiskās informācijas nozares vadītājs Dr. L. Lukss.

Kultūras nozares vadītāja Inta Purva ziņoja par pēdējo kultūras padomes sēdi, kas vienojusies nākošā gada Kul-

(Turpinājums 20. lp.)

Baltijas valstu jaunatne ar karogiem pie kongresa nama Otavā. Tā bija atbilde Kremļa delegācijai, kas nepieļāva Latvijas, Lietuvas un Igaunijas nacionālo karogu novietošanu sēžu zālē.

Latviešu protesta balss Otavā

Turpinot Eiropas drošības un sadarbības konferencē pieņemto principu izvērtēšanu, Otavā uz sešām nedēļām tiekas 35 dalībnieču valstu delegācijas, lai pieņemtu atzinumus cilvēku tiesību un pamatbrīvību ievērošanā un iedzīvināšanā, kā to iecerēja pirms desmit gadiem, parakstot īpašu vienošanās dokumentu Helsinkos.

Gatavojoties uz šo konferenci, apspiesto Eiropas tautu komiteja Kanadā priekšdarbus iesāka jau 1984. gada pavasarī, pieprasot Kanadas valdībai izveidot īpašu parlamenta komiteju cilvēku tiesību pārkāpumu pētīšanai Helsinku vienošanās ietvaros. Valdībai mainoties, pieprasījumu no jauna atkārtoja un ievēroja. To atbalstīja kabineta ministri un daudzi parlamenta locekļi. Ārlietu ministrs Džo Klarks izteica viedokli, ka ieteikumi pieprasījumā nedotu pietiekamu darba slodzi īpašai parlamenta komitejai, bet tomēr viņš bija pieprasījumu virzījis tālāk uz McGrath revīzijas komisiju, kas pašlaik izskata esošo parlamenta komiteju nepieciešamību, kā arī pieprasījumus jaunām komitejām.

Apspiesto Eiropas tautu komiteja Kanadā saskata, ka šādas parlamenta komitejas nodibināšana būtu ļoti liels ieguvums, jo līdz šim Kanadā pastāv tikai parlamentāriešu interesentu grupa, kas saucas par Kanadas parlamentāriešu Helsinku grupu, bet kurai nav mandāta līdzlemšanai ne ārlietu ministrijā, ne arī kādā citā valdības līmenī.

Saziņā ar ārlietu ministru Džo Klarku, kas kopā ar finanču ministru piedalījās apspiesto tautu komitejas sēdē šā gada 6. februārī Toronto, pēc šīm sarunām nodibināja atsevišķu apakškomiteju pie Ārlietu ministrijas cilvēku tiesību jautājumiem Austrumeiropā. Tās priekšsēdis bija R. Stackhouse. Apakškomiteja noturēja noklaušināšanas sesijas Otavā šā gada 30. aprīlī, iepriekš iepazīstoties ar atsevišķo tautību centrālo organizāciju iesniegumiem. LNAK pārstāvēja L. Lukss, sniedzot minētajai apakškomitejai summējumu par okupētās Latvijas stāvokli un atbildot jautājumus. Prezentācijas rezul-

(turpinājums 10. lp.)

Baltieši demonstrē Otavā. **Apsūdz Kremli.**

Plkv. Lobe slimnīcā

Mūsu laikraksta Stokholmas līdzstrādnieks Nikolajs Seglenieks raksta:

„Tik nesen, tas bija šī gada martā, kad svinējām pulkveža Lobes 90. dzimšanas dienu. Pulkvedis bija lieliskā garastāvoklī — likās pati vitālitāte. Klāt bija arī kundze Milda, kas, vecuma sagrausta, parasti mēdza gulēt blakus istabā, tagad bija iesēdināta lielā istabā mīkstā atzveltnī un jutās it kā tai dienai par godu spirgta. Un daudzie apsveicēji nāca un gāja. Bija grūti saprast, kā pulkvedis ar savu lielo gadu nastu spēj ne vien ar katru apsveicēju vārdus izmainīt, bet dot visiem mudinājumu nepagurt cīņai par brīvu Latviju.

Pēc jubilejas man bija telefona saruna ar pulkvedi. Bija saņemti ap 250 apsveikumi. Pulkvedis nespēja visiem personiski pateikties, tāpēc bija nodomājis pateicību uzrakstīt un nosūtīt visām trimdas avīzēm. Es apsolīju piepalīdzēt. runājām arī par veselības stāvokli. Viņš sūdzējās, ka ir traucējumi kuņģa darbībā.

Pulkvedis nevēlējās savu kundzi ievietot veco ļaužu namā, viņš vēlējās pats viņu apkopt. To arī darīja. Dienas laikā trīs reizes dienā nāca apkopējas, bet nakts laikā viņš pats apkopa kundzi. Reizē ar to bija traucēts nakts miers, kas atņēma spēku.

Aprīļa mēnesī pulkvedis jutās sliktāk. Izsauktais latviešu ārsts Rašmanis slimnieku ievietoja slimnīcā, reizē uz slimnīcu pārvietoja arī nespēcīgo kundzi. Izdarīja visus iespējamos izmeklējumus un rentgena uzņēmumus. K. Lobe bija priecīgs, ka katru dienu varēja brīdi pieiet pie savas kundzes. Izmeklēšanas rezultāti nebija labvēlīgi — Dr. Rašmanis parūpējās, lai pulkvedi pārvestu uz citu slimnīcu ar lielākām iespējamībām apārstēšanai. Jaunajā slimnīcā izdarīja kuņģa operāciju.

vienlaicīgi ārsti ziņo, ka K. Lobes kundzes veselības stāvoklis pasliktinās. Pie viņas dienu un nakti sēž slimo kopēja. Nepārtraukti izdara asins pārliešanu. Abi slimi, katrs savā slimnīcā. Stāvoklis ir traģisks. Draugi sarunā ar ārstiem sagatavojuši pulkvedi uz jaunāko, ka Lobes kundze var drīz aiziet viņsaulē.

Apmeklējot pulkvedi slimnīcā, viņš garā možs, cenšas būt reālists, kā jau neskaitāmās kaujās norūdīts karavīrs. Viņš stāstīja:

„Es neesmu aizmirsis pulkveža A. Plensnera aiziešanu viņsaulē. Viņš juta dzīves beidzamā brīža pienākšanu. Viņš vēlējās satikt mani. Es tur biju, blakus viņam, kad viņš man izdvesa: „Pēc manis tu nāksi drīz!" Mēs bijām seni draugi, sapazināmies kaujas

(Turpinājums 20. lp.)

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1985. GADA 1. JŪNIJS, 22. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdes priekšsēdis — Pēteris Ratnieks. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466—1514

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

Viens aktīvists, divi vienaldzīgie, trīs kritiķi...

Trimdas latviešu sabiedrību no savas rezidences slepeni noskatījis Dadzis

Viktors Kalniņš

Alkoholisms un tautas degradācija

I

Padomju savienības zinātņu akadēmijas Novosibirskas nodaļas zinātnieku grupa 1983.g. veica socioloģisku pētījumu par dzeršanas un alkoholisma problēmu Padomijā. Nekur atklāti Padomijā šis pētījums nebija publicēts. Pētījuma īss atstāstījums izplatīts nelegāli tā saucamajā Samizdata veidā.

Pētījuma autori norāda, ka tieši no 60. gadu sākuma neparasti strauji pieauguši alkohola patēriņa tempi. 1980.gadā, salīdzinot ar tādām rietumu zemēm, kur alkoholu patērē daudz, kā ASV, Franciju, Italiju u.c., Padomju savienība pārsniedza alkohola patēriņa līmeni 2,5 reizes un uz katru iedzīvotāju skaitīja 10,8 l absolūtā alkohola. Absolūtā alkohola litrs ir simtprocentīgā spirta litrs un līdzīgs 2,5 litriem degvīna.

Zinātnieku izveidotā līkne rāda, ka tādiem pieaugšanas tempiem paliekot, 2000. gadā tiks patērēti 20 litri absolūtā alkohola uz katru iedzīvotāju.

Rīgas Literātūra un Māksla jau pirms vairākiem gadiem rakstīja, ka alkohola patēriņš Latvijā, salīdzinot ar 1940.g., ir pieaudzis 3 reizes. Ņemot vērā apstākli, ka latviešus lielā vairumā, līdzīgi citām ziemeļu tautām, nekad nevarēja pieskaitīt pie atturībniekiem, šie skaitļi ievieš šausmas.

1983.g. zinātnieki konstatēja tālāku alkohola patēriņa pieaugumu. Bija izdzerti 12 litri absolūtā alkohola uz katru iedzīvotāju. 1983.g. katram padomju statistiskajam pilsonim — gan zīdainim, gan sirmgalvei vecenītei, gan ticīgajam nedzērājam musulmanim, gan dzērājam krievam, gan dzērājam latvietim — bija pārdotas 60 degvīna pudeles, un, galvenais, visa šī jūra bija izdzerta.

1980.g. Padomijā bija 40 milj. alkoholiķu un dzērāju — tie ir tikai oficiāli reģistrētie. Ja tuvākajos gados neko sevišķu nedarīs, tad 2000. gadā valstī būs 80 milj. alkoholiķu un chronisko dzērāju, jeb 65 proc. no visiem darbam spējīgiem iedzīvotājiem — norāda pētījuma autori.

Pats traģiskākais šajā dzeršanas ārprātā, norāda zinātnieki, ir progresējošā nācijas izdzimšana. Autori norāda — vispirms krievu nācijas. To var saprast, jo viņus vispirms interesē krievu likteņi, kā jau pienākas krievu zinātniekiem un patriotiem. Atļaušos apšaubīt viņu secinājumu. Tāda izdzimšana draud arī baltiešiem, turklāt, ja ņemam vērā ārkārtīgi zemo dzimstību Latvijā un Igaunijā. To pašu var teikt par Baltkrieviju un Ukrainu, un pavisam traģisks stāvoklis ir Krievijas federācijas tautām, īpaši ziemeļu un Volgas somu cilmes, tādām kā mordviņiem, mariešiem, udmurtiem.

Viena no spilgtākām izdzimšanas pazīmēm ir debīlu un garīgi neattīstītu bērnu skaita palielināšanās. Sākot ar 1975. g. Padomijā vairs nepublicē datus par speciālajām skolām garīgi neattīstītajiem bērniem, jo tādi dati diskreditē.

Zinātnieki norāda, ka speciālajā seminārā esot nosaukti šādi skaitļi: no 1982.g. dzimušajiem bērniem 3,5 proc. bija smagas novirzes psīchiskajā un fiziskajā attīstībā, 13 proc. bija vidējās pakāpes novirzes. Tātad 16,5 proc. no visiem 1982.g. dzimušajiem ir pieskaitāmi pie debīliem, tātad katrs sestais bērns. Viss tas ir alkohola patēriņa rezultāts. Ne tikai dzimstība krīt, ne tikai dzimst nepilnvērtīgi bērni, bet pieaug arī mirstība. Divdesmit gadu laikā, no 1960.g. līdz 1980.g., mirstība pieauga par 47 proc. Arī tas ir alkoholisma rezultāts. Novosibirskas zinātnieki secina, ka alkoholisms ir īsta programma, kā iznīcināt nāciju, kā pazudināt to no zemes virsas. Vēl jo sāpīgāk ir to apzināties verdzinātām tautām, kur bez paša alkoholisma ir vēl citi iepriekš ieplānotie pasākumi, lai tās pārtautotu un pat fiziski iznīcinātu.

(Turpinājums sekos)

Lasītāju vēstules

VAI DZIESMU SVĒTKOS RAKSTNIEKU CĒLIENI VAJADZĪGI?

Ir pienācis laiks pajautāt: Vai rakstnieku cēlieni dziesmu svētkos būtu turpmāk rīkojami: Šo svētku programmu arvien vairāk pārblīvē ar sarīkojumiem, kādus agrākajos gados rīkotājiem nenāca prātā dziesmu svētkiem piediegt. Bez tam ir saradies tāds lērums dažādu privāto un organizāciju blakus sarīkojumu, sapulču un saietu, ka apmeklētāji arvien biežāk saka: „Bija gan noskriešanās, neiznāca laika ne lāga dzirdēt, ne redzēt...” Nevar vainot rīkotājus, jo viņi, jau tā pārpūlējušies, saņem kundzīgus spiedienus un prasības no visām malām: Mums un mūsējiem vajaga to un to un vēl to! Neaizmirstiet, lai būtu programmā! Jādomā, šo pārblīvējumu dēļ jau vairākos svētkos ir manīts, ka rakstnieku cēlieni tiek it kā iespiesti kādā pēdējā stundu „starpā”, no kuŗas ļaudīm tūlīt lielā steigā jau „jāskrien” uz kādu citu, lielāku sarīkojumu. Vai arī, rakstnieku cēlienus bieži ieprogrammē pl. 10 vakarā, kad ļaudis ir jau tik ļoti „noskrējušies”, ka acis un ausis veras ciet un tiem gribas sākt nošķiebties.

Vēl kāda cita „laika zīme” arvien, arvien kļūst redzamāka: dziesmu svētku rakstnieku cēlienā ierodas kādas 100 vai 150 baltas galvas no 5000—7000 apmeklētājiem svētkos. Šie skaitļi ļoti skaidri uzglezno mūsu tautiešu interešu ainavu dziesmu svētkos un dod mums visiem īstās atbildes — rakstnieku cēlieni nav vajadzīgi!

Mūsu jaunākā paaudze, vidējā un arī prāva daļa vecākās paaudzes priecīgi dodas uz kabarē, ballēm un citām sanākšanām „tur, kur glā-ā-zes stai-gā!”... Rakstnieki un latviešu raksti tiem bijuši nebijuši, lai gan šie paši šad un tad sparīgi saruna runiņas par latviešu kultūru un gara dzīvi. Tie citi, kas par latviešu rakstiem arvien vēl interesējas, sev vajadzīgo atrod periodikā vai grāmatās. Kāpēc turpināt tādus nevajadzīgus rakstnieku cēlienus dziesmu svētkos? Acīm redzot tos programmās paredz it kā kādas agrāko gadu tradicijas iekustinājumā.

Kādreiz šo cēlienu zāles bija pilnas līdz durvīm. Tagad nabaga rīkotāji dzirdēti nopūšamies: „Nu, ko lai ar tiem rakstītājiem iesākam? Viņi grib parādīties... Tāpēc kāda sprauga būs jau jāatrod.” Pašiem rakstniekiem nepavaicājot, viņi būs pagalam pārprasti: rakstnieki nevēlas ne šo „spraugu”, ne arī tādu „parādīšanos”. Varbūt piemirstam, ka uz dziesmu svētkiem bieži vien ir jālido 2000 jūdžu. Ar visiem izdevumiem tāda „parādīšanās” izmaksā 1500 dol. Tad nu tādās reizēs jāsaka paldies par pagodinājumu ar tās „spraugas” došanu un par atļauju parādīt savus sirmos matus citiem 150 sirmgalvjiem.

Teikto kopā savelkot, ir godīga vēlme, lai turpmākie dziesmu svētki iztiktu bez tādas „spraugas” meklēšanas, kur to „parādīšanās” cēlienu ielikt, jo vairākos pēdējos dziesmu svētkos tas esot radījis rūpes ne vien ar „spraugas” atrašanu, bet arī — kā rīkotājiem paglābties no „nepareiziem” dzejniekiem.

„Laika zīmes”. skaidri rāda ar ļoti gaŗu pirkstu, ka mūsu tautiskajai publikai dziesmu svētkos rakstnieku cēlieni nav vairs vajadzīgi. Dziesmu svētki lai turpinās kā dziesmas, satikšanās, atpūtas, izklaides un izpriecas svētki. Kāpēc tos apgrūtināt ar apmeklētāju vēlmēm nevajadzīgo?

Ļaujiet tautiešiem, lai viņu dvēseļu ilgu pildītājas — glā-ā-zes stai-gā...!

Jānis Klīdzējs
Kalifornijā.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Ģimetne

Latvju mākslas pirmā dāma

Veronikai Janelsiņai 75 gadi.

Latvju literātūras milža Anšlāva Eglīša dzīvesbiedrei māksliniecei un rakstniecei Veronikai Janelsiņai 20. maijā piepildījās 75 gadi.

Veronika Janelsiņa dzimusi Strenčos 1910. gadā, mācījusies Cēsu pamatskolā, beigusi Cēsu vidusskolu un 1931. gadā iestājusies Mākslas akadēmijā, kur viņas profesori ir Ludolfs Liberts, Valdemārs Tone, Augusts Annuss. 1938. gadā viņa beidz Ģederta Eliasa figurālās gleznieciības meistardarbnīcu, saņemdama mākslinieces diplomu.

Savas mākslas pamatos un īpatnēji vienreizējas personības veidošanā Janelsiņu valdzinājuši Annusa, Eduarda Kalniņa, Jāņa Tīdemaņa un Tones meklējumi un atziņas. V. Janelsiņai patīk gaišās optimistiskās jutoņas un intuicijas, meistara Augusta Annusa pērļaini trauslais krāsu mirdzums, irdeni vieglais triepiens, debess tāļu gleznotāja Eduarda Kalniņa dobji vienmuļā gaisotne, meistarfaktūrisko krāsu intensitātes kāpinātāja Jāņa Tīdemaņa varenie, pārdrošie pastozie gaismas uzsvari, smalkjūtīgā kolorista Valdemāra Tones niansētie krāsu kontrasti, brīnumainās, apgarotās noskaņas.

V. Janelsiņas mākslas galvenā iezīme ir būtiskais latviskums, ko māksliniece ietvērusi sevī, strādādama par gleznu un keramikas restaurātori Rīgas pilsētas un valsts mūzejā, kur koncentrēti latvju senču latviskā gara un dzīves liecinieki.

1939. gadā apceļodama Vāciju, Franciju, Italiju, Šveici, Veronika Janelsiņa šo zemju bagātajās mākslas krātuvēs gūst jaunas atziņas un pārdzīvo spēcīgas ierosmes. Māksliniece saista senie meistari — Rembranta gleznu pārlaicīgā mirdzēšana, Van Goga krāsu intensīvitāte, Tintoreto, Saverī, Difī, Matīss, Luvrā — modernā franču gleznieciība, Ženēvā tai vasarā Madrides Prado teiksmainās mākslas bagātības.

Māte un bērns resp. madonnas un Kristus bērna sižets kopš renesanses laikmeta primitīvistiem gleznieciības vēsturē ir tēlotāju mākslinieku iedvesmes avots; šo tematu skāruši neskaitāmi tēlotājas mākslas meistari neskaitāmās gleznās, kas apbrīnojamas iejūtu un gleznieciskas meistarības pilnības dēļ.

Šis sižets saista arī V. Janelsiņu; viņas kontemplātīvās gleznās ir šī laika izpratne — tieksme pēc garīguma un morālu spēku nozīmīguma. Šī bargā laika pārdzīvojumu ietekmē iekšēji vērstos darbos vizionārā skatījumā izjūtams aizgājušo paaudžu vitālo spēku dzīvīgums. Mākslinieci patstāvīgi artistisks, sapņaini apgarots mākslas pasaules skatījums, mazliet stilizēts statisks zīmējums. Mākslinieci saista faktūra, harmoniskas krāsu gammas, klusināti skaidra krāsu intensitāte, gaismas un ēnu attiecības.

Portretos un figurālās kompozicijās V. Janelsiņa tver vizionārā skatījumā dzīves smalkās noskaņas, radīdama savu īpatu personisku stilu.

Gleznu kompozicijā izcila nozīme noslēgtiem gaismas laukumiem, gaismas avotiem; šie pastozie krāsu ziedi, kas, it kā traucēdami apdares saskaņu un viengabalainību, satrauc gleznas mieru un dzīvina to. Tie iemirdzas gleznās dažādās vietās un, izstarodami dīvainu gaismu, tēlotai īstenībai piešķir telpiskumu.

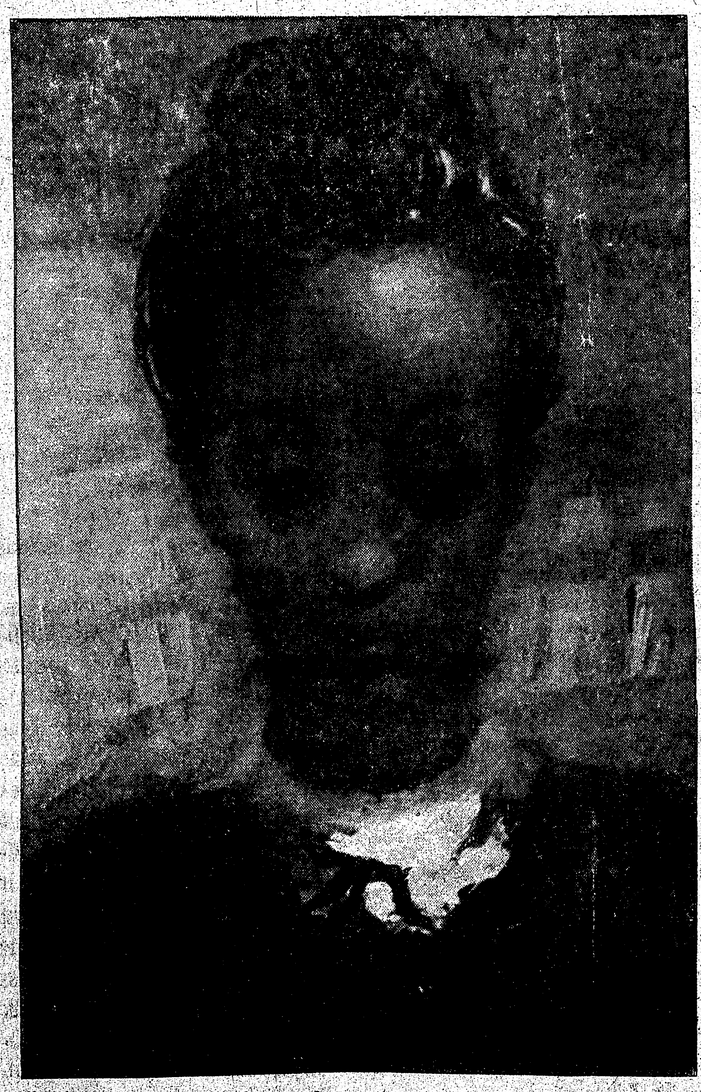

Ģimetne — V. Janelsiņas glezna.

Sievišķīgums un trauslums, smalkjūtība un gaume, miers un klusums, skaidrība un vienkāršība, savrupība un pamestība, smeldze un rezignācija'- tie rada V. Janelsiņas mākslas īpatu latvisku šarmu un burvību, savdabīgu noskaņu gaisotni. Zaļgandzeltenīgais, dzelteni maigais zeltainums, viegli iesārtais, silti brūnais kolorits, izkusdams telpā, rada vāru vizionāru krāsu un toņu vibrējumu.

Klusi, bet droši jaunā māksliniece ienāk latvju gleznieciībā un noturīgi stāv tās avangardā.

Pirmo reizi savus darbus atklātībai V. Janelsiņa rāda pēdējā mūksaliešu izstādē 1939. gadā, pirmo patstāvīgo gleznu skati viņa rīko 1944. gada aprīlī Kaļķu ielas salonā.

1947. gada maijā internacionālā gleznu izstādē Štutgartē izceļas V. Janelsiņas īpatais personības veselums, mākslas pilnskanība. V. Janelsiņa piedalās kopizstādē 1948. gadā Valkas nometnē pie Nirnbergas; 1970. gadā Zviedrijā viņu apbrīno un pelnīti slavina mākslinieku sabiedrība.

Veroniku Janelsiņu pārsteidz arī negaidītais atklājums, ka švābi ir lieli gleznieciības cienītāji, kaut gara dāvanām ne pārāk izšķērdīgi apveltīti ļaudis: „Ja gribētu, te varētu gadiem gleznot ūsainu tēvaiņu, druknu švābu dāmu un sārtu, smaidīgu bērnu ģīmetnes, par ko šie citādi gandrīz skotiski taupīgie ļaudis ir mierā arī pieklājīgi samaksāt. Diemžēl, esmu tik aizņemta pati saviem darbiem, ka tādiem pasūtinājumiem neatliek laika."

Veronika Janelsiņa ir samierinājusies, ir bijis jāsamierinās, ar visu darbu zaudējumu tēvzemē un Berlīnē. Ar pūlēm un neatlaidību, sagādājusi nepieciešamos materiālus, viņa atkal glezno — gleznō klusās dabas, sejas, arī ainavas savā īpatā krāsu mirdzumā un gaismēnu meklējumos, un ar gleznām piedalās nometņu izstādēs. Viņa necenšas izdabāt publikas gaumei, tomēr viņas audekli saista mākslas cienītāju uzmanību. Eslingenas izstādē kāds gleznu kollekcionārs nosūtījis Veronikai Janelsiņai lakonisku telegrammu: „Pērku jūsu gleznu. Maksāju 1500 marku." Gleznotājas atbilde tikpat lakoniska: „Glezna maksā 2000. Naudu iemaksāt invalidu fondā."

Losandželosā resp. Pacifika Palisādēs Veroniku Janelsiņu saista patīkamais klimats un rosīgā mākslas dzīve. Klusumā un savrupībā tur aizritējuši trīs gadu desmiti.

Ilgāku laiku sākumā viņa strādā maizes darbu kādā Losandželosas portretu darbnīcā, mēchaniski, pat amatnieciski zīmēdama sejas fotografiski reālistiskā stilā. Notrulinātajam darbam, mājās pārnākusi, viņa atrod pretindi: viņa gleznō nesaistīti — tikai savam priekam — rīkodamās ar krāsām un formām pilnīgi brīvi,

Veronika Janelsiņa pirmajos gados jaunajā kontinentā.

nepakļaudamās redzamās pasaules likumiem un saistībām, tā radīdama jauna stila darbus, ko varētu saukt par abstrakto mākslu.

Tomēr Veronika Janelsiņa paliek uzticīga savam īpati personiskajam stilam. Madonnu festivalā Losandželosā piecdesmitajos gados viņai piešķir pirmo godalgu. Viņu aicina piedalīties vairākos festivalos citās pilsētās.

Veronika Janelsiņa izsmalcinātā iztēlē zīmējusi sava vīra Anšlāva Eglīša grāmatu apvākus, izņemot grāmatu Sveiciens Ofijai Ozo, bez tam *Līgavu mednieku, Kazanovas mēteļa, Teodula Supersakso, Laimīgo* un *Es nebiju varonis* — īpatņu sejas.

Grāmatu rotāšanas mākslā — liela nopietnība, godbijība, smalka izjūta. Grāmatas garu atspoguļo krāsainā grafika. Krāsai nav tipisku funkciju; gaumīgi greznais ietērps izcelts blakus raksturiem. Apvāki un personu portreti ir Janelsiņas mākslas darbi, kas grāmatām dod vienreizēji īpatu noskaņu.

Sevišķu pārsteigumu sagādā „vienreizēji rāmā latvju Intellektuālās Mākslas Pirmā Dāma", kā Veroniku Janelsiņu apdzejojis odā dzejnieks Andrejs Pablo Mierkalns (Latvju Žurnāls 3, 1955): Veronika Janelsiņa ienāk latvju literātūrā ar interesantu grāmatu *Kaķi, ja tu būtu cilvēks* (1981) ar Anšlāva Eglīša pildāmspalvas lieliskajiem kaķa zīmējumiem. Nākamajā gadā seko stāstījumi no divu cilvēku, divu jaku un taksido viedokļa *Divas jakas un taksido* ar Anšlāva Eglīša zīmējumiem un 1984. gadā — *Nozagtais eņģelis*.

Suminām!

Edmunds Zirnītis.

Māte ar bērn

Alb. Eglītis

Latviešu dienas Romā

ROMA (-āt) — Neviena mākoņa, un — debesis ir dzidras, zilas, saules spožumā mirdzošas no rīta līdz vakaram katru dienu. Bet ja Eiropā esam tik kupls pulciņš no brīvās pasaules tomēr kopā, tad tam kristīanisma vēsturē ļoti ievērojams pamats: Cēsu bīskapijas dibināšanas 400 gadu atcerēšanās, turklāt, vēl tādā laikā, kad iebrucēju - krievu nežēlīgumā tauta mājās dreb savās pastāvēšanas saknēs.

Atklāšanas ceremonija sākas 29. aprīlī plkst. 16.00. Prezidijā savas vietas ieņem Latvijas katoļu pārstāvis Vatikānā prelāts Dr. K. Ručs, prāv. Dr. A. Brumanis, inž. A. Homka, dzejnieks A. Spoģis, ELJA's vadītājs V. Labinskis. Ievadot svinīgās sanāksmes gaitu, Dzintara seniors inž. A. Homka pasvītrā, ka esam domās, esam sirdīs pie tautas, kuŗu nepārtraukti arvien vairāk apdraud sovjetu plūdi, okupācijas režīma vara un komūnistu bezdievības spaidi. Svētbrīdi vada prelāts Dr. K. Ručs, prāvests Dr. A. Brumanis, rev. Dr. P. Cirsis, SJ, lūdzot apspiestajiem gaismas spēku, mīlestību un Debess valstības žēlastību.

Seko apsveikumi un pirmais referāts. Dr. K. Ručs, runādams par katoļu baznīcas dzīvi tur, kur Dievu raksta ar mazo burtu, starp citu atgādina trimdas milzīgo atbildības jēgu, kamēr pārstāvam nacionālo sirdsapziņu un kalpojam savai baznīcai, kuŗa nav aizstājama, nav noliedzama. Reizē aicina līdzšinējo ceļu ar Dieva palīgu iet neatlaidīgi tālāk, lai stiprinātos ticībā un izturībā. Tāpat mācītājam centīgāk jāapmeklē katrs draudzes loceklis, lai viņš dzīvāk jūt reliģiozitātes saites, dziļāk izjūt savu svarīgumu draudzē. Cik smags mūsu tautas liktenis, to liecina Teoloģijas studiju seminārs Rīgā, kuŗā apmēram 60 katoļu studentu, bet viņu vidū tikai kādi 4 vai 5 latvieši, un mācības valoda krievu. Studijām nepieciešamās grāmatas no ārienes grūti piegādāt, bet pašu valstī atkal tādu nav. Sovjetus vispār biedējot turienes baznīcas sakari ar brīvo pasauli, un sevišķi esot baiļes no sakaru ceļiem — vairāk, kā no pašas bībeles.

Pēc referāta diskusijās varēja konstatēt domu, ka rietumu pašreizējā apmulsumā savas lietas kārtojot mums jāparāda uzdrīkstēšanās, lielāka enerģija, un starptautiskus viedokļus ietekmētāju faktu kopojumi. Mūsu brāļiem, māsām tur pagaidām to darīt nav gandrīz nekādas iespējas.

Dr. A. Brumanis, kas Romā dzīvo un strādā raidītājā jau 17 gadus, nākošā referātā atkal daudz nedzirdēta pastāsta par Vatikāna raidītāju, kuŗš ar motīvu Kristus dzīvo, Kristus uzvar, Kristus valda, raida 35 valodās un ir lielākais pasaulē kristīgo tautu vienotājs, kristīgās patiesības paudējs. Raidītājs mūsu gadījumā kalpo arī, lai tauta aiz dzelzs aizkara mājās neatsvešinātos no trimdiniekiem, nepaliktu bez dievticības dzīvinātāja iespaida, un — brīvības morāliskā iepriecinājuma, tāpat, lai vienmēr skaidrāk tur palikušajiem tautiešiem atklātu komūnisma īsto seju.

Pārrunās paceļas ierosinājumi, ka jāorganizē vairāk tādi raidījumi, kas tuvi tautas dabiskajiem centieniem, un kož tiem, kas tos tur cenšas traucēt un ignorēt. Pēc vakariņām sirsnībā paiet kopējās draudzības stundas. Netrūkst dziesmu, līksmas čalošanas, netrūkst arī nopietnu pārdomu par nākotnes problēmām, kas mums visās dzintariešu dienās ievērojamākais temats.

30. aprīļa priekšpusdienā tautisko vecromiešu — prelāta Dr. K. Ruča un S.J. Dr. P. Cirša pavadībā apskatām katakombas, kuŗās pirmajā g.s. vajātie kristieši apglabāja savus mirušos, bet reizēm labirintos (10 km kopgaŗumā) arī dzīvie tajos slēpušies un meklējuši sev glābiņu. Konstantīna laikā katakombas pārvērstas par kapsētu pazemē, kuŗā vairākos stāvos vairāk nekā 170000 romiešu kapi. Apbrīnojam nelielo katakombu kapellu freskas, kuŗās fascinējoši ir pagānisma motīvi iejaukušies kristiesības figūrālajos tēlojumos, un vēl tagad, gandrīz pēc 2000 gadiem, staro vienreizēju mākslas vērtību. Sagūstīti, pārsteigti no redzamā ar izbrīnētu dvēseli staigājam pa pilsētas senpēdām: Forum Romanum, Kolosseum, Panteonu, kavējamies Spāņu trepēs, paejam gaŗām Aurelianu mūrim, un Caracallsa-Termen (slavena pirts), kas celta 3. g.s. otrā pusē un kuŗā reizē varējuši mazgātied un sutināties 1500 romieši. Taču neaizmirstamā Romas apskatīšana jāpārtrauc, jo viesnīcā mūs gaida referāts par Cēsu bīskapijas dibināšanu pirms 400 gadiem. Vēsturisko tematu, solot jaunatklājumus, kas uzieti Vatikāna dokumentu krātuvē — bibliotēkā, izvērtēs Tēvs S. Kučinskis, kuŗš Mūžīgajā pilsētā dzīvo un strādā jau 40 gadu. Jāpiezīmē, ka Cēsu bīskapija radīta 1585. gadā 1. maijā, pāvesta Sixtus V kronēšanas dienā, un kā tas redzams oficiālos pergamentos, lasāms chroniskās, iezīmē Fundamentālas zīmes tautas briedumam un katoļticības stiprināšanai Latvijā. Pētījumos arī tuvāk ieraugām toreizējo mūsu zemes un tautas vēsturisko stāvokli, kas nav bijis viegls, bet nav arī bijis bez ticības. Tēva S. Kučinska referātam zinātniska vērtība, kas pelna, ka to publicētu kādā trimdas akadēmiskajā izdevumā.

Sekojošās pārrunās piedalās Dr. K. Ručs, Dr. P. Cirsis, Dr. J. Trizna u.c. Diskusijās noskaidrojās arī, ka pirmajā krievu gadā, tāpat kaŗa norisē, un sevišķi pēc Otrā pasaules kaŗa Latvijas katoļu baznīca Daugavpilī, Jelgavā, Preiļos, Ilūkstē ir pazaudējusi milzīgus archīvus.

Vakarā latviešu financists tautsaimnieks A. Francis no Ņujorkas apskata baltiešu emigrantu jaunākās problēmas ASV un Kanadā. Klausītājus viņš pamatīgi informē par zināmas tautības negausīgajiem mēģinājumiem mūs visus pārvērst kaŗa noziedzniekos. Rīgā ar Maskavas ziņu čekas viltotavas pat nespējot ātrumā vairs sagatavot tik daudz nepatiesību, cik pašlaik pieminētajās zemēs baltieši tiekot apmeloti, degradēti. Kavējoties pārrunās, rodas dažādi konstruktīvi priekšlikumi, ar kuŗiem atmaskot ļaunprātības un meliem likt pretī patiesību.

1. maija priekšpusdienā, kad Romā nav satiksmes un ielas pilnas ar maija demonstrācijas pūļiem, Bebrenes pagastā dzimušais augšzemnieks Dr. P. Cirsis SJ, kuŗam interesantais, pašaizliedzīgais mūža ceļš un slāpes pēc dzelmēm radījis iespēju studēt 4 slavenās universitātēs Berlīnē, Romā, Londonā un Vīnē, runā par tematu Brīvība dziļskatā. Pēc referenta pārliecības brīvība ir dzīvības lieta, saistīta ar atbildību, disciplīnu, pienākumiem, kas cilvēkam nozīmē sūtību, prasa ideālismu, un ja ir nacionāla vajadzība, liek arī uzupurēties. Diktātori arī vienmēr runā par brīvību, par demokratiju, bet vairo tikai baiļes, spaidus, un to nodrošina ar kodolieročiem, ar drūmu policijas varu, kādu jau vairāk nekā 40 gadus okupanti praktizē Baltijas valstīs, kad brālis brālim vairs beigās nevar uzticēties.

Mūsu trimdas literātūras apcerēšanas piezīmēs kādreiz iegūs vēsturisku uzmanību Alberta Spoģa vadītais dzejnieku cēliens Romā, kuŗā Ilze Eglīte lasīja Annas Lomanes, Karmenas Kurzemnieces, bet pats cēliena vadītājs Marijas Urnežas un Janinas Babres darbus. Katram autoram veltīja arī īsu vērtētāju raksturojumu. Savus darbus personiski kopā ar dzīves draugu lasīja Alberts Eglītis un Alberts Spoģis. Dzejnieku izvēlētie temati skanēja Dievam, tautai, tēvzemei un brīvības mīlestībai.

Ceturtdien, 2. maijā, viesnīcas kapellā svētceļniekiem katoļu dievkalpojums ar dievgaldu. Dienas pārējo daļu, kompetentu pavadoņu vadīti, veltījām Romas apskatei no mākslas viedokļa. Klīstot, vērojot paiet visa saules bagātā pēcpusdiena, un mūsu atzinums: Baznīcas, pilsētas laukumi ar saviem pieminekļiem, strūklakām, māju pagalmiem ir apbrīnojamas liecības, kas apliecina italiešu gara fainomenālos lidojumus pagājušo gadu simteņos.

Piektdien, 3. maijā — Cēsu bīskapijas 400 gadu atceres svētceļniekiem tuvojas augstākais kāpinājums. Vispirms ciemojamies Vatikāna raidītājā. Sagaida latviešu redakcijas darbinieki tēvs S. Kučinskis, prāvests Dr. A. Brumanis, māsa Terēze-Marija un Puķīte. Abās istabās sienas rotā mūsu gleznotāju darbi. Nav steigas. Nekur nedzird lieka trokšņa. Valda sirsnība, tuvība. Jautājumi nepaliek bez atbildes. Vairākās studijās sagatavo raidījumus. Pirmo reizi tuvumā vērojam un redzam, kā praktiski top un risinās šis atbildīgais darbs. No raidītāja ceļš ved tālāk uz Vatikānu. Pāvests zālē plkst. 12.30 privātā audiencē mūs pieņems Pāvests Jānis Pauls II. Pievienojas arī Mūžīgajā pilsētā dzīvojošie tautieši, inž. Benks ar meitu un prāvesta-rakstnieka A. Voitkus meita. Sejās, sirdīs svinīgums. Vienam otram aiz nopietnības iekšējs lampu drudzis, kamēr beidzot sardzes vīru šveiciešu pavadīti caur daudzām telpām, pa vairākām marmora kāpnēm sasniedzam paredzēto zāli. Paliekam vieni. Drusciņ jāgaida. Saules gaisma plūst apkārt. Ierodas filmoperātori, fotografi, līdz pēkšņi smaidīdams latviešu vidū ienāk augstākais visas pasaules katoļu garīdznieks, apustuļa Pēteŗa vietnieks Pāvests Jānis Pauls II. Esam piecēlušies, skan mūsu aplausi.

Pēc sasveicināšanās prelāts Dr. K. Ručs vācu valodā uzrunādams Svēto Tēvu starp citu uzsveŗ tautas traģēdiju un tai pastāvošos draudus, svešinieku virskundzības laikiem turpinoties, un ka šo bēdu laiku latviešiem, igauņiem, tāpat lietuviešiem var palīdzēt pārdzīvot vienīgi kristīgā ticība, Dieva labais prāts un Svētā Tēva dziļa līdzjutība šīm trim tautām pie Baltijas jūras Eiropā. Audiences zālē klusums, nevar elpu dzirdēt. Redzam tikai Pāvestu baltajā tērpā, un — viņa personas mierīgo, neaizmirstamo starošanu, kad iegrimst sevī vai atkal kā dzīva gaisma skatās mūsos, kas visi esam prom no pelēkuma un jūtam vienīgi notikuma saviļņojošo iespaidu. Nav brīnums, ka pāris dienas iepriekš 15 gadīga vācu ģimnaziste Meika no Bād-Bentheimas līdzīgā audiencē bija pat pārdzīvojumā aizmirsusi jau rokā turētos sarkanbaltos ziedus pasniegt Svētajam Tēvam.

Atbildi Svētais Tēvs sāk latviski: „Mīļie brāļi un māsas, mīļie latvieši iekš Kristus!" (Tālākais vācu valodā) Jūs esat ieradušies Romā pie Svētā Pēteŗa kapa, un — Vatikānā, lai kopā ar Pāvestu godbijībā, pazemībā kavētos Cēsu bīskapijas atcerē. Šinī gadījumā man sevišķi gribas atzīmēt šīs bīskapijas vērtību Kristus mācības paušanā, un — arī jūsu tautai. Atbildes turpinājumā Pāvests vēl galvenos vilcienos saka: Nākotne ir Dieva rokās, uz to jāpaļaujas, un lai cik jāsu tautai bijuši grūti gadu simteņi, lai cik pašlaik smaga tagadne, bezgalīgi jāpaļaujas, ka arī pašreizējais smagums ar debesu Ķēniņienes mīlestību un svētību tiks pārvarēts, un jūsu tēvzeme tiks glābta, tiks pacelta nemirstīgā godībā.

Beigās viņš no visas sirds un tēvišķīgā mīlestībā dod mums apustulisko svētību: Sit nomen, Domini benedictum... Dēla un Svētā gara vārdā — Āmen. Audience ilgst apm. 20 minūtes, kopēja fotografēšanās. Jautājumi, un informātīvi stāstījumi. Mēs sev dvēselēs jūtam spārnus un atrodamies garīgā lidojumā.

Bet kad pēc satikšanās ejam vēlreiz caur Pēteŗa baziliku — pāri Romai nav ēnas. Un — mums, ceļiniekiem, tur dzīves dunēšanai tomēr ir pavisam citāds tonis kā klaiņojot Ņujorkā, Parīzē, Londonā, Stokholmā. Sakot paldies ceļojuma organizētājiem, suminot dzintariešus, vēl jāpiezīmē, kad nu ceļojums ir galā, un katrs atkal esam savās pierastajās vietās pagaidu ciema zemēs, viss piedzīvotais, pārdzīvotais sāk arvien spožāk mirdzēt, nostiprināties un pārvērsties žilbinošā varavīksnes lokā.

Meklē

māsa Zenta Vāvere, 7800 Freiburg, Leinhaldenweg 28b meklē savus brāļus: Adolfu Zvirgzdiņu, dz. 11.2.21; Viduviju, dz. 16.3.25., iesaukts 15.8.44. 33.P. 2.Rt., bijis gūstā Cēdelgemā; Miervaldi, dz. 25.3.27.

DV globālās dienas nākamgad Freiburgā

DV Centrālās valdes ģenerālsekretārs A. Bērziņš mūs informē:

14. jūnijā pieminēsim mūsu tautas brāļus un māsas, kas 1941. gadā uzsāka moku ceļus uz cilvēces iznīcības zemi Pad. savienībā.

17. jūnijā paiet 45 gadi, kopš Pad. savienība iznīcināja mūsu brīvību un Latvijas valsti, ievadīdama garu moku ceļu mūsu tautai.

Šīs dienas mums vienmēr no jauna jāatgādina.

*

Nodaļu/apvienību delegātu sapulcēs par DV centrālās valdes locekļiem ievēlēti: ASV — Andrejs Spārniņš un Alfrēds Puķīte; Vācijā — Jēkabs Leitītis; Kanadā — Arvīds Kalupnieks; Zviedrijā — Mārtiņš Kadiķis.

DV centrālā valde apsveic no jauna ievēlētos DV CV locekļus un novēl viņiem labākās sekmes kopējā darbā.

DV centrālā valde sirsnīgi pateicas aizejošiem DV CV locekļiem: Gunāram Tamsonam un Arnoldam Tauriņam Anglijā, Dr. Jānim Platajam Vācijā un Jānim Lācim ASV.

*

● DV centrālās valdes kārtējā sēde notika 2/3. maijā Toronto. Sēdē piedalījās: DV priekšnieks J. Frišvalds, vanadžu priekšniece A. Liepiņa, DV CV prezidija locekļi S. Lindiņš un A. Lindens (abi no Anglijas), A. Spārniņš un A. Puķīte (abi no ASV), A. Kalupnieks (Kanada), A. Baltiņš (Austrālija) u.c.

Iztrūka: J. Leitītis (Vācija), M. Kadiķis (Zviedrija) un DV ģenerālsekretārs A.J. Bērziņš.

J. Leitītis bija savā vietā pilnvarojis G. Brikmani un M. Kadiķis — J. Treiju.

● DV CV aicina DV vienības pie saviem namiem un mītnēm nozīmīgos gadījumos izlikt Latvijas karogu.

● DV CV aicina latviešu organizācijas atturēties no iesniegumu rakstīšanas savām un citu kontinentu valdībām, iepriekš nesazinoties ar savu zemju centrālām latviešu pārstāvniecībām. Tā piem. Austrālijas latviešu virsnieku apvienības iesniegums ir atreferējuma formā parādījies ,,Washington Post'', ASV, nostādot latvišus antisemītu lomā.

● Atceroties Kurzemes cietokšņa 40 gadus, DV CV ziedo invalidu atpūtas namam Bērzaine DM 3.000.-

● DV CV ārējās inf. nozares referents P. Vasariņš saziņā ar ASV un Kanadas DV priekšniekiem sagatavos brošūru angļu valodā par Daugavas Vanagiem ar īsiem faktiem par organizāciju un tās darbību.

Ārējās informācijas nozarei sagatavot izdevumu angļu valodā par Latviju.

● Pieņēma DV CV jaunatnes nozares vadītāja ierosinājumus iedzīvināt vēstuļu akciju par mūsu izsūtītiem un ieslodzītiem tautiešiem Padomijā.

Jāmeklē jauni veidi, kā ieinteresēt un piesaistīt jaunatni Daugavas Vanagiem.

Iespiest 5.000 eks. skrejlapu par DV (kas ir DV organizācija?).

Jautājumā par ,,krusttēvu'' programmu pie Latviešu ģimnazijas Minsterē nolēma palielināt programmu, sponsorējot 4 audzēkņus, tam ziedojot 4.000,- dol.

● Plkv. V. Januma fonda balvu piešķīra: Eiropas latviešu vasaras skolai — $500.-; Toronto latvisko zinātņu semināram — $300.-; Latviešu skolai Montrealā — $200.

● Uzņemot lentēs latviešu valodas dialektus, vairāk iesaistīt jaunatni.

Latviešu valodas mācīšanai iestudēt bērnu īsludziņas, iepriekš konsultējoties un saskaņojot darbību ar citiem līdzīgiem projektiem.

● DV CV nolemj aktīvizēt sporta nodarbības, aicinot atbalstīt sporta sarīkojumus.

● DV centrālā valde uzskata, ka DV organizācijas vēsturiskajam apcerējumam Laiks, Telpa, Ļaudis jābūt katras nodaļas/apvienības/kopas īpašumā. Pašreiz vēl dabūjami visi četri sējumi, kaut I un II sējums tikai ļoti ierobežotā skaitā.

Grāmatas Latviešu karavīrs pēc Otrā pasaules kara manuskripts š.g. 15. aprīlī nodots iespiešanai kādai spiestuvei Vācijā. Grāmatu iespiedīs 1.200 eks. Iespējams, ka tā būs gatava izsūtīšanai jau augustā.

Tuvojas

14. jūnija

PBLA BRĪVĪBAS NEDĒĻAS IZLOZE

Atbalstait izlozi ar ložu iegādi, pasūtinot līdz 7. jūnijam. Cena 13 dol. par 5 biļešu grāmatiņu, vienas lozes cena — 3 dol.

Pasūtinājumi un maksājumi sūtāmi:
T. FORSTMANIM,
629 MILL PARK DR., KITCHENER, ONT. N2P 1V4, CANADA
VAI
PASAULES BRĪVO LATVIEŠU APVIENĪBAI,
P.O. BOX 4016,
ROCKVILLE MD 20850 U.S.A.

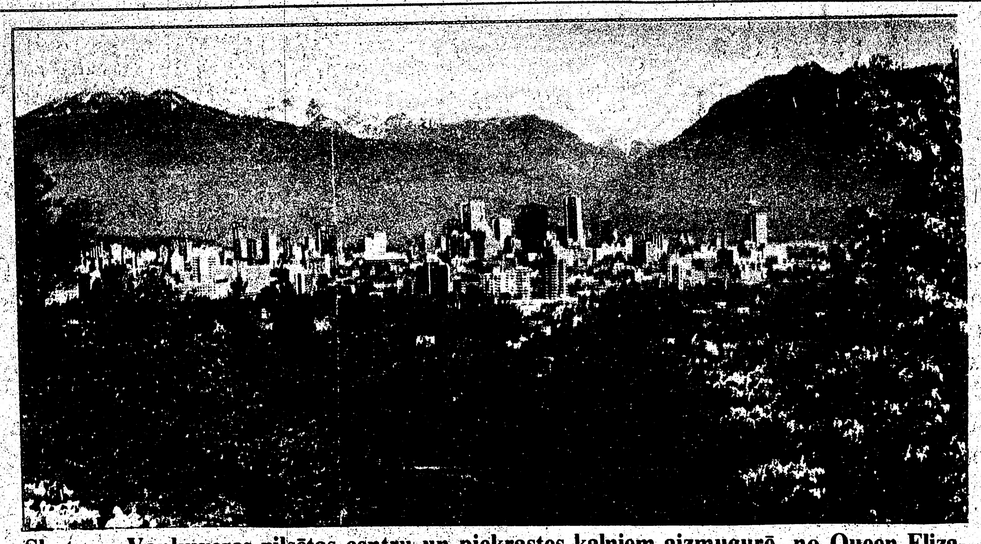

Skats uz Vankuveras pilsētas centru un piekrastes kalniem aizmugurē, no Queen Elizabeth parka, kas ir augstākais punkts pilsētā. Vankuverā no 3.—7. jūlijam risināsies 10. Rietumkrasta dziesmu svētki.

Divreizdivi lektori Vankuverā

Viena no nozīmīgākajām iespējām Divreizdivi nometnē ir klausīties un satikt izcilus latviešu pētniekus, rakstniekus, sabiedriskus darbiniekus un personiski iepazīties ar viņiem. Divreizdivi ir reta izdevība jauniešiem dzīvot, mācīties un darboties daudzu spējīgu cilvēku vidū.

Šogad atkal aicināti daudzi izcili lektori. Daži piedalīsies Divreizdivi vai nu pirmo reizi, vai arī pēc vairāku gadu pārtraukuma. Citi ar savu gadskārtējo atgriešanos dod nometnei labu kontinuitāti un pamatu. Šogad no Kanadas piedalīsies Imants Baruss, Juris Cālītis, Juris Dreifelds, Vaira Vīķe-Freiberga un Baņuta Rubesa. Lektori no Amerikas būs Valda Dreimane-Melngaile, Andrejs Jansons, Māris Ķirsons, Modris Mednis un Guntis Šmidchens. Vēl piedalīsies Juris Kronbergs no Zviedrijas un PBLA stipendiāte Maruta Zvaigzne. Lielākā daļa lektoru runās vairākās ievirzēs. Daļa vadības loka un ieviržu vadītāju arī sniegs lekcijas gan paši savās ievirzēs, gan citās ievirzēs.

Reizi dienā visi Divreizdivi dalībnieki pulcējas koplekcijai. Koplekcijās cenšas iesaistīt nometnes virstemu, katru reizi apskatot to no cita viedokļa. Līdz šim koplekcijas ir bijušas ap 1 1/2 stundas garas. Šogad tās būs tikai pusstundu garas. Atlikušajā stundā dalībnieki, sadalīti grupās, pārrunās koplekcijās izteiktās domas un jautājumus. Tā kā šī gada virstema ir ,,Tautasdziesma, tava dziesma'', pirmā koplekcija būs par Krišjāni Baronu (V. Dreimane-Melngaile). Citas koplekcijas būs par sievietes tēlu dainās (K. Friša-Putene), vīriešu tēlu dainās (G. Šmidchens) un par tautasdziesmām modernajā dzejā (J. Kronbergs). Drusku atkāpjoties no virstēmas, Baņuta Rubesa runās par latvietību un mūsu profesionālo dzīvi un I. Barušs par Latviešu lomu cilvēces garīgajā attīstībā. V. Freiberga sniegs koplekciju ,,Balta biju vēja pūsta'' un vienu dienu būs paneļa diskusija par studentu dzīvi Latvijā.

Vakara programma parasti nav gluži tik nopietna. Iepazīšanās vakaram, mūzikas vakaram ar dziesmu kaŗu un meldiju pazīšanās spēli un raibajam talantu vakaram noteikti būs jautra noskaņa. Vienu vakaru drāmas projekts uzvedīs kādas lugas izvilkumus. Nometnes vidū svinēs Jāņus. Šī gada nometnes vieta — kalnaina sala — piedos Jāņiem sevišķu skaistumu.

Vēl var pieteikties šī gada Divreizdivi nometnei, rakstot Marutai Grantai, 54 Radford, Toronto, Ontario M6R 1Z6, Canada, vai zvanot 416-766-6608. Divreizdivi notiks no 22. jūnija līdz 2. jūlijam Gambier salā pie Vankuveras.

K. Friša.

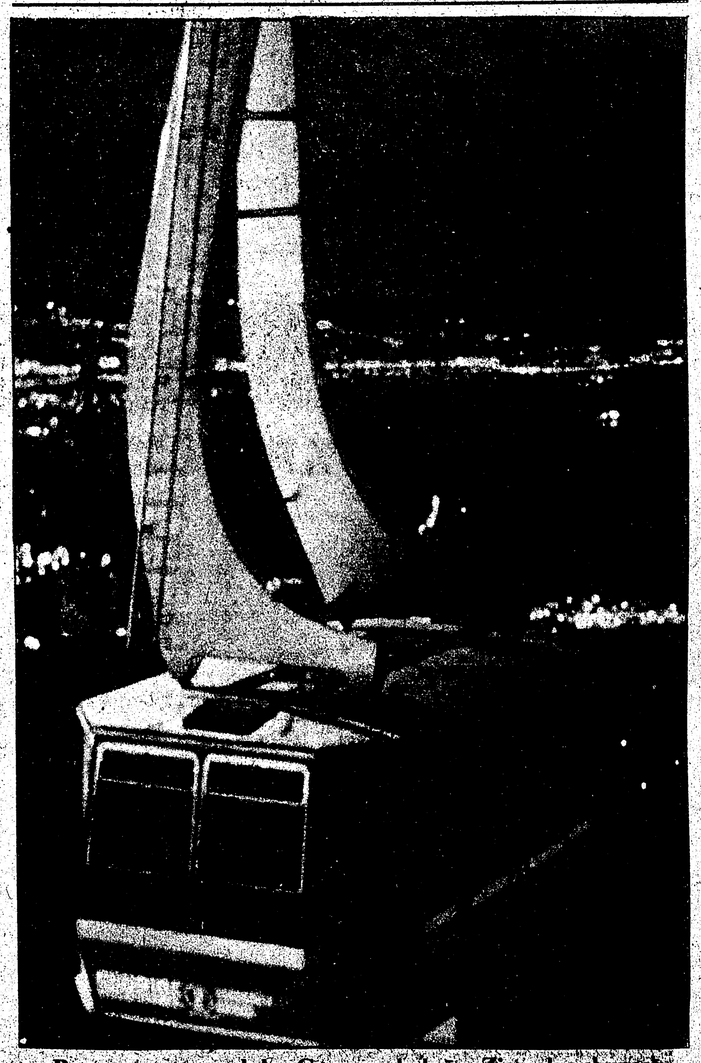

Braucot ar gondolu Grauses kalnā, Ziemeļvankuverā, atveras plašs skats uz Vankuveras pilsētu, Frēzera upes deltu un Klusā okeana ūdeņiem. Šo izbraucienu ir ieteicams izmantot Vankuveras dziesmu svētku laikā.

Līduma sešdesmit gadi

11. un 12. maijā Akadēmiskā Vienība Līdums, atzīmējot savus 60. gada svētkus, nodibināja Minsteres latviešu ģimnazijas stipendiju fondu 1000 dol. apmērā. Katru gadu Līdums atbalstīs kādu no Kanadas latviešu jauniešiem ar 1000 dol., palīdzot apmeklēt latviešu ģimnaziju Minsterē.

Svētkos piedalījās arī vienības Ausma un Latviete, kuŗas dibinātas, tāpat kā Līdums, pirms 60 gadiem.

1925. gada 15. februārī akadēmiskā laikraksta Students redaktora Kārļa Upeslejas ierosmē nodibinājās četras jauna veida akadēmiskās organizācijas vienotnes — Zelmenis, Līdums, Latviete un Ausma. Jaunās organizācijas atteicās no ārišķībām, augsti cēla darba tikumu un draudzību.

Akadēmiskā vienība Līdums atzīmēja savu 60 gadu jubileju 11. maijā Toronto, piedaloties arī vienībām Ausma un Latviete. Attēlā svinību dalībnieki. Sēž no kr.: A. Brīviņa, māc. Ā. Čops, Austruma vecākais I. Kops, Līduma vecākais V. Plampe, Al. Brīviņš, Līduma dibinātājs J. Labsvīrs, Al. Sprudžs un L. Balodis. Foto V. Plampe.

Vienotnes strauji auga, un tās atbalstīja arī Latvijas universitātes mācības spēki. Pēc pāris gadiem Līduma saimē bija jau desmit Latvijas universitātes profesori, vairāki docenti, ārsti un citu profesiju akadēmiķi — prof. Fricis Gulbis, prof. Nikojajs Malta, prof. Arvēds Švābe, Jānis Grīns, u.c. Akadēmiskās vienības izgāja katru gadu tautā ar kādu sabiedrības labā veiktu darbu — tā sauktajos Darba svētkos. Septītos darba svētkos līdumieši ar saviem spēkiem pārvietoja no Ķoniņu ciema uz Brīvdabas mūzeju Rīgā Kursas klētiņu. Šī 200 gadus vecā Kurzemes klēts ir viena no Brīvdabas mūzeja atrakcijām. Protams, Līduma vārdu tur vairs nepiemin.

1935. gadā Vienotnes apvienojās ar vairākām akadēmiskām organizācijām un pārdēvējās par vienībām. Padomju savienībai okupējot Latviju slēdza arī Līdumu, kuŗā bija jau pāri par 200 draugu.

Svešumā aktīvākā un lielākā līdumiešu kopa ir Toronto, Kanadā. Līdums šodien ir vairāku paaudžu akadēmiska organizācija, kuŗā gadu starpību nemanām tāpēc, ka visus līdumiešus vieno draudzība un kopējie centieni: Zinātne, Darbs, Skaidrība, Brīvība un Tēvzeme. Balstoties uz šiem centieniem līdumieši ieslēdzas mērķtiecīgā darbā sabiedriskās domas un sabiedriskās dzīves celšanai, kuŗas gala mērķis ir brīvības un tēvzemes atgūšana. Grūti ir atrast tādu līdumieti, kas nebūtu bijis aktīvs latviešu sabiedriskās dzīves visdažādākās nozarēs. Līduma saimē ir arī tēlojošās mākslas un mūzikas pasaules locekļi. Savā laikā sirmajā Rīgā Līduma paspārnē izauga ievērojamā tēlojāšās mākslas akadēmiskā organizācija Zaļā zeme, no kuŗas vienīgais pārstāvis Toronto ir Jānis Zuntaks, kuŗš ir tagad līdumnieks.

Līdumiešu vidū arī tagad svešumā ir daudzi, kas ir kļuvuši starptautiski pazīstami. Lai atzīmējam Līduma dibinātāju vecdraugu prof. Jāni Labsvīru, prof. Alfredu Tauriņu, Aleksandru Sprūdžu, prof. Aleksi Dreimani, ķīmiķi Andreju Dravnieku, mācītāju Ādolfu Čopu, bijušo Kanadas militāro atašeju Austrālijā Sigurdu Andersonu u.c.

Līduma gada svētku pirmajā dienā, 11. maijā līdumieši pulcējās The Prince hotelī. Gada svētkus vadīja svētku teicējs Valdemārs Bebris. Svētku dalībniekus uzrunāja Līduma vecākais Verners Plampe, bet akadēmisko runu Mēs un viņi teica Aleksandrs Sprūdžs. Bija ieradies arī Līduma dibinātājs vecdraugs prof. Jānis Labsvīrs.

No Latvietes runāja dibinātāja Anna Ķikule, pieskaŗoties tiem apstākļiem, kas izraisīja interesi par jauna tipa akadēmisko organizāciju dibināšanu. Ausma Gaida Kalnāja no Bostonas savukārt pakavējās pie centienu nozīmes organizāciju dzīvē. Ar ziediem un uzrunu Līdumu apsveica vienības austrums vecākais Ivars Kops.

Interesantu māksliniecisko programmu bija sakārtojis līdumietis Alberts Vītols. Programmā bija deklamācijas un dziesmas kokles pavadījumā, piedaloties Dzidrai un Andai Sprūdžām, koklētājiem Aelitai un Pēterim Brīviņiem. Programmu nobeidza pieci Vītoli: Vilma, Ženija un divi Alverti, ar Astru Ikši-Vītolu pie klavierēm, izpildot Alfreda Štromberga tautas dziesmu harmonizējumu vokālam kvartetam ar klavieŗu pavadījumu. Kopējās dziesmas vadīja Jānis Pālēns.

Svētku otrā daļa notika svētdien, 12. maijā Kanadas latviešu centrā. Rīta cēlienu ievadīja Valdemāra Bebŗa referāts Latviešu eksistenciālisms, kas izraisīja dzīvas pārrunas. Pēc azaida bija ar LNJAK kopāji organizēts panelis par tematu Kāpēc es gribu palikt latvietis. Paneli vadīja prof. Aleksis Dreimanis, piedalījās no LNJAK Harolds Bulmanis un Ūve Hodgins, bet no Līduma Ivars Timbers un Jānis Vilmanis. Sekoja ļoti dzīvas debates.

Gada svētkos piedalījās līdumieši arī no Filadelfijas, Bostonas, Indianapoles, Otavas un Londonas. Gada svētkiem bija izraudzīts sauklis — Draudzīgā solī nākotnei pretī!

Ž. Zentiņš

GADA SAPULCE

Kreditsabiedrības biedri!

Laipni lūdzam Jūs ierasties Latviešu Kreditsabiedrības gada sapulcē 1985. gada **15. jūnijā, pl. 9.30 no rīta Latviešu Namā,** College ielā 491, Toronto.

DARBA KĀRTĪBA

1. Ieradušos biedru reģistrēšana
2. Iepriekšējā gada sapulces protokola nolasīšana un pieņemšana
3. Valdes ziņojums.
4. Pārvaldnieka ziņojums
5. Aizdevumu komisijas ziņojums
6. Revīzijas komisijas un zvērināto revidentu ziņojumi
7. Pagājušā gada darbība
8. Kandidātu nominācija pārvēlamām amatpersonām un amatpersonu vēlēšanas
9. Turpmākā darbība.
10. Sapulces slēgšana.

Valdes uzdevumā —
S.D. BULTE, sekretāre

P.S. — Lūdzam ņemt līdz biedru grāmatiņas un uzrādīt tās reģistrējoties.

TORONTO OFFICE TORONTO OFFICE HAMILTON OFFICE LONDON OFFICE

AICINĀJUMS.

Iegādājaties 5. Latviešu Jaunatnes Dziesmu Svētku Rīcības komitejas izgatavotās latviešu SERVJETES, kuŗu pamazinātais grafiskais ietērps rotā šī paziņojuma malas.

2 paciņas servješu (katrā 18) maksā tikai $ 5.00 plus $ 1.00 pasta izdevumiem. Organizācijām piedāvājam lielākas paciņas (225) par $ 25.00 plus $ 2.00 pasta izdevumiem.

Rotājiet galdus svētkos, saietos, godos un sarīkojumos ar šīm servjetēm! Tās iegādājoties Jūs atbalstiet 5. Latviešu Jaunatnes Dziesmu Svētku Montrealā sarīkošanu.

Čekus lūdzam rakstīt uz LATVIAN YOUTH SONG AND DANCE FESTIVAL vārda un nosūtīt - 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfé, Québec. H9X 2R2 Canada, Telefens (514) 457-9832.

LATVIAN YOUTH SONG AND DANCE FESTIVAL

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes 178

1973.g. rudenī savu lidojumu uzsāka Ziņu Vanags, kam lizda Latvijas Sarkanā Krusta skaņu lenšu bibliotēkā, par kuŗu rūpi tur Rietumvācijas DV apvienība, nerimtīgi ieskaņojot lentēs latviešu neredzīgajiem lasījumus no mūsu laikrakstiem un grāmatām. Ziņu Vanags kārtīgi apciemojis jau vairāk nekā 500 celsmīgajos lidojumos 41 alkatīgu gaidītāju! Lai arī šīs rindas apliecina pateicību un dziļu cieņu tā pašaizliedzīgajiem kopējiem!

* * *

Mūsu vecīšiem par ziņu un pārpratumu novēršanai, ka jaunie ,,jipiji'' jebšu ,,jupīši'' (Young Urban Profesionals) nekādi nav samaināmi ar ,,hipīšiem'', par kuŗiem reiz netīksmē brīnījāmies pirms gadiem divdesmit. Jupīši ir šīsdienas patīkama, intelliģenta, 25—39 g. vecuma zelta jaunatne, kuŗu raksturo labās dzīves priecīga baudīšana, ko tie veic ar šarmu, vieglu roku, ar kreditkartītēm tērējot savās panākumu tekās sapelnītos dāldeŗus. Kamēr hipijus mēs toreiz sastapām it bieži arī mūsu vidē, savējiem jupīšiem mēs esam dzīvei atpakaļpalikusi, neinteresanta, garlaicīga un nenozīmīga ideālistu un mākoņstūmēju saime, ar kuŗu šiem savtīgajiem pasaules iekaŗotājiem un dzīves ziedoņa izsmalcinātiem baudītājiem nav ko pīties...

* * *

Mums ir nelāgs paradums skaļi kā gaiļiem pavēstīt labvēlīgi ievadītos pasākumus Vašingtonā, bet tiklīdz kas saiet grīstē, nolaižam sekstes un vairs ne čiku, ne grabu par izkladzināto priecīgo ziņu. Mūsu sabiedrībai tomēr jāzina, kas īsti mūsu lietās noris ,,augstākās aprindās'' un tā sistēmatiski informējama arī par mūsu neveiksmēm. Piemēra dēļ minēsim populāro Jaltas nolīguma jautājumu. Francijas prezidents nodeklarēja, ka tas jārevidē. Tādās pašās domās bija pāvests Vatikānā, 225 britu parlamentārieši Londonā (ar Vinstona Čerčila mazdēlu priekšgalā) tam pievienojās. Mēs cildinājām prezidentu Rēgenu, kas to pašu pateica oficiālā runā. Lieta bija tik populāra, ka pat Klīvlandes pilsētas dome pieņēma atziņu, ka ASV valdībai jāatsauc savs paraksts no Jaltas vienošanās.

Trimdas laikrakstos izcili vēstījām, ka par Jaltas norunu anullēšanu ASV Tautas vietnieku namā iesniegta dep. Korkorana rezolūcija (nr. 435), bet Senātā sen. Karstena rezolūcija (nr. 226) par to pašu. Bet tad viss apklusa, un pusgadu vairs nevienas rindiņas, kas tad ar šīm mums svarīgām rezolūcijām vispār noticis. (Līdzīgi bija ar senāko ASV kongresa rezolūciju nr. 192, kas ieteica ASV prezidentam ierosināt Apvienotajās Nācijās Baltijas valstu pašnoteikšanas tiesību jautājumu, kad par tās tālāko likteni mūsu vadības loks, it kā ledu mutē ieņēmis, klusē.

Kopš mums tagad Vašingtonā politiskajam darbam ir īpašs lietvedis ar atalgotām stipendiātēm palīgos, par šiem jautājumiem jāurķējas, tie jābaksta un par tiem visnotaļ jāziņo trimdas saimei, kālab mūsu ieceres izplēnējušas.

Cik izdevies noskaidrot, tad, piemēram, rezolūcija nr. 226 par Jaltas norunu anullēšanu vienkārši Senāta komisijā nolikta uz ledus visai īpatnēju un mums netīkamu ieganstu dēļ.

Senātoros esot arī ieskats, ka šī rezolūcija ne vien asi vēršoties pret vareno komūnisma imperiju PSRS, bet tai arī cieša sakarība ar ASV (prezidenta Forda) parakstu Helsinku izkārtojumam, kuŗā Austrumeiropas — arī Jaltā skartās Polijas — paverdzināšanu Maskavai ASV atzinusi par apstiprinātu (ar status quo neaizkaramību!) uz laiku laikiem! Radies ieskats, ka tas, ka Kremlis nepilda nedz Jaltas, nedz Helsinku savstarpējo nolīgumu, esot ,,mazsvarīgi''(!), jo tieši ASV esot morālais pienākums būt par labu paraugu starptautiskajās attieksmēs. ASV nedrīkstot savu reiz doto apņēmīgo piekrišanu tā vienkārši atsaukt, solījumus lauzt, kaut arī norunu partneris tos neīsteno. Tā jau ir tā pati liberālā filozofija, kas ASV jau ievilka politiskā purvā.

Nav jābūt pareģim, lai pateiktu, ka lielkungi Vašingtonā šīs likumdevēju parakstītās rezolūcijas beigu redakcijā sadakterēs tā, ka tās būs tukšu vārdu varza (parastās frazes par krievu rīcības ,,nosodīšanu'' u. tml.). Galvenais: Maskava jau stingri, ar draudu pieskaņu, pateikusi, ka Jaltas (arī Helsinku) nolīgumi ir neaizkaŗami un padomju tauta pratīšot tos nosargāt! Un, bāliņi baltie, kādas gan šodien ASV ir reālās iespējas atjaunot Austrumeiropā (ieskaitot Baltijas valstīs) brīvību, kad ASV, krieviem sirsnīgi uzticoties, šīs zemes Jaltā, Teherānā, Potsdamā un Helsinkos atstāja krievu ziņā? Vāciešiem ir teiciens: ,,Dumm geboren, nichts dazu gelernt!'' — Naīvais un vientiesīgais no pieredzes arī nekā neiemācās!

* * *

1962.g. 20. janvārī komūnistu tiesa okupētās Igaunijas galvaspilsētā Tallinā aizmuguriski notiesāja ar nāves sodu ASV dzīvojošo igauņu trimdinieku Linnasu, pie kam piespriesto nāves sodu okupantu presē paziņoja jau 12. janvārī, t.i. astoņas dienas pirms okupantu tiesa faktiski pasludināja spriedumu. Kālab tagad noris faktu samezglošana, ka pēc ASV tieslietu ministrijas OSI lēmuma Linnasu izdos PSRS, ja īstenībā to — caur Maskavu — izdos ,,Igaunijas PSRS'', kāda padomju republika, pēc ASV kongresa ilgu gadu atzinumiem, tiesību izpratnē starptautiski de jure ir beztiesiska, ,,neeksistējoša'', okupācijas varas tiesa Tallinā tur ir nelegāla! Tā kā ,,padomju republikām'' visi ārējie sakari jāuztur caur ,,lielo brāli'' Maskavā, tad Linnasa izprasīšanu no ASV administrātīvi kārto Vissavienības ārlietu un tieslietu ministrijas Kremlī. Iestādes noklusē, ka faktiski tā ir ,,Igaunijas padomju republikas'' republikāniskā lieta. Neapšaubāmi, ka izdodot Linnasu okupētās Tallinas 1962.g. tiesas sprieduma ietvaros, šīs okupācijas tiesīgums ex officio skaitīsies de jure atzīts. Te jau vairs nav runa par Linnasa personu, ,,viņa lietu'', bet par kardinālu starptautisko tiesību principu. Taču politiskā gaisotne tik nelādzīga, ka par to mēs pat nepūlamies iegūt tiesību pasaulē izcilāko zinātnieku atzinumus savu poziciju aizstāvēšanai...

* * *

,,Ja Latvijā literāti — padomju varas trubadūri arī izjūt, kas norisinās pašu zemē ar tautas tiesībām, tie, rokās cieši turēdami kompartijas biedra karti, klusē — jādod mesli okupācijas varai, viltum un nežēlībai. Nav drošmes uzņemties disidentu likteņus. Tā klusējot viņi sekmē savas tautas bojāeju!'' (P. Grods).—

Mirdza Šmite, kas pag. vasaru apmeklējot Rīgu ,,par blatu'' (kukuli) bija iekļuvusi Raimonda Paula koncertā Filharmonijā, uzmeklējusi viņu vēlāk aiz skatuves. Raimonds priecīgi solījies atkal atbraukt uz Ņujorku un tālumnieci ielūdzis paciemoties ar viņu Filharmonijas apakšstāvā, kur bijis vietējās sabiedrības ,,krējums''. Plūdis šampānietis. Šim virsslānim netrūkstot nekā un ,,tos nevarot salīdzināt ar parastiem ikdienas cilvēkiem.'' Vai, kā J. Kalniņš Bostonā teica: ,,Kamēr citiem no sociālisma labi, ja tiek paniņas un sūkalas, kompartijas biedriem vienmēr krējumiņš!'' Pensijas tur 60—80 rubļu mēnesī, bet kurpju pāris maksā 50 rubļu, kleita 40 rubļu. Valsts valoda, protams, ir krievu, un tā jāmācās jau no bērnu dārza gaitām.

Latviju latviešiem!

Karavāna 85 darbosies laikā no 21.—29. jūnijam. Rīgas paviljons novietosies Toronto Latviešu Centrā. Attēlā Rīgas paviljona rīcības komiteja. Priekšā no kr.: Ž. Bušs, sekretārs V. Eglīte, G. Plūmanis, priekšsēde J. Vāgnere; 2. r.: A. Freimanis, A. Negraschis, I. Tauriņa, E. Ērglis; 3. r.: G. Bušs, A. Brīviņa, I. Freimane, J. Tauriņš, A. Freimanis; pēdējā rindā — Z. Miezītis, M. Sukse, O. Turķis, J. Treimanis un A. Ciemgalis.
Foto V. Plampe.

Grafiķa Sigismunda Vidberga darbu izstādi atklāja Toronto Latviešu Centrā mākslas komitejas izkārtojumā 17. maijā. Uzņēmuma kreisā pusē Ērika Kronberga, dodot pārskatu par autoru un viņa darbiem. Izstādē bija klāt autora dēls Nino Vidbergs ar kundzi Mēriju.
Foto V. Plampe.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

TORONTO ZIŅAS

● TLB sestdienas skolai 25. maijā, nobeidzot mācību gadu, beigšanas aktā atzinības rakstus saņēma skolēni, kam atzīmes nebija zemākas par ,,pieci''. Tādi bija: pirmskolā — Jānis Elksnītis, Ariana Murata un Laura Ozoliņa; 1. klasē — Mārīte Avena, Pauls Miklašēvics, Inese Urdziņa un Ginta Zichmane; 2. kl. — Larisa Klee, Viktors Kūlnieks un Matīss Siliņš; 3. kl. — Pēteris Puķītis; 4. kl. — Krista Ozoliņa; 5. kl. — Edvards Kaļiņš, Nils Ozoliņš, Pauls Sudmals un Daina Volmera un 6. kl. — Rita Kollina un Inga Brence. Bibliotēkāre Amanda Sebre savukārt apbalvoja čaklākos grāmatu lasītājus: no 2. klases Larisu Klee, Lauru Kupci un Margrietu Langinu, bet no trešās klases — Pēteri Puķīti un Mārtiņu Šmitu. Sekmīgākie 7. kl. skolēni savus atzinības rakstus saņēma skolas izlaiduma aktā 1. jūnijā.

● TLB Sestdienas skolas paidagoģiskā padome nolēmusi Augusta Brieža fonda augļus izlietot skolēnu rotaļu sacensību godalgām un bērnu pacienāšanai 25. maija izbraukumā uz Saulaini. Šinī mācību gadā skolas ēdamzālē tautas tērpu gatavošanā padomus saņēma 33 latvietes. Pusdienas pārtraukumā 8 bērni nav gājuši skolas pagalmā rotaļāties, bet auduši prievītes. Padomus sniegušas A. Briede, O. Cērpa, Z. Enzeliņa, L. Kalniņa, A. Strade un L. Treimane. Kokļu dienās Otavā 4. un 5. maijā piedalījušies 13 Sestdienas skolas koklētāji A. Liepiņas, A. Brīviņas un D. Reinoldas vadībā.

● Līgo svētku sarīkojumu Sv. Jāņa draudzes lauku īpašumā Saulainē 22. jūnijā ievadīs vokālais ansamblis Melodija Filadelfijas diriģentes Guntas Plostnieces vadībā ar divām izrādēm — pl. 17.30 un pl. 19.30. Kopīga līgošana pie lielā ugunskura. Jāņu tēvs un Jāņu māte pacienās līgotājus ar sieru un Jāņu miestiņu. Deju mūziku šķūnī spēlēs Runči, pēc tam Girgensona mūzika ,,līdz rīta ausmai''. Pūnītī visu laiku ēdienu un atspirdzinājumu bufete.

● Toronto Ltviešu pensionāru apvienības izbraukums 21. maijā divos autobusos uz Niagāru M. Prikuļa vadībā bija pulcinājis 93 dalībniekus. Apskatot Niagāras ūdenskritumu, spīdēja spoža saule un termometrs rādīja 19°C, bet pēc stundas temperātūra bija noslīdējusi jau par 4 gradiem. Ekskursanti vēl apmeklēja Džordža fortu Niagārā un siltumnīcu, kur ziedu sagrupējumi mainās katru pavasari. Plašais parks bija koši zaļš un rūpīgi apkopts. Lielisku iespaidu radīja Niagaras puķu pulkstenis ar 25.000 puķēm, kas maina savu seju ik gadu. Ekskursijas laikā Niagārā vēl ziedēja ābeles. Niagāras pilsēta šogad svin savu simtgadi. Oficiālās svinības atzīmēja 21. maijā ar parādēm un orķestriem. Pēc uzkavēšanās vēl Zoo kafejnīcā, 9 stundu garais izbraukums bija beidzies.

● Pēc bagātīgajām ziemas sezonas rosmēm Toronto Latviešu Centrā arī tā sauktajā ,,klusajā vasaras laikā'' nevaldīs klusums, bet jau tūliņ pēc internacionālās Karavānas Rīgas paviljona apklušanas un Jāņu nolīgošanas Centrs darbosies katru svētdienu. No 7. jūlija līdz 1. septembrim tas svētdienās būs atvērts no pl. 11 līdz 4 pēcpusdienā, kad ap 40 čaklu talcinieku un talcinieču rūpēsies par apmeklētāju uzņemšanu — šogad jau ceturto vasaru. Vasaras karstajās dienās tīkamu pakavēšanos sola atvēsinātās telpas, tāpat baltie bērzi Centra ziedošajā dārzā pie galdiņiem. Iepriekšējās vasarās Centru apmeklēja arī daudz iebraucēju no tālienes, pavadot Toronto atvaļinājumu un apmeklējot draugus un paziņas.

● Šī gada pirmajā ,,gaŗās nedēļas'' nogalē uz lielceļiem cietuši arī daži latvieši. Smagi satiksmes nelaimē cietis torontietis Guntis Bērziņš. Viņš 20. maija pievakarē braucis pa divlīniju 6. lielceļu, kas vietām ir līkumains un nepārredzams. Hamiltonas tuvumā viņa mašīnai pa nepareizo ceļa pusi pretī tuvojusies kāda cita vieglā mašīna, piesēdusies pilna ar jautriem jauniešiem, kas ceļa līkumā apbraukusi otru mašīnu tajā pašā virzienā ar lielu ātrumu. Lai novērstu sadursmi, Bērziņš mēģinājis novirzīt savu mašīnu ceļa labajā pusē uz grāvi, kad pretimbraucošā mašīna ietriekusies viņa mašīnā. Policija atradusi Bērziņu nesamaņā, bet viņa dzīvesbiedre, kas sēdējusi labajā pusē, cietusi vieglāk un pēc ievietošanas Hamiltonas slimnīcā pēc pāris dienām atlaista mājā. Bērziņš vēl paturēts slimnīcā, kur atguvis samaņu tikai otrā dienā. Viņam atrasti vairāki kaulu lūzumi un ķermeņa kontūzija. Policija brīnījusies, kā viņš vispār palicis dzīvs. Abas mašīnas stipri bojātas. Inženieris Guntis Bērziņš ir Toronto latviešu pensionāru apvienības priekšnieka Rolanda Bērziņa dēls, bet viņa dzīvesbiedre arhitektes un mākslinieces Itas Ozolas meita.

Vieglāku satiksmes nelaimi cietusi arī otra torontieša — Paula Mērnieka vadītā automašīna, braucot uz LNAK kultūras nozares vadītājas Intas Purvas lauku īpašumu Purvaini, kur tas uz sanāksmi vedis vairākus līdzbraucējus. Ceļa pagriezienā Mērnieka mašīnu skārusi kāda cita mašīna. No līdzbraucējiem belzienus cietusi tikai dzejniece Birūta Senkēviča, bet pēc pārbaudes slimnīcā atlaista un varējusi piedalīties sanāksmē, tagad veselojoties mājās.

● Toronto 6. un 7. jūlijā notiks daudzkultūru festivāla apvienības 3. gadskārtējais daudzkultūru festivāls ar parādes gājienu pa University avēniju un dažādām nodarbībām Trinity Bellwood parkā. Visas etniskās grupas aicinātas piedalīties, iekārtojot savu tautisko ēdienu galdus, novietnes un sniegt priekšnesumus. Būs arī ,,skaistuma konkurss'' un citas izdarības. Tuvāka informācija: Keith Sheppard, tālr. 222-1936.

● Latviešu mākslas fotografes Ivonnes (Vaar) meln-balto foto izstāde, kopā ar vēl diviem citiem māksliniekiem Kolumbus mākslas galerijā 901 Lawrence W., tālr. 759-7011, no pl. 10—20 darbdienās; sestdienās un svētdienās no pl. 10—18.

● Pēc pensionaru ceturtdienu saietu pārtraukuma 6. jūnijā, LNAK biblioteka būs atvērta tikai vienu dienu mēnesī, — pirmā ceturtdienā, 4. jūlijā un 1. augustā.

Lai izvairītas no lielās satiksmes stundām, grāmatas izsniegs no pl. 10 līdz 14.

5. septembrī atsāksies parastās dienās un stundās.

Vajadzības gadījumā var zvanīt Bērziņai — 233—3000.

Bibloteka pateicas K. Pakrastiņam par dāvātām grāmatām.

● 1985. g. 15. jūnijā, sadarbība ar DV Toronto nodaļu, notiks nodaļas gadskārtējās šaušanas sacensības un tajā pašā laikā, ikviens šaušanas sporta dalībnieks, varēs piedalīties DV CV rīkotās Globālās neklātienes šaušanas sacensībās, bet sportisti kuŗiem nav iespējas piedalīties, šaušanu var izkārtot pēc sava laika iedales un ne vēlāk kā līdz 1. Novembrim šajā darbības gadā. Sacensību laikā risināsies dažādas sporta spēles un būs iespēja piedalīties māla baloža un pistoļu šaušanas sacīkstēs. Noslēgumā sekos balvu izdale, ugunskurs, Jāņu ielīgošana un deju prieki.

● DV Kanadā rīkotās vispārējās makšķernieku sacensības notiek laikā no 10. jūnija līdz 10. oktobrim. Šogad balvas paredzētas par lielāko līdaku un pikreli. Tuvāki noteikumi makšķerniekiem ir jau izsūtīti, bet tos, kuŗi paziņojumus nav saņēmuši, lūdz piedalīties. Vajadzības gadījumos lūdzu sazināties ar DV Kanadā sporta nozares vadību. Sacensībās aicināti piedalīties kā vecie, tā jaunie makšķernieki, lai kopēji noslēgtu DV 35. darbības gadu un nākotnē sāktu jaunu sporta posmu.

● Kanadas DV 35 gadu jubilejas atceres sarīkojumu noslēguma vakars DV namā bija pulcinājis ap 75 DV darbiniekus un viesus. DV zemes valdes v-pr-dis A. Kalupnieks pateicās darbiniekiem un programmu izpildītājiem, un pasniedza rīc. komit. pr-dim A. Šternam grāmatu ,,Varmācību torņi''. Vanadžu vad. Nora Pulciņa savukārt pasniedza ziedus A. Šterna dzīves biedrei. Sv. Katarīnes vanadžu ansamblis (Ilze Dreifelde, Emma Krūmiņa, Milija Zvejniece) uzveda Tīcmanes skeču Ziņkāre.

Viešņa no Anglijas, globālā vanadžu pr-ce Austra Liepiņa DV CV vārdā pateicās par parādīto viesmīlību un draudzību DV CV darbiniekiem un pārējiem viesiem.

Vanadzes rūpējās par viesu pacienāšanu.

● Aprūpes mājas ,,Kristus Dārzs'' ziedotāju un labvēļu sanāksme ceturtdien 6. jūnijā plkst. 19.30 Toronto DV nod. namā (125 Broadview Ave.). Sanāksmē izraudzīs 3 pārstāvjus aprūpes mājas padomei.

● Mednieku un makšķernieku kluba gadskārtējā Pavasara darba talka Bērzainē pulcināja ap 25 talciniekus. Bija labvēlīgi laika apstākļi un talcinieki uzlaboja un uzposa to.

Laimonis

labo

automašīnas

labāk
lētāk
ātrāk
jau 30 gadus
Tālr. 466—0540
603 Gerrard St. E.

Mūzikāla pēcpusdiena

Paulis Šķetris — baritons
Jānis Beloglāzovs — klavieres

svētdien, 9. jūnijā, pl. 17, Latviešu Namā,
491 COLLEGE IELĀ, TORONTO.

Ieeja pret ziedojumiem.

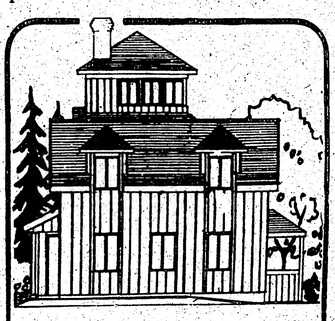

Mūsu māju un dārzu
plānošanas un veidošanas
uzņēmums
piedāvā projektu izstrādāšanu
un darbu izvešanu
jaunbūvēm, pārbūvēm
un dārziem.

Rūpīgs, dažādām
gaumēm piemērots darbs.
Izdevīgas cenas.

The Rockwood Group
Design·Build

Peteris Celmiņš, B.Arch.
Vija Celmiņš, B.Sc., M.L.A. (dārzu architektūrā)

R.R.1 Rockwood Ontario
(519) 856-9671

(Pieņemam projektus
Toronto, Hamiltonas
un Kičeneras apkārtnē.)

1935. gada 17. martā Zaubē laulātie Nikolajs un Emma (dz. Mieriņa) Grinbergi zelta kāzas svinēja savās mājās Sv. Katrīnās. Attēlā jubilāri savu mazbērnu vidū. 1. rindā no kr.: Kārlis Grinbergs, Nikolajs un Emma Grinbergi, Andrejs Grinbergs, Richards Grinbergs; 2. r.: Anita Vārsberga, Andra Adlere, Daniels Grinbergs, Māris Grinbergs, Laura Adlere, Roberts Adlers, Julia Grinberga un Krista Vārsberga. No mazbērniem trūkst tikai Viktors Vārsbergs, kas pašreiz ir skolā Minsterē.

Valentīns Pāvuls

Neptūna kalps

(90. turpinajums)

Kas tie tādi, tie stachanovieši? Tie ir strādnieki, kas izgudro labākus darba paņēmienus, lai celtu darba ražību. Tādi kā tu, biedri Pāvul. Strods man draudzīgi uzsmaidīja un turpināja.

„Mēs esam nolēmuši tev naudu izmaksāt, ja tu kādu tūkstoti noziedotu, piemēram, MOPRA'i. Mūsu ideju izplatīšanai ārzemēs ir vajadzīgi līdzekļi un tev būtu jānoziedo sava ārtava. Ko tu saki?"

„Es saku — nē!"

„Varbūt komjaunatnei?" — iejautājās Veldre.

„Ļoti žēl, bet komūnistu idejām es naudu neziedošu. Jūs ļoti labi zināt, ka komūnists neesmu, un ziedot naudu būtu pret manu pārliecību. Protams, jums ir spēks un vara naudu aizturēt un aizsūtīt mani uz elli lopu vāgī..."

„To mēs arī izdarīsim!" — acīm zibot, pielēca kājās trešais.

„Palēnām, biedri!" Strods viņu apklusināja un ieteica man iziet svaigā gaisā atvēsināties un pārdomāt, kamēr paši apspriedīšoties.

Izgāju ārā, atvēsinājos un pārdomāju. Ļoti labi sapratu, ka runa nav par naudu, bet par mani pašu. Stāvēju kā uz slidena māla krasta nogāzē un nezināju, kur kāju likt, lai neiegāztos straumē. Strods man sniedza roku, ko negribēju satvert, kaut gan sajutu gandarījumu, ka esmu iemantojis Stroda draudzību, kas lika roku pasniegt. Apziņa, ka darbā esmu ieguvis draugus, kuŗus esmu izmantojis savtīgos nolūkos, mani mulsināja. Tas bija daudz vairāk nekā nopelnīt naudu. Un Strods bija komūnists!

Kādēļ es pieprasīju savu peļņu? Labi zināju, ka latam vai rublim nekādas vērtības vairs nebūs un naudas dzīvošanai man pietika. Principa un iespītības dēļ, vai lai pierādītu, ka jaunā iekārta negodīgio rīkojas, manu naudu aizturot? Varbūt nevajadzēja uzstāties un iespītēties? Nebiju paspējis izgudrot, ko darīt, kad Strods mani atkal iesauca iekšā.

Šoreiz runāja trešais. Viņš ar prieku konstatējis, kādas ciešas saites un draudzība esot izaugusi starp darba biedriem, strādājot zem tautas ienīstā režīma. Viņš respektējot arī manu stingro nostāju politikā, jo komūnismu nevienam ar varu neuzspiežot. Visas liecības norādot, ka es esot par strādniekiem ļoti rūpējies un tos aizstāvējis. Viņiem pietiktu, ja arī uz priekšu to darītu, piemēram, ierīkojot strādniekiem technisko zināšanu bibliotēku tepat baraku telpās un to tūkstoti noziedotu tam nolūkam.

Man tas likās pieņemami, un šķīrāmies itin priecīgi.

Strods rīkojās ātri. Sasauca strādnieku mītiņu tajās pašās barakās, noraksturoja mani kā strādnieku draugu un, izceļot manus paņēmienus darbā, lika priekšā izsludināt mani par Latvijas pirmo stachanovieti. Vai būtu kādam iebildumi? Viena roka pacēlās. Es esot kapitālistu kalpībā izsūcis darba tautu un aizliedzis strādniekiem jebkādu brīvību.

„Kādu brīvību?" Vai brīvību darbā dzert? tu, Miķel, arī tagad smirdi pa gabalu un, kā redzu, pudele tev ir kabatā! Vai vēl kādi iebildumi? Nav! Labi, izsludināsim biedru Pāvulu par stachanovieti, bet biedru Miķeli par stakanovieti, jo pieņemu, ka viņš kādreiz dzeŗ no glāzes (krieviski: glāze — stakan)."

Ka tos jaunos darba paņēmienus biju lietojis Ulmaņa laikā, to neviens nepieminēja. Miķeli neatcerējos. Varbūt bija viens no tiem, ko dzeršanas dēļ tiku atlaidis.

Pēc mītiņa atgādināju to Strodam. Esot vienalga, kad tas noticis, jo mana darba augļi palikšot tautai. Es esot dzīvs, saņemšot savu algu un turpināšot strādāt. Komūnistu viņiem esot diezgan, bet labu ūdenslīdēju maz.

Naudu man izmaksāja un technisko bibliotēku iekārtoju.

Laikrakstos parādījās raksti kā vējā palaisti baloni. Kas gan noticēja maniem stachanovieša darbiem, kuŗus nebija iespējams veikt kaut vai laika trūkuma dēļ?

Turpinājām it kā strādāt, bet domas pie darba vairs nesaistījās.

Sieva Ogrē nobijās, kad Marijas „Ļaunie gari" sāka ložņāt ap „gaišo" māju un izprašņāt kaimiņus. Arī Strods bija norūpējies un ieteica man no Ķeguma un Ogres pazust, kamēr nav par vēlu. Mani un tēvu nosūtīšot darbā pie Liepājas, bet ģimeni lai pārvācot uz Rīgu, kur būšot drošāki.

Sameklējām dzīvokli Rīgā, Kalnciema ielā 4 — un no Ogres pazudām.

Durbe

Kopā ar tēvu aizbraucām darbā uz Durbi. Durbes ezerā krievi būvēja hidroplānu bazi un viņiem vajadzēja ūdenslīdēju.

Kas mums to darbu sagādāja, nezinu. Mūs abus ar tēvu vienkārši iekrāva smagajā auto mašīnā kopā ar mūsu aparātiem un aizveda.

Bijām priecīgi atvilkt elpu, jo gaiss Ķegumā kļuva par biezu. Tēvam Lielvārdē iznāca savas nepatikšanas, jo viņš lamāja komūnistus pavisam atklāti. Viņš, tāpat kā es, nevarēja aizmirst komūnistu laikus Krievijā, kad mūs visus apcietināja un tēvu ar brāli izvazāja pa dažādiem cietumiem.

Mūs ieveda dzeloņstiepļu nožogotā laukumā pie ezera. Neviena privātā neredzēja, izņemot namdaŗu grupu, kas lamājās krieviski.

Darbus mums ierādīja krievu virsnieks, kas latviski nerunāja. Pateica, kas mums jādara un lika saģērbties. Bijām nonākuši krievu militārā bazē, greznotā ar plakātiem: Uzmanaities no spiegiem un sabotieŗiem!

Mūsu uzdevums bija pabeigt hidroplānu uzbrauktuves zemūdens daļu. Ezerā iedzītie pāļi bija jānozāģē attiecīgā augstumā un to gali jāapstrādā tā, lai uz tiem varētu uzlikt šķērsbaļķus, kuŗus savukārt pārklāja biezām plankām. Sausumā to pašu darbu darīja grupa namdaŗu. Kaut kā notika, ka mēs divatā zem ūdens apstrādājām vairāk pāļu nekā namdaŗu grupa sausumā. Tēvs gan bija sešdesmitgadnieks un es 35, bet man bija grūti viņu pārspēt. Strādājām katrs savā pusē uzbrauktuvei gandrīz kā sacensībā starp tēvu un dēlu. Drusku arī palielījāmies. Gribējām parādīt „kā latviešu puikas strādā".

Tikai mūsu labās sekmes mūs iegāza.

Kādu dienu, kad darbs bija jau gandrīz pabeigts, krievu komisārs lika mūs izsaukt no ūdens un tāpat ar slapjiem ūdenslīdēju tērpiem mugurā mūs iespundēja būdā ar aizrestotu lodziņu. Pie durvīm pielika matrozi ar šauteni. Bez jebkādiem paskaidrojumiem!

Apstulbuši skatījāmies caur lodziņu, kā pie uzbrauktuves liels celtnis izārdīja mūsu darbu pa gabalam vien.

Vakarā komisārs mūs izsauca pie sevis un pamatīgi nopētīja, it kā lāga nezinādams, ko teikt, ko neteikt.

Beidzot saņēmās. „Mums ienāca ziņas, ka jūs esiet vācu uzsūtīti sabotētāji un strādājot tā, lai uzbrauktuve sabruktu ar pirmo hidroplānu. Tādēļ mēs pāļus izcēlām, lai jūsu darbu pārbaudītu un — jums par laimi — atradām visu kārtībā. Nesaprotu, kā jūs to varējāt?"

Nomurmināju, ka esmu stachanovietis un ka strādājām sociālās sacensībās. Nemeloju, jo „sociālas" sacensības var būt arī starp tēvu un dēlu, starp ūdenslīdēju un sauszemes žurkām.

„Kādēļ tu, kuŗas dēls, tūliņ neteici, ka esi stachanovietis!" Komisārs nervozi iesmējās. „Neņem nu ļaunā, gan viņi dabūs..."

(Turpinājums sekos)

Krišjāņa Barona atceres gada zīmē veldzēsimies mūsu tautas gara mantās.

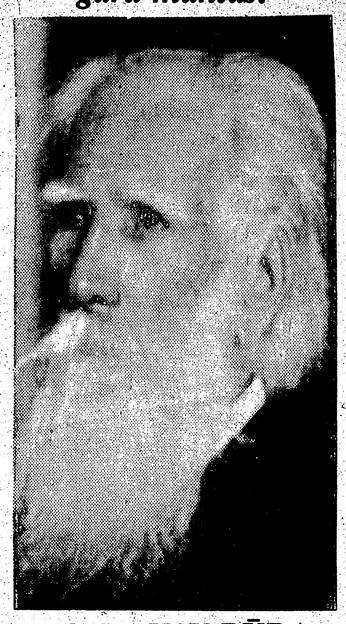

NO DAINU PŪRA

15. dainu virkne

Ko, māmiņa, es darīšu,
Svešumā aizgājuse?
Dari pati savu darbu,
Runā savu valodiņu.
44884 Kazdangas Azp.

Dzīvo labi, man' māsiņa,
Ar visiem kaimiņiem:
Tautiets gāja pie kaimiņa
Vaicāt tavu padomiņu.
11743 Vecates Vlm.

Gan pazinu to meitiņu,
Kaŗa tēva klausījusi:
Līdz zemei brūni svārki,
Līdz jostai sudrabiņš
3067 V.K.Z.

Tēvu tēvu laipas mestas,
Bērnu bērni laipotāji;
Tā, bērniņi, laipojiet,
Ka pietika mūžiņam.
3086 V.K.Z.

Diži meži, platas lapas,
Veci vīri, gudri vārdi; —
Mežs ar savu dižumiņu,
Vecs ar savu gudrumiņu.
27270 Ventspilī.

Drīzi brauca ātru zirgu,
Nevar drīzi sabarot;
Drīz sacēla ienaidiņu,
Nevar drīzi saderēt.
34187 Saukas Jk.

Es nesmēju nabagam,
Ne nabaga bērniņam:
Es nebiju sav' mūžiņu
Ar rociņu apraudzījis.
31202 Kabiles Kld.

Kādu reizi Dievs līdzēja,
Kādu reizi nelīdzēja,
Kādu reizu nabadziņis
Bajārami maizi deva.
31207 Raņķu Kld.

Ai tautiet, tēva dēls,
Turi gudru padomiņ'!
Es, uz tevi raudzīdama,
Atstāj' tēvu, māmuliņ'.
22880 Valmieras Vlm.

Ai tautieti, tēva dēls,
Turi gudru padomiņu!
Tevī man tēvs māmiņa,
Tevī visi padomiņi.
22881 Gulbenes Md.

Es neņēmu kviešu klēti
Pretī vīra padomiņu;
Iztērēju kviešu klēti,
Mūžam vīra padomiņš.
22911 Cesvaines Md.

Ja, Dieviņ, mantu dodi,
Dodi gudru padomiņu:
Manta vien maz der lieti,
Ja nav gudra padomiņa.
34215 Jaunlaicenes Vlk.

Latviešu protesta...

(Turpinājums no 1. lp.)

tātā, apakškomitejas locekļiem balsojot, nolēma latviešu (PBLA) iesniegumu pievienot pie oficiālā protokola kā daļu no protokola.

Apspiesto Eiropas tautu komiteja Kanadā (AETKK) plānoja par klātieni Otavas konferences atklāšanas laikā. No 5. maija līdz 19. maijam bija noīrēta prāva telpa Chateau Laurier viesnīcā, kas atradās konferences centram ielas pretējā pusē. Tur bija iecerētas žurnālistu sanāksmes, delegātu pieņemšanas un informācijas galdi — savs katrai tautībai. Programma bija kopēja vai arī pa dienai atsevišķām tautībām. Telpas iekārtojums bija gaumīgs un ļoti mājīgs, ar biroja vajadzībām piemērotu iekārtu. To bija plānojis latviešu architekts Norberts Sebris. Informācijas telpa savam uzdevumam bija ļoti piemērota, jo tur apgrozījās žurnālisti, delegāciju locekļi, parlamenta locekļi un dažādi viesi. Informācijas materiāli bija ar uzsvaru uz cilvēku tiesību pārkāpumiem Austrumeiropas zemēs, kas viss bija attiecināms uz notiekošo konferenci ielas otrā pusē.

Baltijas tautu diena bija 8. maijs. Šajā dienā bija divas demonstrācijas — viena pie Padomju savienības sūtniecības un otra vēlāk pēcpusdienā pie kara pieminekļa. Notika arī preses konference un pieņemšana konferences delegāciju locekļiem vakarā. Sākot ar 8. maiju bija izkārtotas vizītes pie dažādām delegācijām. Vizītēm sastādīja trīs personu grupas, katrā pa vienam latvietim, lietuvietim un igaunim. Apmeklēja spāņu, beļģu, šveiciešu, holandiešu, angļu, norvēģu, zviedru, amerikāņu, kanadiešu, dāņu un franču delegācijas. Latviešu jaunatnes apvienību vadītāji V. Ronis un D. Veinberga guva labu pieredzi šajos apmeklējumos, kur iesniedza Pasaules Baltiešu Apvienības memorandus kopā ar iepriekš sagatavoto PBLA ziņojumu.

Latviešu aktīvitātes Otavā kārtoja no draudzes nama, kur sagatavoja demonstrāciju materiālus, kur notika ikrītus sanāksmes un vakarā tikās uz vakariņām, kā arī saviesīgu dzīvi. Tur sabraukušajiem tautiešiem, kā arī otaviešiem pašiem bija darba pilnas rokas, lai izkārtotu piecas demonstrācijas trīs dienās. Latvieši aktīvo darbību no draudzes nama izbeidza 8. maija vakarā, skatot savu demonstrāciju atreferējumus CBC ziņās un televīzijā. Kaut arī skaitā nedaudzi, tomēr latvieši varēja teikt, ka šajās dienās latviešu klātiene bija ievērota un okupētās Latvijas problēma atgādināta.

Vistiešākais atgādinājums bija sakarā ar trīs Baltijas tautu karogu pienesumu pie konferences centra vārtiem, prasot, lai arī tos uzvilktu mastos kopā ar pārējiem 35 valstu karogiem. Prasību nodeva konferences administrātīvajai vadībai, kas prasīja uz sarunām kādu baltiešu pārstāvi. Gluži saprotami, ka prasību noraidīja, bet apraksta par šo prasību ar paskaidrojumu, ka tiesiski Padomju savienība nevar pārstāvēt trīs Baltijas valstis, nosūtīja visām delegācijām konferences centrā un arī presei.

Piektdien, 10. maijā no

Helsinku nolīguma Cilvēka tiesību īstenošanas vērtēšanas konferences laikā Otavā delegāciju informēšanai arī latvieši bija iekārtojuši plašu dokumentu izstādi — ziņu galdu. Uzņēmumā PBLA priekšnieka vietn. Dr. L. Lukss ar Austrālijas talcinieci Marutu Zvaigzni.

ASV tautas vietnieku nama un senāta bija ieradušies septiņi pārstāvji, lai tiktos ar krievu delegāciju atsevišķi. Pēc šīs tikšanās bija aicināta prese un citi informātīvā sanāksmē. Šinī pašā vakarā ASV sūtņa mītnē Otavā bija pieņemšana, kurā piedalījās četri latvieši — V. Ronis, I. Kalniņa, M. Zvaigzne un L.Lukss.

17. maijā Kanadas delegācijas vadītājs H. Jay delegācijas birojā bija aicinājis no apspiesto Eiropas tautu komitejas vienu no katras tautības uz sanāksmi, kur deva vērtējumu un pārskatu par konferences gaitu. Tanī pašā dienā uz līdzīgu sanāksmi aicināja mūsu pārstāvjus pie ASV delegācijas.

Konference turpinājas.

L. L.

Archibīskaps Arnolds Lūsis

Izcila garīdznieka jubileja

Šī gada 9. jūnijā apritēs piecdesmit gadi, kopš mācītāja amatā ordinēts viens no mūsu redzamākiem ev. lut. baznīcas mācītājiem, kā arī viens no ražīgākiem un pazīstamākiem rakstniekiem — prāvests Artūrs Voitkus.

Piedzimis 1911. gadā Liepājā, agro bērnību pavadījis Lubānā, kur viņa tēvs bijis skolas pārzinis un draudzes ērģelnieks. A. Voitkus skolas gaitas sāk Rīgā. Pēc pamatskolas beigšanas mācās pilsētas I. vidusskolā, vēlāk Hercoga Pēteŗa ģimnazijā Jelgavā, ko absolvē 1929. gada pavasarī.

Ar labsirdīgu humoru Voitkus atceras savu bērnību un pusaudža gadus. Savās atmiņās viņš raksta: ,,Lubānā ieguvu pirmās zināšanas makšķerēšanā, slidskriešanā un citos ūdens sportos, kā arī sāku nodarboties ar rakstniecību. Līdz kaŗa beigām jau pilnīgi zināju lielos un mazos burtus kā vecajā, tā jaunajā ortografijā.'' ... Rīgā, Sprīvuļa pamatskolā, pārdzīvoju savu pirmo mīlestību. Objekts — klases audzinātāja.''

1929. gada rudenī Voitkus sāk studijas Latvijas universitātes Teoloģijas fakultārē. Studijas Voitkus veic ar lielu nopietnību un sekmīgi beidz 1935. gadā. Šai laikā, liekas, jaunajā studentā izraisījušās arī ilgas dzejā izteikt savas izjūtas un pārdzīvojumus, kaut gan pašas pirmās dzejas — par mīlestību un varonību — bez vēsts pazudušas (iespējams redaktora papīrkurvī).

Tūdaļ pēc ordinācijas mācītāja amatā A. Voitku dabā aicina lielā Zaļenieku un Glūdas draudze. Pēc dzimtenes atstāšanas darba iespējas rodas Ansbachas un citās latviešu bēgļu nometnēs. Izceļojot uz Kanadu, Voitkus sākotnēji strādā Hamiltonā, pēc tam daudzus gadus par Montrealas latviešu Sv. Trīsvienības ev. lut. draudzes mācītāju.

Savu mācītāja sūtību A. Voitkus vienmēr pildījis ar lielu nopietnību un atbildības izmaņu, zinādams, ka draudze klausās ne vien mācītāja vārdos, bet vēro arī mācītāja personisko dzīvi un darbus. Kā Dieva vārdu sludinātājs un spredikotājs Voitkus necenšas būt, kā tas tagad dažkārt notiek, ,,oriģināls''. Viņa svētrunas ir nopietni pārdomātas, iesakņotas Kristus evaņģelija atziņās un patiesībās, vairoties no liekvārdības un paņēmieniem, ko dažkārt lieto, lai saistību klausītāju uzmanību.

Ar tādu pašu nopietnību A. Voitkus pildījis arī viņam uzticētos uzdevumus mūsu kopbaznīcā, pildot LELBAs pārvaldes priekšnieka pienākumus, kamēr no šī darba viņam jāaiziet saskaņā ar vecuma cenzu LELBAs darbības noteikumos. Joprojām A.Voitkus ir Baznīcas Virsvaldes viceprezidents un Kanadas apgabala prāvests. Sākot ar šo gadu Voitkus ir arī baznīcai tik nozīmīgā žurnāla Ceļa Biedrs redaktors.

Izcila vieta A. Voitkum pieder arī latviešu literātūrā. Nenoliedzami Voitkus ir viens no mūsu visredzamākiem un ražīgākiem rakstniekiem, kuŗa darbus laikam būs lasījuši visi latviešu trimdinieki, jo tie iespiesti ne vien grāmatās, bet publicēti arī mūsu lielākos, svešumā izdotajos laikrakstos. Īpaši krāsaini Voitkus rakstnieka talants atplauka Vācijā, kur viņš sacerējis vairākus stāstus un lugas — Jūdass, Krāpnieks, Cilvēks vārtos.

Lielu interesi un pārrunas modināja Voitkus pirmais, plašākais darbs — romāns Bet es jums saku, kuŗā tēlota jauna mācītāja pieredze un pārdzīvojumi draudzes darbā. Mācītāja amats jau ļauj ieskatīties daudzos mūžos un likteņos, dažādos raksturos un cilvēku savstarpējās attiecsmēs. Te ir bagātīga viela rakstniekam, un arī Voitkus to bieži ir izmantojis savos darbos un romānos.

Artūrs Voitkus nav vairījies reizēm teikt arī skarbus vārdus par mūsu trimdas kaitēm un vājībām, bet parasti gan viņš to ir darījis ar labsirdīgu humoru, par ko jāpasmaida un jāpasmejas. Bet — tas izraisa pārdomas, — pārdomas par to, vai mēs ejam pareizā ceļā un vai esam tās Dieva žēlastības cienīgi, kas mums parādīta, — mums, kas esam izkļuvuši brīvībā, mums, kas dzīvojam pārticīgu dzīvi, aizmirstot, ka tā var kļūt par slazda valgu, kas mūs atsvešina no Dieva un no mūsu latviešu tautas.

Lai Dievs savam uzticīgajam kalpam dod vēl daudz garīgas degsmes un spēka radošam darbam, uz ko, kā viņš pats raksta, ,,mani mudina mana sieva Margrieta, ar ko laulībā esmu nodzīvojis kopš 1937. gada, un kas man dāvājusi divas meitas — Marutu un Ilzi, un ik goda dienā pa kakla saitei''.

Paldies rakstnieka skubinātājai, kas ģimenē izpilda it kā rakstnieka Mūzas vietu. Cerēsim, ka rakstnieka kakla saišu kollekcija kļūs vēl daudz bagātāka un lasītājiem nepietrūks Artūra Voitkus jaundarbu — dzeju, stāstu un romānu.

Meklēju

nopietnu cilvēku, kas varētu 3 nedēļas vasaras vidū būt kopā ar vecāku sievieti privātā mājā Westhill rajonā.

Lūdz zvanīt 282-4402.

Sarīkojumu Kalendārs

1. jūnijā pl. 11 Latviešu Namā TLB sestdienas skolas 34.izlaiduma svētki.

6. jūnijā pl. 14 Latviešu Namā pensionāru sezonas slēgšanas sanāksme ar koŗa dziesmām un kopdziedāšanu.

8. jūnijā no pl. 9—14 Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas lietotu mantu tirdziņš Latviešu Nama parkošanas laukumā.

9. jūnijā pl. 17 Latviešu Namā mūzikāla pēcpusdiena ar baritonu P. Sķetri un J. Beloglāzovu — klavieres.

BĒRZAINE

15. jūnijā DV Toronto nodaļas šaušanas sacensības un Jāņu ielīgošana.

Meklē

tautieti (dāmu vai kungu), kas varētu veikt dārza apkopšanas darbus privātā mājā Mountland Drive, Scarboro. Zvanīt 439-6842

Sirsnīgs paldies visiem latviešiem, kas balsoja par mani Jork-Mills iecirknī Ontario vēlēšanās 2. maijā.

Guntis Tannis

RAIBĀ NEDĒĻA

KUR PALICIS ROMANOVS?

Starptautisko notikumu vēji pēdējos mēnešos ir tā sagrozījušies, ka droši vien arī ASV ārlietu ministrs Džordžs Šulcs šodien nevar pateikt, kā lielvaru attieksmes izveidosies tuvāko mēnešu laikā. Amerikāņiem vēl joprojām galvassāpes sagādā Vidējie austrumi, pie kam Lebanonā pilsoņu

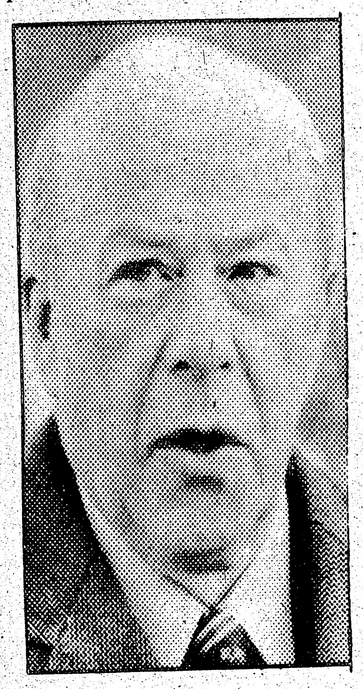

Šulcs neziņā.

karš draud atkal iedegties pilnās liesmās. Cerības uz Izraēlas attieksmju uzlabošanos ar arābu kaimiņu zemēm arī pajukušas, jo vadītāji žīdu politiķi katēgoriski atteikušies runāt par palestīniešu problēmu. Centrālamerikā amerikāņi vēl līdz šai dienai nav izšķīrušies, kā īsteni apturēt komūnisma sērgas izplatīšanos no sandinistu varas sagrābtās Nikaragas.

Rasu pretišķībās Dienvidāfrikā Vašingtona nevar pieņemt nekādus radikālus soļus un tādēļ iemanto Melnajā kontinentā daudzu mazo valstiņu nelabvēlību.

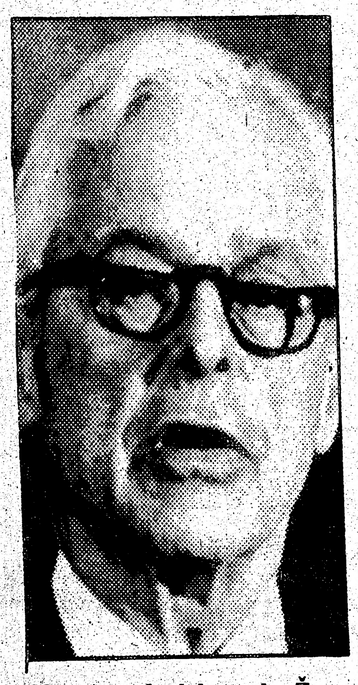

Nīce neredz labu galu Ženēvas sarunām.

Atbruņošanās sarunas Ženēvā līdz šim nav devušas nekādus taustāmus rezultātus. ASV delegācijas padomdevējs P. Nīce ir pārliecināts, ka krievu delegācija vilcināsies līdz rudenim, un tad, kad dialogs būs nonācis strupceļā, pats Gorbačovs dosies uz Apvienotām Nācijām, lai visas pasaules priekšā ar vienpusīgiem argumentiem vainu par sarunu izjukšanu noveltu uz ASV pleciem.

Jaunais ASV sūtnis Apvienotās Nācijās ģen. Vernons Valters kādā intervijā, aizstāvot prezidenta Rēgena stingro nostāju iepretim Kremlim, zīmīgi izteicies:

„Vai pēdējais pasaules karš nebūtu izpalicis, ja rietumi būtu reaģējuši jau tad, kad Hitlers iesoļoja Reinzemē? Vēl nebija par vēlu rīkoties arī tad, kad nacisti savu karogu uzvilka Austrijā, un varbūt arī vēl tad, kad Hitlers nolaupīja Čechoslovakijai Sudetiju. Mēs visi zinām, ka bija par vēlu tad, kad vācu bruņotā dūre ietriecās Polijā."

Kamēr Vašingtonas ārpolītika gaida uz jauniem ceļa vējiem, Maskavas rosība ir manāma daudzās frontēs. Bez liela trokšņa sāktas tirdzniecības līguma sarunas ar Pekingu. Gorbačovs jau runā par Āzijas drošības līgumu, kas būtu līdzīgs Helsinku nolīgumam, bet tajā galvenie partneri būtu Pad. savienība un Ķīna.

Gorbačovs soli pa solim mēģina nostiprināt savas pozicijas. Par ļoti zīmīgu ir jāuzskata viņa Ļeņingradas apmeklējums. Nav jāaizmirst, ka no Ļeņingradas nāca Gorbačova nopietnākais sāncensis komūnistu partijas ģenerālsekretāra amatam — 62 g. vecais Grigorijs Romānovs. Kopš 8. maija svinībām Romānovs nav vairs redzēts nekur atklātībā. Ārzemju diplomāti domā, ka Romānova iztrūkšana Varšavas pakta 30 gadu atceres svinībās nav bijusi nejauša sagadīšanās. Vai Gorbačovs jau būtu paspējis nobīdīt sānis polītbiroja locekli Romānovu?

MASKAVAS VIESIS OTAVĀ

Laikā, kad Otavā notiek Helsinku līguma cilvēku tiesību pildīšanas izvērtēšanas kongresa sesija, Kanadas galvaspilsētā pēkšņi ieradies viens no iespaidīgākiem sarkanā galma locekļiem — Pad. savienības ministru padomes priekšsēdis Vitālijs Vorotņikovs. Acīm redzot šis komūnistu augstais funkcionārs ir Kanadas valdības viesis, jo lidlaukā to sagaidīja pats ārlietu ministrs džo Klarks, un nākamajā dienā Kremļa emisāru laipni smaidīdams pieņēma arī ministru prezidents Malrūnijs. Valdība Kremļa ciemiņam rīkoja oficiālu rautu, un Klarks žurnālistiem izteicās, ka esot panākts lūzums labāku attieksmu izveidošanā starp Maskavu un Otavu. Par šī pagrieziena pamatu Klarks uzskata Vorotņikova solījumu apsvērt 27 Kanadas ģimeņu lūgumu ļaut viņu piederīgiem izceļot no Pad. savienības. Vorotņikovs gan piebildis, ka daudzas no Klarka minētajām ģimenēm neesot nemaz izteikušas vēlēšanos atstāt Pad. savienību.

Ārlietu ministrs Klarks sagaida Maskavas ciemiņu Vorotņikovu.

Vorotņikova labvēlība kanadiešu piederīgo izlaišanā no Pad. savienības var izrādīties tikai veikls propagandas mājiens. Vorotņikovs no Otavas dosies uz Albertu, un ir zināms, ka viņa galvenais mērķis ir nodrošināt Pad. savienības rūpniecības vajadzībām Kanadas eļļas izmantošanas jaunākās technoloģijas ierīces.

Gorbačovs gaida Malrūniju ciemos.

Vorotņikovs nodeva Kanadas ministru prezidentam Braienam Malrūnijam arī oficiālu Gorbačova ielūgumu viesoties Padomju savienībā. Domā, ka Malrūnijs būs Gorbačova viesis nākamajā gadā.

POLIJA ATVAIRĪS ARĪ ATEISMA INVĀZIJU

Nav šaubu, ka Austrumeiropas liktenis izšķirsies Polijā. Pēdējos mēnešos komūnistu prese sākusi asus uzbrukumus ne vien katoļu garīdzniecībai, bet arī Vatikānam, apvainojot pāvestu naida kūdīšanā pret tagadējo Polijas valdību.

Kad Gornas miestiņa iedzīvotāji vēlējās celt pieminekli čekistu noslepkavotajam priesterim Populieško, partijas laikraksts Politika rakstīja, ka lūgums noraidīts tādēļ, ka priesteris neesot cienīgs jebkādai piemiņas zīmei.

Pag. nedēļā Sv. Staņislava baznīcā Varšavā priesteris Teofils Baguckis dievlūdzēju tūkstošiem savā spredikī teica: „Eiropa tādēļ nesvin noziedzīgā fašisma likvidēšanu pirms 40 gadiem, lai tā tajā pašā laikā atstātu bezdievīgā komūnisma važās Poliju.

Polija pasarga sevi no ateisma invāzijas, kas draud tai no austrumiem, un pasargās sevi arī no neattaisnojamās vienaldzības sekām, kas tai jāpiedzīvo no rietumiem."

JAUNA PRĀVA ROMĀ

Kad pirms četriem gadiem pie Kanadas sūtniecības Romā piestājās melns limuzīns, nevienam nevarēja ienākt prātā, ka izkāpušie četri vīri, kas sāka soļot Vatikāna virzienā, būs iejaukti šī gadu simteņa sensacionālākā atentātā. Svētceļotāju tūkstoši bija aculie-

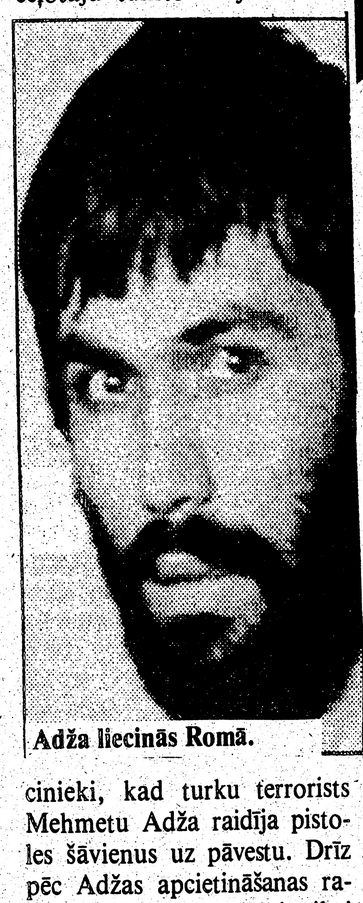

Adža liecinās Romā.

cinieki, kad turku terrorists Mehmetu Adža raidīja pistoles šāvienus uz pāvestu. Drīz pēc Adžas apcietināšanas radās aizdomas, ka viņš ir tikai kādas rūpīgi plānotas sazvērestības loceklis. apcietināja vairākus bulgāru slepenā dienesta ierēdņus, pie kam jau izmeklēšanas sākumā radās pamats aizdomām par sakariem ar Kremli. Pagājušā nedēļā Romā sākās prāva, kuŗā kā galvenais liecinieks būs Adža, bet uz apsūdzēto sola ir seši pārējie zināmie atentātā iejauktie terroristi.

KAS VIŅUS IELŪDZA?

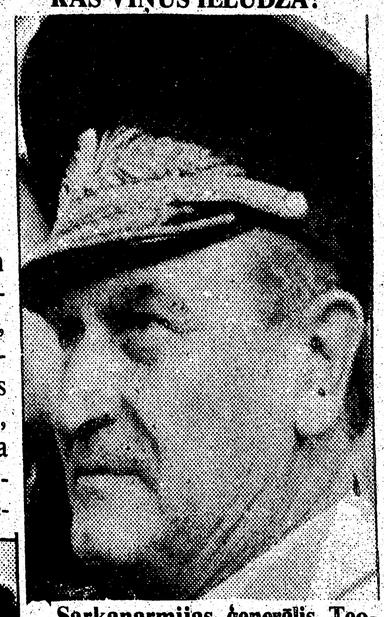

Sarkanarmijas ģenerālis Teodors Pekarskijs — torontiešu viesis.

Tā nebija sagadīšanās, kad pag. gadā Toronto pilsētas 13 doimnieki devās pretrunīgā ekskursijā uz Pad. savienību. Tā nebija arī sagadīšanās, ka visu šo ekskursantu politiskā nosliece bija tāda pati kā šīs misijas vadītājam bij. pilsētas galvam sociālistam Suelam. Un tā šī šķietamā torontiešu delegācija daudzo vodkas partiju starplaikā Pad. savienībā noslēdza draudzības līgumu ar Volgogradas izpildkomiteju.

Pagājušajā nedēļā Volgogradas delegācija ieradās pretvizītē, pie tam tajā ietilpa arī viens sarkanarmijas ģenerālis pilnā formas tērpā. Protams ka padomju ciemiņi slavēja Kanadas un Kremļa draudzīgās attiecības un stāstīja, ka Volgogradā dzīve neko daudz neatšķiroties no Toronto. Mēs varētu jautāt, kas ielūdza šo Kremļa propagandas trupu viesoties Toronto. Vai tā bija pilsēta vai Kanadas komūnistu partija, vai arī NDP aldermaņi, kas rīkojas ar nodokļu maksātāju naudu?

Ik pa gadu Jānīt's nāca
Jāņu bērnus apraudzīt;
Kad ienāca Saulainē —
Visas malas līgot līgo!

Saulainē man labi klājas.
Brauciet līgot!

Gadskārtējais un interesantais

Jāņu sarīkojums Saulainē

sestdien, 22. jūnijā.

Ansamblis Melodija no Filadelfijas ar modernām un populārām dziesmām Guntas Plostnieces vadībā.

Pirmā izrāde plkst. 17.30, otrā plkst. 19.30.

Jāņu tēvs un Jāņu māte, Jāņu siers, miestiņš un Jāņu dziesmas pie lielā ugunskura plkst. 20.30.

Jāņu balle saulšķūnī

Spēlēs Runči
un pēc tam līdz rītausmai Jānis Girgensons ar mūzikas lentēm.

Saulainē ir plašums, upe, Jāņu zāles, mājvieta vai nu teltīs, vai labās telpās par mērenām cenām, „liepājnieki" un bufete Pūnītī, un kā vienmēr — viesmīlība!

Ieejas maksa 10.00 dol., ieskaitot auto novietošanu un teltošanu; bērniem līdz 12 g.v. ieeja brīva.

SAULAINES PĀRVALDE

Grāmatas dāvanām

Latviešu Gads, Gadskārta un Godi..... $35.00
Latviešu valodas sinonimu vārdnīca..... $33.00
Laiks, telpa, ļaudis IV daļa..... 40.00
A. Johansons — Krēslainie spoguļi..... $14.50
I. Vīksna — Neviens mūs nedzird..... $12.00
K. Strods — Nedrīkstu raudāt — nevaru smiet.... $ 8.00
L. Pērļupe — Priekšpilsētas noslēpums..... $ 6.60
N. Kalniņš — Anitas stāsti..... $ 5.60
J. Širmanis — Pīkstīte..... $10.00
K. Ķezbers — Kurzemes Hercoga Dālderis..... $ 6.60
J. Klīdzējs — Laidiet! Laidiet! Laidiet! noveles... $16.00
V. Janelsiņa — Nozagtais eņģelis..... $17.50
Eg. Grīslis — Lūgsim Dievu, meditācijas..... $17.50
K. Zvejnieks — Baltā pils, rom..... $16.00
L. Bērziņa — Viena nedēļa Ernas dzīvē, rom..... $15.00
A. Baumanis — Krišjānis Barons..... $21.00
H. Rudzītis — Manas dzīves dēkas, atmiņas..... $17.50
K. Ķezbers — Rumba, rom..... $12.50
T. Puisāns — Latviešu strēlnieku dzejas..... $11.00
E. Ābele — Mīlestība, rom..... $12.00
P. Apkalns — Dievam, Tēvzemei, Brīvībai..... $ 7.50
O. Akmentiņš — Lielais kurzemnieks Amerikā... $15.00
K. Krūklītis — Tā tas bija toreiz..... $30.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom..... $16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm..... $24.00
Dz. Zeberiņa — Ģimenes pavards..... $18.00
V. Galēna — Vienmēr kāda zvaigzne aust..... $14.50
A. Melliņš — Uz klusuma spieķa, dz..... $12.00
E. Andersons —LV 1920—1940 Ārpolītika I..... $41.00
E. Andersons — LV 1920—1940 Ārpolītika II.... $41.00
Latvijas Republikas satversme..... $ 6.00
J. Vecozols — Dzidra, rom..... $17.50
E. Freimanis — Nākotnes cilvēks, rom..... $14.50
Dainu izlase — Trīs ziedošie koki..... $10.00
Dainu izlase — Trīs Skuju Koki un Bērzs..... $12.00
V. Kārkliņš — Jaunavu iela, rom..... $14.50
I. Gubiņa — Kaza kāpa debesīs, ceļ. piez..... $13.00
Latviešu karavīru dziesmas ar notīm..... $12.50
L. Bārene — Atvasara, st..... $12.00
Alb. Eglītis — Nesaules laika dziesmas..... $17.50
Andr. Eglitis — Gallows over Europe, poems..... $ 8.50
J. Soikāns — Mākslas kritikas un esejas..... $32.00
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums... $15.00
M. Kalmane — Laikam līdzi, dz..... $12.00
V. Hāzners — Varmācības Torņi —II..... $49.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, kearmiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.

DV Grāmantīca, 491 College St., Toronto, Ont. M4G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.
Pirmdienās..... no pl. 12.00 līdz pl. 17.00
Otrdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 19.00
No treš. līdz piektd.,iesk..no pl.12.00 līdz pl. 18.00
Sestdienās ..... no pl. 9.00 līdz pl. 13.00
DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS,4 Credit Union Drive, Toronto, Ont.M4A 2N8, tālr.757-1482.
Darba laiks:no otrdienas līdz piektdienai no pl.15.00-20.00
sestdienās no pl. 10.00—15.00
svētdienās no pl. 12.00—15.00

Vēl rosības zīmē!

Earl Shilton pilsētiņā 27/28. aprīļa nedēļas nogalē uz savu gadskārtējo lielsanāksmi pulcējās Staburaga 3. vecskautu dzimta vadītāja Induļa Kažociņa mājā, ko viesmīlīgais nama tēvs ar savu dzīvesbiedri Šarloti bija uzņēmies izkārtot. Sekojot viņa priekšlikumam, ar pag. gada dzimtas lēmumu sanāksmi no janvāŗa sākuma pārcēla uz pastāvīgu nedēļas nogali aprīļa beigās. Šai dienā staburadzieši pulcējās, lai svinētu Svētā Juŗa dienu, kam pievienojās arī citi zīmīgi latviešu notikumi un atceres dienas. Tā pieminējām arī pulkvedi Kalpaku un latviešu cīnītājus viņu varonīgajās kaujās.

Vakara svinīgo daļu ievadīja Staburaga dzimtas vadītājs Eduards Asmanis ar uzrunu, pēc tam atskaņoja vecskauta Nikolaja Doičeva darinātu skaņu montažas lenti, kas pati par sevi jau ir sena un iekopta tradicija. Pēc stundas, izskanot pēdējam akordam, staburadzieši nodziedāja veco skautu dziesmu Kad ugunskurā beidz kvēlot ogles... Līdz ar to beidzās oficiālā daļa, lai turpinājumā sekotu jaukās un izkoptās skautu tradicijas. Par vakariņu galdu ar degsmi un siltu sirdi gādāja mājasmāte.

Pēc tam sākās apspriedes, ziņojumi, ierosinājumi, kas darīts un ko varētu vēl darīt. Varētu vēl pieminēt, ka 60 g. dzīves slieksni sasniegs dzimtas mācītājs Aldonis Putce, kas gan amata pienākumu dēļ bija aizkavēts ierasties, tāpat vecskauts Kārlis Kļaviņš.

Staburaga 3. dzimtas vadītāja vietnieks vad. Ojārs Avotiņš ziņoja, ka 1984.g. Ziemsvētkos, dodoties caur Beļģiju uz Vāciju, viņš Staburaga dzimtas vārdā uz kartītes uzrakstot tekstu, nolicis vainagu Lomeles kapos ar šādu uzrakstu: „Mūsu varonīgo cīnītāju piemiņai Lomelē un Ziemsvētku kauju atcerei." Otrā pusē teksts bijis angļu valodā: „Latvian soldiers who fought and died for their unfulfilled dream — a free Latvia", parakstot tikai — Latvian Scouts in exile. Par šo labo darbu dzimtas paldies.

Tālākās pārrunās vecskauts Nikolajs Doičevs ziņoja, ka viņš vada un kārto naudas ziedojumu akciju Latviešu jūrnieku kapu pieminekļa ierakstu atjaunošanai, kas mira traģiskā nāvē, kuģim ejot bojā Latvijas brīvības gados, un kas dus apglabāti Luing salas kapsētā, Skotijā. Par viņu kapu likteni jau rakstīts Londonas Avīzē. Pēc N. Doičeva vūrtējuma atsevišķu latviešu atsaucība šim mērķim ir samērā gausa un sasniedz nedzirdīgas ausis. Pieminekļu uzrakstu atjaunošanai būtu vajadzīgs ap £600. No šīs summas pusi ir apsolījies maksāt DVF. Šai sakarībā tikai puse būtu sedzama ar privātiem ziedojumiem, un šim nolūkam no atsevišķiem dzimtas ziedotājiem vienā kopīgā devumā dzimta saziedoja £32. Būtu vēlams, lai šim cēlajam skautu paraugam sekotu arī devīgākas rokas no citiem latviešu pagastiem Anglijā.

Citās pārrunās izskanēja doma, kā paplašināt vecskautu skaitu. Pašreizējais skaits nokritis uz desmit, tāpēc — ja Anglijā ir vēl kur palikuši kādi skauti, kam krūtīs vēl kvēl skauta sauciena dzirksts, nu ir pēdējais laiks darbību atjaunot, pievienojoties Staburaga 3. dzimtai.

Pusnakts pēdējā daļā, vēl miegu projām dzenot, namamāte gādāja, lai visi iestiprinājas ar tasi stipras kafijas un, kad austrumu pamalē jau sārtojās gaismas svītras, arī vīri juta, ka nu ir laiks doties mājup.

Nākamā lielsanāksme paredzēta Līdsā pie vad. A. Baloža 1986.g. aprīļa pēdējā nedēļas nogalē.

Staburaga 3. dz. inf. nozare.

RM

ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD

Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Coleman
HEATING & AIR CONDITIONING

Ar COLEMAN Jūs varat iegūt vēsas telpas jau šinī vasarā.

Nav jāmaksā līdz oktobrim, ja vēsināšanu Jūs ierīkojat jau tagad un tanī pašā laikā pārejat uz gāzes apkuri.

Zvanait
GARNEY & CO LTD. 783-6151.
Valters Ivans vai Ike Rewal.

Šī latviešu sabiedrība Toronto jau 45 gadus gādā par dzīves ērtībām.

Ingrida A. Matckars
B.A., M.A., L L B.
ADVOKĀTE pie
DYSON & KACABA Barristers & Solicitors
100 Richmond Str. W., Suite 400, Toronto, Ont. M5H 3K6
Tel. (416) 361-1777

SARMĪTE BULTE, BA, LLB
ADVOKĀTE—NOTĀRE
Thompson Building — pretīm City Hall —
65 Queen St. W., suite 1105
Toronto, Ont. M5H 2M5. Tel. (416) 860-0082

LATVIJA AMERIKĀ

Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $40.00
☐ 6 mēnešiem $21.00
☐ 3 mēnešiem $12.00

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čeki rakstāmi uz Latvija Amerikā vārda un sūtāmi 125 Broadview Ave, Toronto, Ont. M4M 2E9.

Jaunatnes Dziesmu Svētki Montreālā

1985. gadā, no 30. augusta — 2. septembrim.

GATAVOJATIES, PIEDALĀTIES, APMEKLĒJIET!

Viesnīcu rezervāciju kartes, biļešu pasūtinājumu zīmes un cita informācija:
291 Lorraine Dr., Baie d'Urfé, Qué., Canada H9X 2R2, tel. 514-457-9832.

Lūgums

kārtot laikr. Latvija Amerikā 1985.g. abonementa maksas, kas paliek līdzšinējās.

ASV un citu zemju abonenti, kas maksā ASV dolaros, lūgtl maksājumu summu nesamazināt par kursa starpību, jo laikraksta sūtīšana ārpus Kanadas gadā maksā 15 dol. vairāk nekā Kanadā. Piezīmējam, ka sūtīšanas pasta nodeva ir augstāka tiem abonentiem, kas maksājumus nav nokārtojuši.

Dr. Jāņa Mauriņa piemiņai

Dr. Jānis Mauriņš aizvēra acis uz mūžu 29. aprīlī Hamiltonā. 3. maijā viņu Dieva mierā izvadīja māc. A. Dūmiņš Hamiltonas krematorijā. Korporācijas Lettgallia locekļi stāvēja goda sardzē ar sērās tīto korporācijas karogu.

Nelaikis dzimis 1906. gada 11. aprīlī Trikātas pagastā kā lauksaimnieka dēls. 1925. gadā viņš beidza II Rīgas pilsētas ģimnaziju un tā paša gada rudenī iestājās L.U. Medicīnas fakultātē un korporācijā Lettgallia, kuŗai viņš paliek uzticīgs visu mūžu.

J. Mauriņš beidza universitāti 1932. gadā. Aktīvo karadienestu kalpojis Daugavgrīvas artilerijas pulkā un pēc tam viņš paaugstināts par ārstu-leitnantu.

No 1933. līdz 1939.g. viņš specializējās vispārējā chirurģijā Latvijas Sarkanā Krusta slimnīcā Rīgā. Latvijā ir strādājis par chirurgu Viļakas slimnīcā, Jelgavas Sarkanā Krusta slimnīcā un no 1942. gada līdz 1944. gada rudenim, kad bija jādodas bēgļu gaitās, viņš bija Valmieras pilsētas slimnīcas chirurgs un direktors.

Jānis Mauriņš

Vācijā bēgļu gaitās viņš strādāja savā profesijā Pomerānijā un pēc 2. Pasaules kaŗa 1945. gadā ASV armijas uzdevumā noorganizēja DP slimnīcu Lohr am Main. 1947. gadā Dr. Mauriņš izceļoja uz Kanadu, kur saistījās darbā pie Ņufoundlandes valdības un strādāja par slimnīcas vadītāju chirurgu un vēlāk par ārstu rezidentu St. John's sanatorijā.

1955.g. Dr. Mauriņš nolika valstseksāmenus un ieguva ārsta tiesības Kanadā un 1956. g. pārcēlās uz Montrealu, kur papildinājās chirurģijā un uzsāka privātpraksi. Pēc 4 gadiem viņš pārcēlās uz Ošavu un 1975. gadā uz Hamiltonu, kur turpināja savu ārsta darbu līdz saslimšanai.

Atvadu vārdus teica un ziedojumu Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudzei pieteica no korp. Lettgallia fil. L. Undups, no Toronto Korp. Kopas Toronto fil. A. Linē, Terv., no Latviešu ārstu un zobārstu apvienības Dr. P. Cakuls un no Hamiltonas Latviešu biedrības — J. Cers.

Par aizgājēju sēro dzīvesbiedre Alīne, piederīgie un plašā draugu saime. Vieglas smiltis pēc svētīga darba cēliena!

J. Krūmiņš.

Piesauc Mani bēdu laikā, tad Es izglābšu tevi, un tev būs Mani godāt! (Ps. 50:15).

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey, B.C. V3T 5B7.

Cīnītājai aizejot

26. martā Battle Creek Mičigenā ļaunas slimības pārvarēta, aizsaules pulkiem pievienojusies Latvijas ciema vanadze, sabiedriska darbiniece, nesamieriņāma cīnītāja par cilvēku tiesībām un Latvijas brīvību Albertīne Ruks-Roze, dzim. Balode. Viņas dzīves gaitas sākušās Vecpiebalgā 1908.g. 16. novembrī. Beigusi Cesvaines ģimnaziju un skolotāju institūtu Jelgavā, strādājusi Alsviķu un Rāmuļu pamatskolās. rosīgi darbojusies aizsardzēs u.c. organizācijās un biedrībās, diriģējusi koŗus un piedalījusies dziesmu svētkos. 1934.g. apprecējusies ar virsl. J. Ruku. Vācijā 5 gadus strādāja bēgļu nometņu skolās. ASV, Mičigenā, veikusi lielu darbu pretkomūnistiskās cīņas laukā un iepazīstinājusi amerikāņu sabiedrību ar Latvijas traģisko likteni. Vairāk nekā 100 reizes runājusi dažādās amerikāņu organizāciju un grupu sanāksmēs. Daudz rakstījusi arī amerikāņu presē. 1962.g. apbalvota ar DV ASV goda rakstu. 1965.g. American Business Women's Association ievēlēja viņu par gada dižāko sievieti, bet 1980.g. vietējā Gaisa spēku apvienība viņai pasniedza goda rakstu kā latviešu brīvības cīnītājai. Nelaiķe bija mūža biedre DV un PBLA dalībniece. Piederēja Gaŗezera draugu saimei un rosīgi darbojās Latvijas ciema DV apvienībā. Ar Albertīnes Rozes aiziešanu mūžībā esam zaudējuši sirsnīgu un patiesu latviešu patrioti, nesamierināmu pretkomūnisma cīnītāju un lielu darbu veicēju mūsu tautas un visas cilvēces labā. Par viņu sēro meita ar ģimeni, māsas ar ģimenēm ASV, radi un draugi šeit un Latvijā un DV saime

A. Zaube.

Pēkšņi mūžībā aizgāja mans mūža draugs un gaŗā ceļa līdzgaitniece

Vilija Zandersons,
dzimusi Janševics

dzimusi 1910. gada 24. augustā Sniķerē,
mirusi 1985. gada 14. maijā Kičenerā, Kanadā.
Izvadīta 18. maijā uz St. Pēters kapsētu.

Lai sapnis baltais
Tavu dvēs'li aijā,
Un klusais miers
Ar saviem spārniem sedz.

Mūžīgā atmiņā Tevi paturēs
vīrs Arvīds.

Latvijas Kaŗa Aviācijas Pulka
novērotājs
L.K.O.K. kapteinis Arturs Rudolfs Vītoliņš
* 1897. gada 4. novembrī Adulienas pag., Madonas apriņķī,
† 1985. gada 26. janvārī Toronto, Kanadā.

*

Kaŗa lidotāja leitnanta Jāņa Āboltiņa atraitne
Olga Āboltiņa, dzim. Ozoliņš
* 1918. gada 19. maijā Latvijā,
† 1985. gada 13. februārī Toronto, Kanadā.

*

Aviācijas motorista seržanta Hugo Ozoliņa dzīvesbiedre
Maija Ozoliņa, dzim. Lulla
* 1925. gada 29. maijā Sāmsalā, Igaunijā,
† 1985. gada 18. februārī Šelburnā, Ont., Kanadā.

Par viņiem sēro
Aviācijas Pulka
bijušo kaŗavīru saime.

TORONTO

● Latviešu sporta apvienības Kanadā gadskārtējās šaušanas maistarsacīkstes notiks 8. jūnijā Bērzainē. Ar mazkalībra šauteni sacīkšu sākums plkst. 9, bet māla baložu plkst. 10. Tuvāka informācija pie šaušanas sekc. vad. Oskara Zvirgzdgrauda (tālr. 221-4554).

● Kanadas DV un Toronto nod. šaušanas maistarsacīkstes notiks 15. jūnijā, Bērzainē. Ar mazkalībra šautenēm sacīkšu sākums plkst. 9. Māla baloži plkst. 12, bet pistoles plkst. 14. Notiks arī spininga mešana. Vakarā Jāņu ielīgošana, uzvarētāju apbalvošanu, ugunskurs, dziesmas un deja.

● Mednieku un makšķernieku kluba šīs sesonas pirmās tītaru šaušanas sacīkstes norisa labvēlīgos laika apstākļos, bet bija mazāk dalībnieku kā pag. gadā. Izšāva 48 tītarus. Vislabāk veicās G. Lojam (4 tītari).

BAZNĪCU ZIŅAS

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

2. jūnijā pl. 11 Trīsvienības svētku dievkalpojums.

9. jūnijā pl. 11 Pirmās svētdienas pēc Trīsvienības svētkiem dievkalpojums.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. māja 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cālīša runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties.

2. jūnijā pl. 15 dievkalpojums.

9. jūnijā pl. 11 dievkalpojums.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont., MIK 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā 361 Danforth Ave.

2. jūnijā pl. 13 Trīsvienības dievkalpojums.

9. jūnijā pl. 11 dievkalpojums Tālavā ar draudzes pēcpusdienu.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 67 Curzon St., Apt. 315, Toronto, Ontario, M4M 3J3, tālrunis (416) 466-7037. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St.

9. jūnijā prāvesta B. Kokina 50 gadu priesterības jubilejas dievkalpojums.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6, tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr.dievnamā.

Toronto latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 16 Walmer Rd. baptistu draudzes dievnamā.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street, North Brampton, Ont. Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.

HAMILTONAS DRAUDZE

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838. Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19—21. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

2. jūnijā pl. 11 draudzes dievkalpojums.

9. jūnijā pl. 11 draudzes dievkalpojums.

MONTREALAS LATVIEŠU TRĪSVIENĪBAS EV. LUT. DRAUDZE

Dievkalpojumi notiek Jāņa (igauņu) ev. lut. baznīcā 4345 Marcil Ave. Draudzes nams, kanceleja un prāv. A. Voitkus dzīvoklis 3438 Rosedale Ave, Montreal, Que, H4B 2G6, tālr. 489-3224, vasarā arī 1-264-5816. Draudzes mācītājs runājams katrā laikā, bet ieteicams iepriekš sazināties pa tālruni.

TRĪSVIENĪBAS EV.LUT.DRAUDZE. Dievkalpojumi — ja nav citādi norādīts, notiek baznīcā, 4345 Marcil Ave.

2. jūnijā pl. 13.30 Trīsvienības svētku dievkalpojums.

9. jūnijā pl. 15 kandidāta G. Hūna ordinācijas dievkalpojums Rosedale United baznīcā. Archibīsk. A. Lūsis, prāv. V. Vārsbergs.

OTAVAS DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latviešu ev. lut. draudze 83 Main ielā (ne vairs Sv. Pēteŗa baznīcā).

2. jūnijā pl. 9 dievkalpojums baznīcā. Dziesmu grāmatas.

9. jūnijā pl. 9 dievkalpojums baznīcā. Dziesmu grāmatas.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
30 gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta. Bufalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — trešdienai, iesk.,no pl. 14 — 22,
ceturtd. no pl. 14 — 24,
piektd., sestd. no pl. 12 — 24,
Svētdienās slēgts.

KALUDE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

Lielākais latviešu veikals Toronto
BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905
Piedāvā:
- lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,
- žāvētus tītarus, zivis,
- pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaizītes, smalkmaizītes, jubileju kliņģerus u.c. gardumus.
- klāj viesību galdus.

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozarē.
Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Māra Lūsis un Inta Tauriņš

Vecākais latviešu puķu veikals
Venus
ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO.
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221—1159

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
137 Yonge St. — Shopping Mall,
(Ieeja arī no 74 Victoria St. Arcade Bldg.)
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
Tel.: 368-5011

Alcan Building Products Authorized Dealer
Māju īpašnieki!
ietaupait ar **ALCAN SIDING**
Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko
Thermo Windows
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
Īpašnieks Artūrs Mīme
2229 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X6 **534-2864**

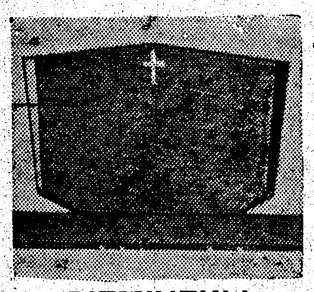
PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ LABI VĒSINĀTAS TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Ātri, gliti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
- Izjusti personīgi pakalpojumi
- Pastāvīga kapella

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. **489-8811, 489-8002**

Anšlavs Eglītis

Alamo līcis

(Alamo Bay. Tri star Pict.)

Bija laiks, īpaši ap 20-tajiem gadiem, kad amerikāņu mākslinieki plūda uz Parīzi — lai ,,uzsūktu kultūru''. Tur nodibinājās vesela ,,ekspatriatu'' kolonija. Šis process plaši aprakstīts Hemingveja, Ficdžeralda, Ezra Ponda u.c. darbos. Mūsu dienās šī norise apgriezusies otrādi — eiropieši labprāt pārceļas uz ASV, uz Holivūdu, sevišķi filmdaŗi, piem. abi daudzinātie franču režisori, Rožers Vadims un Luis Malle, nemaz nerunājot par angļu, vācu, italiešu, grieķu u.c. aktieŗiem. Šķiet gan, ka viņu nolūks ir uzsūkt materiālus labumus, tomēr, par kultūras trūkumu tagadējās ASV neviens no viņiem nav sūdzējies.

Malle apmetās ASV uz dzīvi 1977. g. un darinājis šeit piecas sekmīgas filmas. Malle ir problēmu meklētājs un risinātājs, kas nebaidās no riskantām tēmām. Francijā veselu sašutuma vētru sacēla viņa filma ,,Lacombe, Lusjēns'', stāsts par vācu okupāciju no simpatiska franču koloboranta viedokļa. Arī Malles pirmā Amerikas filma sacēla protestus: ,,Pretty Baby'' vēstīja par mazgadīgu prostitūti. Mallem pārmeta pat pornografiju. Bet abas minētās filmas izrādījās neparasti ienesīgas un, ar labu vai ļaunu, ,,Pretty Baby'' iesparoja fantastisko Brūkas Šīldas (Shield) kino karjēru. Arī šoreiz Malle izvēlējies vārīgu tēmu — par Vietnamas imigrantu problēmām.

Pēc zaudētā kaŗa ASV nonāca labs pusmiljons Vietnamas bēgļu. Daudzus tūkstošus zvejnieku nometināja Teksasā ciemos gar Meksikas jūras līča piekrasti. Būdami pieticīgāki, čaklāki, nekā vietējie amerikāņi, vietnamieši ātri iedzīvojās jaunos apstākļos. Pastrādājuši par kalpiem pie amerikāņu zvejniekiem, viņi drīz vien iegādājās paši savas laivas un tīklus un sāka bīstami konkurēt vietējos zvejniekus. Šī situācija nav sveša arī latviešiem. Arī latviešu pārvietotās personas ar savu čaklumu un neatlaidību iepirka mājas un tika pie saviem uzņēmumiem daudz ātrāk, nekā caurmēra amerikāņi, kas bija pieraduši pie dažādām garantētām dzīves ērtībām.

Kad imigrantu sekmes sāka nopietni apdraudēt teksasiešus un kad, strādādami dienām un naktīm, vietnamieši sāka bīstami noplicināt šrimpu un krabu zvejas vietas, vietējie sāka sabotēt un traucēt iebraucēju darbu. Iejaucās arī Ku-Kluks-Klans, ar lipīgiem saukļiem, ka jāglābj rase. Laida darbā šaujamos ieročus; vietnamiešu laivas un noliktavas sāka spridzināt un dedzināt. Nikni nemieri plosījās vēl pavisam nesen 1980. g.

Varētu domāt, ka šāda tēma pa spēkam tikai amerikāņu režisoram, kas labāk pazīst savus ļaudis un vietējos apstākļus, bet Malle domā, ka šādiem konfliktiem var tuvoties no vispārcilvēcīga viedokļa. Saskaņā ar šādu ieskatu, viņš uzticējis rakstīt scenāriju par raupjo un diezgan brutālo zvejnieku dzīvi sievietei — Alisei Arlinei (Arlen), kas gan jau bija kandidējusi uz ,,Oskaru'' ar scenāriju filmai ,,Silkwood''. Arline veikli iepin zvejas konfliktos spēcīgas mīklas un graizsirdības intrigas.

Amerikāņu lomās ātri atrasti piemēroti aktieŗi, Emija Madigana un Eds Hariss. Arī statistu nav trūcis, jo amerikāņu zvejnieki un pat Ku-Kluks-Klana ļaudis ar sajūsmu apsveikuši konflikta filmas darināšanu, bet vietnamieši par to negribējuši ne dzirdēt. Kāmēr vietnamiešu jaunatne apbrīnojami ātri amerikānizējoties un zaudējot visas vietnamiskās iezīmes, vecākā paaudze cieti turoties pie vecajiem tikumiem, un Vietnamā aktieŗi arvienu uzlūkoti par otrās šķiras pilsoņiem. Vietnamiešu statisti sadabūti tikai ar viņu katoļu bīskapa pūliņiem. Arī filmas varoni vietnamieti nācies visai grūti atrast, jo teātŗa karjēra vietnamiešus neinteresējot. Pēdīgi sameklēts 24 g. vecs mediçīnas students, Ho Ngojens, kam nav bijis nekādas saskares ar teātri. Tomēr, Malles lietpratīgajā režijā, Ngojens sniedz pārliecinošu un ticamu, dusmu un slepena sasprindzinājuma mocīta spītnieka tēlu. Malle domā, ka nevilšus uzdūries ,,dabīgam'' aktierim.

Filmas veidojums reālistisks, pat naturāls. Skatītājs dabū labi iepazīties ar šrimpu un krabu zvejošanas paņēmieniem un rīkiem, ar nozvejas svēršanu, sadalīšanu, glabāšanu un piegādāšanu patērētājiem, kā arī ar īpatnēju vietnamiešu koloniju Teksasas zvejnieku ciemos. Izcilāko tēlojumu sniedz jauna aktrise, Madigana, kas redzēta jau dažās mazāk nozīmīgās lomās. Tēlodama bez kāda ārējā izskaistinājuma vienkāršu, pat paneglītu zvejniecības biroja darbinieci, viņa šķiet pilnīgi iemiesojas un dzīvo savā tēlā cauri visiem sarežģītajiem pārdzīvojumiem.

Lai gan Malle, kā arvienu, rāda, ka pa laikam konfliktos sava taisnība ir abām pusēm, vietnamiešu liktenis viņam tuvāks. Tie tēloti daudz simpatiskāki nekā brutālie teksasieši. Beigās, lugas varone, taksasiete, nošauj savu iemīlēto, arī teksasieti, kad tas dusmu lēkmē taisās nogalināt viņas darbinieku, vietnamieti.

Zīmīgi krikumi

Marta beigās caurmērā 80.500 entuziastu Ņujorkas Madison Square Garden plašajās sarīkojumu telpās aizturētu elpu sekoja Martīnas Navratilovas lieliskai tenisa spēlei Virginia Slims meistarības turnīrā, kuŗā viņa izcīnīja pirmo vietu, iegūstot 125.000 dol. naudas balvu.

Priekš desmit gadiem reti kāds interesējās par šādām sacensībām, bet pērnajā gadā sieviešu tenisa sacensībās iegūstamās naudas balvas pietuvojās 15 milj. dol. zenītam. Pārdotās biļetes, reklāmas un televīzijas pārraides tiesības fantastisko godalgu apmērus vēl palielināja par apm. 200 milj. dol.

Labākās profesionālā tenisa spēlētājas var gavilēt: divas veiksmīgākās 1984. gadu beidza ar apskaužami dāsnu bagātības pienesumu ,,vecuma dienām'' — katra nopelnīdama 3 miljonus; veiksmīgākās bija 28 g. vecā Navratilova un 30 g. vecumu sasniegusī Krisa Everta Loida (Chris Evert Lloyd).

Sieviešu tenisa popularitāti labi raksturo fakts, ka šī sporta zvaigznes ar produktu un mantu reklāmēšanu nopelnī vairāk nekā izcīnīto uzvaru naudas balvās.

Neņemot vērā lielo popularitāti, sieviešu tenisa turnīros izcīnāmā naudas balvu kopsumma tomēr ir par 30 proc. zemāka par vīriešu balvās bumbiņas sacensībās iegūstamo.

*

Kaut gan nodarbinātība daudzās industriālās valstīs jūtami sarukusi, strādājošo skaits ASV pēdējos desmit gados pieaudzis par 20 miljoniem. Pārsteidzējs fainomens, bet īstenībā izskaidrojums daudziem lietpratējiem ir vienkāršs.

Pēdējā laikā sievietes vārda tiešā nozīmē pārpludina darba tirgu, stimulēdamas saimniecisko rosību un pārveidodamas amerikāņu ekonomiju. Tās ir sev rezervējušas 66,6 proc. no pēdējā dekadē radītām darba iespējām; bez tam ,,vājais dzimums'' ir arī nozīmīgi pārveidojis saimniecisko klimatu, zināmai ražošanas aktīvitāšu daļai vienkārši izplēnot un pakalpojumu nozarei piedzīvojot nepieredzētus ziedu laikus.

Šovinistiskā vīru koŗa paklusās balsis gan mēģinājušas atgādināt, ka jaunā strāvojuma pēc neesot pamata pacelt prieka karogu, jo kareiviskais sieviešu darba spēks gūstot nepelnītus panākumus atalgojuma vienādošanas frontē — proti: 1973. gadā sieviešu atalgojums esot mīņājies 57 proc. nepiepildīto cerību līmenī, salīdzinot ar vīriešu caurmēra atalgojumu līdzīgās darba katēgorijās, bet 1980. gadā nelāgā attieksme uzvijusies līdz 64 proc. robežai, un lēš, ka 2000. gadā uzlabojums iesniegšoties 74 proc. augstumā.

*

Pēc brīvtirdzniecības principa radītām reformām, ieskaitot arī rūpniecību un lauksaimniecību, Ķīnas ražojumu un pakalpojumu kopsumma (GNP) pērnajā gadā auļojusi 13 proc. paātrinājuma tempā, salīdzinot ar 9 proc. kāpinājumu gadu iepriekš un 7,4 proc. uzviju 1982. gadā. Premjērs Zao (Zhao Ziyang) un citi komūnistu varenie Pekingā ir tomēr norūpējušies par reformās gūtā noreibuma paģirām. It kā pastiprinot Neticīgo Tomu noģiedas precīzitāti, ikvienam pilsonim piesitusies egoistiskā rūpe tikai par savas labklājības, lai neteiktu pārliecīga, mantības, vairošanu.

Liekas, ka nevienam vairs nerūp vispārības intereses un kopējie likteņi. Lauksaimnieki astronomiskos augstumos pacēluši cenas olām, cūkgaļai un kāpostiem, turklāt pat komūnistu partijas dižvadoņi ir radījuši kapitālistu zemēs parastās ,,kompānijas'' transporta spēkratu un televīzijas aparāta importēšanai, lai tos pārdotu ar tikai ,,augļotājiem'' pieņemamu peļņas tiesu. Pilnīgi izzudusi fiskālā disciplīna.

Valsts revidenti pagājušajā gadā atklājuši financiālas nebūšanas un blēdības 1,2 bilj. dol. apmērā. Rezultātā ārzemju un pašu tirgoņi ir norūpējušies par ārzemju valūtas apsikšanu, bez tam baumo, ka importam nepieciešamo dokumentu liktenis (letters of credit) esot jau apzīmogots, tāpat uzņēmēju nesen iegūtās tiesības financēt ievedumus, neatkarīgi no centrālās valdības labvēlības, tikšot anullētas.

Premjēram Zao publiski bija arī jāatzīstas, ka valdība 1984. gadā pieļāvusi apgrozībā cirkulēt naudai 2,8 bilj. dol. lielākā apmērā nekā tas darīts agrākos laikos. Budžeta deficits par 67 proc. esot pārsniedzis paredzēto, un ārzemju valūtas krājumi nokrituši par 12 proc. (līdz 14,4 bilj.) nepiemērotas pārraudzības dēļ luksa priekšmetu importa sektorā.

Kārtības labad Pekinga iecēlusi jaunus prezidentus centrālajai un ārzemju valūtu bankai, kā arī izraudzījusi jaunu galveno revidentu. Nevērojot nenoliedzamo nepatiku reformu iedzīvināšanas centienos, nav pazīmju, ka Ķīnas 80 gadu vecais virsgans Dengs (Deng Xiaoping) varētu pieļaut paša ierosināto pārmaiņu izplēnēšanu, jo nedrīkstētu šaubīties, ka viņš vēlētos vēl pirms nāves piedzīvot pašrocīgi dēstītā savdabības stāda ,,plaukšanu kā ziedu akmens sprostā.''

Edgars Pētersons.

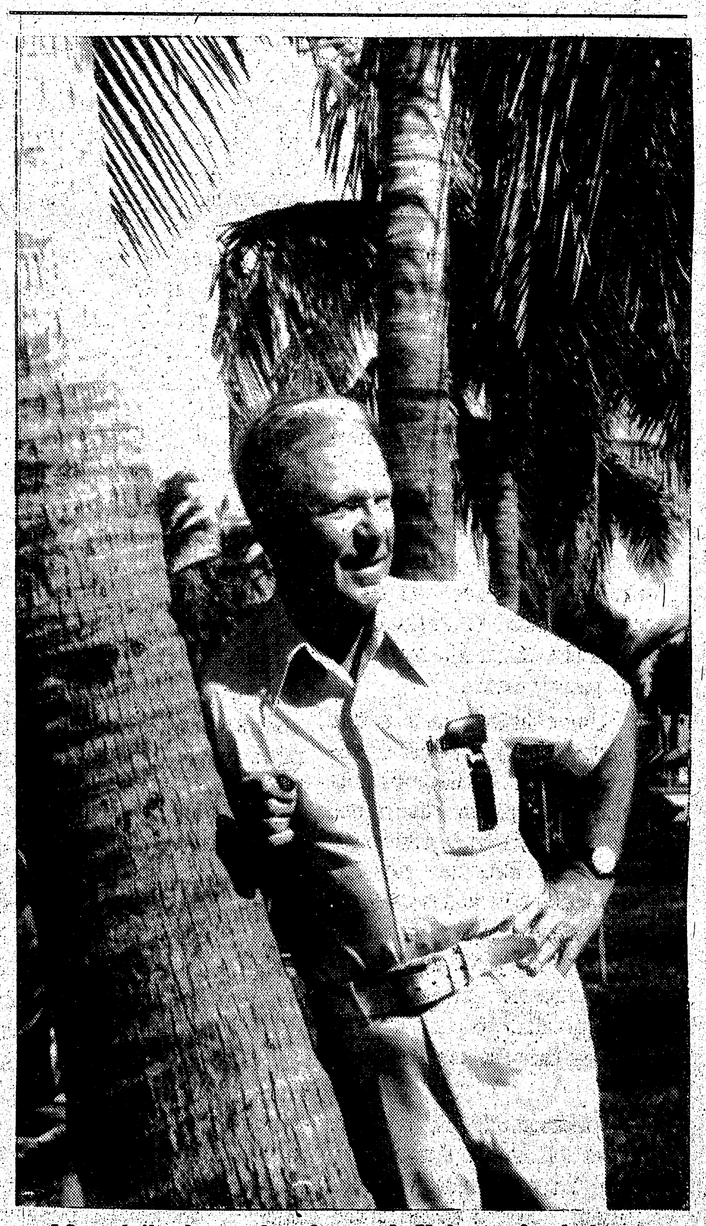

Mūsu laikraksta galma fotografs Kultūras fonda laureāts Jānis Liģers Floridā nenobildēja nevienu šerifu un arī nevienu briesmīgu kaŗa burlaku. Lai pierādītu, ka Floridas komandējumā bijis, meistars producējis šo pašfoto.

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Māc. R. Zariņš 4. maijā no bēŗu nama Bruklinā pēdējā gaitā izvadīja Ņujorkas draudzes darbinieku Arvīdu Dzilzeru. Viņš darbojās draudzes Iekšpilsētas novada komitejā kopš tās dibināšanas. No aizgājēja atvadījās A. Millers Iekšpilsētas nov. komitejas un draudzes valdes vārdā, no novada dāmu komitejas atvadvārdus teica priekšniece S. Riekstiņa un bij. priekšniece A. Audriņa, no Laika redakcijas darbiniekiem Bindemane, no pensionāriem J. Aizkalns, ērģelniece bija M. Bogdanovica. Apglabāts Grīnvuda kapsētā Bruklinā. Pēc tam ap 40 pavadītāju pulcējās draudzes namā uz bēŗu mielastu.

● Pēc Latviešu institūta padomes priekšs. A. Bļodnieka sniegtām ziņām Latvju enciklopēdijas papildinājuma otrā sējuma manuskripti visi ir salikti iespiešanai, bet jāpārlasa korektūras daļai raksts ar burtu L, kā arī jāpievieno daži papildinājumi un uzņēmumi. Pie nodaļas par latviešu strēlniekiem būs pievienots kāds pulkveža Friča Brieča un Rūdolfa Bangerska uzņēmums. Enciklopēdijas otrā daļa aptver 770 mašīnraksta lappuses, no tām korektūras izlasītas pāri par 300 lappusēm.

● Ne tikai NBC 6. maija vakara ziņās nosauca latviešu leģionārus par SS-vīriem, kas piedalījušies kaŗa noziegumos, bet tanī pašā vakarā arī kābeļa raidījums Ņujorkā rādīja Bruklinas prokurori Holcmani, kas tikpat dusmīgi uzstājās par šo tematu. Viņa ir autore speciālam likumam, kas nodibināja Speciālo izmeklēšanas nozari (OSI), kas tagad meklē ,,kaŗa noziedzniekus'' ASV un pat ārpus šīs zemes robežām. Holcmane bija kandidāte uz ASV senātu, bet netika ievēlēta, pēc tam kandidēja Bruklinas prokurora amatam, kur bija labāki panākumi.

● Brāļu kapos Katskiļos 13. maijā no Bostonas atveda koku stādus. Uz kapsētas zemes daži koki bija iznīkuši, tur iestādīja jaunus stādus, tāpat sāka apstādīt jauno vietu kapos. Brāļu kapi tagad ir patstāvīga inkorporēta vienība ar savu pārvaldi. Uz nākamo urnu iesvēti 26. maijā pieteiktas pāri par 60 urnas.

● Universitātes gada svētki paredzēti 28. septembrī Ukraiņu institūtā. Sarīkojums būs veltīts Krišjānim Baronam, kas ir pirmais universitātes goda biedrs. Būs divi runātāji. Tanī laikā būs iekārtota Amerikas latviešu mākslinieku apvienības ceļojošā izstāde par tautasdziesmu motīviem. Tā no Ņujorkas pēc tam apceļos pārējos latviešu centrus Amerikā.

● Ņujorkas latviešu draudzes skolas 11. maijā Jonkeros rīkoja lietoto mantu tirdziņu ,,Uteni''. Siltajā pavasaŗa dienā bija ieradušies daudzi amerikāņu pircēji no baznīcas apkārtnes un latviešu draudzes locekļi. Pārdeva lietotas drānas, traukus, latviešu un angļu grāmatas, divriteņus, lietotas mēbeles, rotas lietas un dažādas citas mantas. Vairāki draudzes locekļi miruši un atstājuši savas mantas un mēbeles draudzei. Daļu no tām pārdeva utenī. Ieņēmumi ap 1300 dol., ko nodos Jonkeru pamat- un vidusskolām. Šis bija sestais gads, kad notiek šis utenis. Vietējie cilvēki zina, ka latvieši pārdod labas mantas, un pircēju netrūkst. No latviešu grāmatām pircēji un pārdevēji lielu uzmanību veltīja Vācijas laikā izdotajām brošētām grāmatām, jo tās daudzi jaunākās paaudzes latvieši nav redzējuši. Grāmatas, kas nav skolu bibliotēkā, nodod skolām, pārējās pārdod. Nepārdotās mantas nodod Pestīšanas armijai. ,,Uteņa'' norisi vadīja Ingrīda Mieme. Rudenī līdzīgs tirdziņš paredzēts skautiem un gaidām.

● A. Puķīte vadīja Kurzemes cietokšņa atceres sarīkojumu DV namā Bronksā 11. maijā. Sarīkojuma ievada daļā godināja klātesošos dalībniekus, kas piedalījušies Kurzemes cīņās. Vašingtonas DV apvienības priekšnieks K. Ķuzulis referēja par Kurzemes notikumiem. Viņš attēloja pēdējo dienu ainu un latviešu sajūtas Kurzemes cietokšņa pēdējās dienās. Tur palikuši ap 23.000 latviešu kaŗavīri. Toreiz bija vērojams Vācijas sabrukums, tāpēc dažas dienas pirms kaŗa beigām nodibināja Oša valdību, uzņemot sakarus ar rietumu valstīm. Cerēja, ka tās neatļaus Kurzemei nonākt boļševiku rokās. Arī daži vācieši domāja nodot sevi jaundibinātās Latvijas valdības rīcībā, lai mēģinātu Kurzemi nosargāt pret okupāciju. Jānis Neimanis deklamēja patriotiskus darbus. Aina Lidena uz klavierēm spēlēja kaŗavīru dziesmas, kas radīja seno dienu sentimentālo noskaņu. Apmeklētāju ap 50. Noslēgumā vanadžu gatavots cienasts. Apmēram tanī pašā laikā, bet citā vietā notika Erika Raistera fonda sarīkojums. Par šo nesaskaņoto rīcību apmeklētāji izteica savu neapmierinātību.

● Erika Raistera piemiņas fonda sarīkojumā 11. maijā Ņujorkā Kārļa Zvejnieka priekšnesumi ilga apmēram pusotras stundas, bet vājo mikrofonu dēļ klausītājiem bija grūti sekot viņa lasījumam. Dienviddakotas viesis pa lielākai daļai lasīja to pašu programmu, kas bija Salā iepriekšējā gadā — pāris izvilkumi no romāna Baltā pils, Kuraž Krišа dzejas ventiņu izloksnē un jautras dziesmas latviešu valodā. Sarīkojumu vadīja R. Gāle, kas nolasīja dažas E. Raistera dzejas. Ar priekšnesumiem uzstājās zēnu sekstets, kas nodziedāja 9 dziesmas un vienu atkārtojumu. Apmeklētāju ap 60.

● Sestdienas vakarā, 11. maijā, pl. 22.30 Ņujorkas televīzijas 9. raidāmceļā programmā ,,Meklējot kaut ko'' (In Search of...) varēja skatīt kādu neparastu akmens piemineklī Floridā. Leonards Nimojs stāstīja pusstundas raidījumā par latvieša Eduarda Liedskalniņa Koraļļu pili, kam tagad ir jauns īpašnieks. Mazā auguma Liedskalniņu viņš apzīmēja par neizprastu ģēniju, kuŗa rakstus un vārdus grūti saprast. Ar mazu izglītību viņš paveicis brīnumus. Raidījumā rādīja arī kādu vecu, bet neskaidri uzņemtu filmu par koraļļu pils cēlāju. Tāpat apskatīja un rādīja viņa koraļļu veidojumus, viņa noslēgtību un dīvainības.

Milvoku vanadžu dubultkvartets savu 25 darbības gadu atceri atzīmēja ar koncertu Milvoku latviešu namā 18. maijā. Uzņēmumā no kr.: diriģents E. Brusubārdis III, V. Vīzule, R. Brusubārde, M. Valtere-Einberga, I. Kalmīte, Z. Vilciņa, I. Kitta un A.Lāce. Foto V. Jaunkalnietis.

● Ģimenes dienas dievkalpojumu ciklu Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzē ievadīja Nudžersijas novadā 5. maijā. Dievkalpojumā bija skolēnu koŗa priekšnesumi diriģentes Martas Blumbergas vadībā. Sarīkojumu zālē bija skolēnu uzvedums un sirmo galvu godināšana, pasniedzot pukes. Noslēgumā novada dāmu komitejas azaids, apmeklētāju ap 150. Pārējos četros novados Ģimenes dienas dievkalpojumi notika 12. maijā. Salas baznīcā dievkalpojumā un pēc tam sarīkojumu zālē vidusskolniece Audrija Dallīte atskaņoja flautas solo. Šī gada Vasarsvētku konfirmandi dievkalpojumā piedalījās kā atsevišķa vienība. Kā tāli viesi bija ieradušies jaunieši Ruta Āpše no Anglijas, kas viesojās pie radiem Ņujorkas apkārtnē, un kāda studente no Melburnas Austrālijā, kas studē kādā Ņujorkas amerikāņu universitātē. Apmeklētāju ap 150. Sarīkojumu zālē skolnieku priekšnesumos piedalījās pirmā un trešā pamatskolas klase. Noslēgumā loterija. ALA priekšn. vietnieks U. Klauss aicināja rakstīt protesta vēstules par NBC 6. maija vakara ziņu raidījumu. visās vietās godināja draudzes locekļus, kas vecāki par 70 gadiem, visur novadu dāmu komitejas pacienāja ar azaidu.

● Jonkeros dievkalpojumu kuplināja pamat- un vidusskolēnu koŗi ar trim dziesmām diriģentes D. Štauveres-Aperānes vadībā. Lekcijas lasīja jaunieši Aina Laķe un Ēriks Zamurs. Prāv. A. Ozola mēģinājums lūgšanas laikā dievkalpojumā sadoties rokās guva tikai mērenu atsaucību. Šāda paraža esot dažās amerikāņu draudzēs. Sirmās galvas pie azaida galda saņēma novada dāmu komitejas sagādātu dāvanu — ielogotu Jonkeru baznīcas altāŗa uzņēmumu krāsās. Lejas zālē priekšnesumu nebija.

● Bruklinā soliste Astrīda Neilsone-Cepure dziedāja divas solo dziesmas dievkalpojumā un divas sarīkojumu zālē. Lejas zālē sarīkojumu ievadīja Iekšpilsētas dāmu komitejas priekšnieces S. Riekstiņas uzruna. Agrākā Bruklinas latviešu skolas skolniece Anita Antonija ar flautu atskaņoja tautasdziesmu melodijas, bet Venta Černoka nolasīja tautasdziesmas par māti un tēvu. Ingrīda Šturma-Koble uz klavierēm atskaņoja V. Vītola darbus. Sirmās galvas saņēma Iekšpilsētas dāmu komitejas dāvanu — ielogotu Tēvreizi no Jeruzalemes Eļļas kalna. Vecie saņēma arī baltu un sārtu ziedu. Apmeklētāju ap 60.

Džamaikas novadā vokālais ansamblis no Pensilvēnijas diriģentes Guntas Plostnieces vadībā nodziedāja divas dziesmas dievkalpojumā, bet ļejas zālē bija pilna koncerta programma. Pirmajā daļā bija septiņas dziesmas, bet noslēguma posmā četras Raimonda Paula dziesmas, viena Džamaikas novada draudzes darbinieka komp. E. Stotta pirms 55 gadiem komponēta dziesma un Māŗa Kristapsona pirmatskaņojums, kas veltīts Mātes dienai. Vecie goda viesi saņēma ziedus, apmeklētāju ap 90.

● BATUN izsūtījis aicinājumu izpirkt atbalstītāju biedru kartes nākamajam darbības gadam par 15 dolāriem gabalā, bet pensionāriem un studentiem 5 dolāri. Par 5 dolāru piemaksu biedri var piedalīties izlozē. Galvenais laimests ir viens ceļojums ar Eastern Airlines lidmašīnu pēc laimētāja izvēles uz Kanadu, Karaibu salām, Vidusameriku, Meksiku vai ASV. Otrais laimests 100 dolāru naudā, trešais 50 dolāru. Izlozē ir tikai 1000 biļešu. Par latviešu sekcijas kandidātiem valdei nominēti Margers Pinnis, Jānis M. Riekstiņš un Ints Rupners, aizstājēji Uldis Grava, Baiba Rudzīte un Dagmara Vallena, kontrolieris Raimonds Kerno. Kandidātu ir tik, cik ievēlamo amatu, bet balsotāji var ierakstīt savus kandidātus.

● Ņujorkas latviešu pensionāru sanāksmē Bruklinā 15. maijā bija pāri par 60 dalībnieku. Telpas bija dekorētas ar pavasaŗa ziediem, ko pensionāri bija atnesuši no saviem puķu dārziem. Soprans M. Māliņa dziedāja solo dziesmas F. Vīksnas klavierpavadījumā. M. Jankovskai-Bētiņai bija maza pačalošana par pavasari, nolasot dažas dzejas un īsprozas darbus. Klavieru solo atskaņoja M. Nāruna-Bogdanovica, kas pavadīja arī kopēji dziedātās dziesmas. Noslēgumā pašu sagādāts azaids. Šis bija pavasaŗa pēdējais pensionāru sarīkojums, nākamā sanāksmē paredzēta 4. septembrī.

Vk.

MILVOKI

● Milvoku Pensionāru biedrība savu ,,rudens'' sezonu atklāja 2. maijā Internacionālā institūtā, veltījot to ģimenes dienas atzīmēšanai. Īsreferātu veltītu ģimenei sniedza kultūras daļas vadītāja Elza Tauriņa-Mintika, papildinot to ar tautas dziesmu skandēšanu.

Lielu prieku sanāksmes dalībniekiem sagādāja Milvoku Sv. Jāņa draudzes jaunās mācītājas Laumas Lazdiņas-Zušēvicas ierašanās līdz ar savām atvasītēm Zīlīti un Kaijiņu. Mazo bērnu klātiene sarīkojumam piedeva siltu ģimenes dienas noskaņu un pārdzīvojumu.

Māc. Lauma Lazdiņa-Zušēvica vadīja piemērotu svētbrīdi, nobeidzot to ar galda lūgšanu.

Pie gaumīgi klātiem azaida galdiem, ko bija sarūpējušas biedrības dāmas, jaukā noskaņā sanākušie pavadīja skaistu pēpusdienu dziesmās un jautrībā, ko izteiksmīgi papildināja pašu spēlmanis Jānis Ramats ar akordeona mūziku. Jāpebilst, ka daļa biedru, neskatoties uz prāvajiem mūža gadiem, joprojām aktīvi piedalās citās sabiedriskās norisēs, it sevišķi koŗa dziesmu spodrināšanā gaidāmajiem koncertiem.

ep.

Dr. A. Brumenis

Saskaņa ģimenē

Cilvēcīgo mīlestību esam izbaudījuši kopš dzimšanas, kad vecāki par mums ar maigumu gādāja, neprasot nekādu atmaksu. Māte smaidīga liecās pār bērna šūpulīti. Zīdainis šo mīlestību izjūt. Augot bērns saprot aizvien vairāk, ka vecākiem sagādā prieku viņa klātiene, kas ir daļa no vecāku laimes. Pat bērna pārkāpumus vecāki spēj piedot. Šī mīlestības gaisotne veicina arī bērna normālu attīstību. Apzināšanās, ka mīlot citus sagādā tiem prieku un ka pašam prieku sagādā citu mīlestība, ir katras cilvēcīgās mīlestības pirmsākums.

Bērns iedomājas sevi esam pasaules centrā. Visas lietas viņš vērtē par tik, par cik tās ir derīgas. Bērnam liekas, ka mātes rūpes pieder tikai viņam, un brāļi un māsas it kā būtu aizmirstami. Šī tieksme ir apkaļojama, lai bērns neizveidotos par mazu tirannu. Kristus mācība par tuvāko mīlestību pilnīgi saskan ar šo dabisko audzināšanu. Tā bērnam māca darīt vai dāvināt kaut ko, kas pašam prasa atsacīšanos, bet dara prieku tam, kam bērns dāvā, piemēram, mātei. Šādā veidā bērns atklāj, ka mīlestība ir dalīšanās ar citiem, un, lai mīlētu, ir jāprot atteikties, jāprot būt augstsirdīgam, jāaizmirst pašam sevi un jāprot dot vairāk nekā saņem pretī. Mācīties mīlēt bērnam galvenokārt nozīmē darīt prieku citiem.

Cauri bērna un pusaudža gadiem šī vingrināšanās mīlestībā vainagojas ar vēlmi satikt personu, ar kuru var dalīties pilnīgi, personu, kas mīl pretī, lai abi būtu laimīgi, reizē dotu un arī saņemtu. Sī vienība neapmierinās ar draudzību, bet tiecas uz pilnīgu vienību kā miesā, tā garā. Ja saderinātiem jautā, vai viņi tiešām viens otru mīl, viņu atbildē nereti var novērot nedrošību un šaubas. Viņi cenšas nodibināt laimīgu laulību, bet nav vēl pārliecināti, vai viens otru spēs mīlēt visu mūžu. Saderinātie apzinās, ka nav tik viegli palikt uzticīgam mīlestībā. Mīlestība ir ugunskurs, kam nemitīgi jāpienes malka. Abi ir atbildīgi, lai šis ugunskurs neizdzistu. Vīra un sievas lomas gan ir atšķirīgas.

Vīrs ir ģimenes galva un parasti uztur ģimeni. Visās grūtībās viņš mierīgi apsver un rīkojas vīrišķīgi, kamēr sieva parasti ir jūtīga, spējīga uzklausīt un mierināt, bet reizē viņu var ātri ietekmēt, un tā zaudē drosmi. Mierīgs vīrs iedveš sievai lielu paļāvību. Daudzās ģimenēs grūtības rodas tāpēc, ka vecāki — vīrs un sieva — neveic savu attiecīgo uzdevumu. Sievai mīlestība ir pirmajā vietā. Viņa redz ar sirdi, bet nespēj bieži savas vēlmes sakārtot galvā. Vīram tur jānāk palīgā. Sieva vadās vairāk no jūtām, tāpēc vīram ar ticību jānāk palīgā.

Ja pirmā mīlestība ir svarīga un ja mīlestība laulībā ir ne tikai cilvēka pūļu auglis, bet arī Dieva dāvana, tad tomēr ļoti liela nozīme ir abu dzimumu spējai vienam otru papildināt. Vīrietim ir vajadzīga sieviete un sievietei vajadzīgs vīrietis, tomēr vīrietis ar grūtībām izprot sievieti un sieviete — vīrieti. Vīrietis gribētu, lai sieviete vēlētos to pašu, ko viņš, un sieviete no vīrieša — to pašu kā viņa. Kā gaumes saskaņot? Svarīgi ir pazīt pretējā dzimuma raksturīgās iezīmes — zināt, ka savā domāšanā un izdarībā vīrietis un sieviete ir atšķirīgi.

Ja laulībā galvenais ir mīlestība abu dzīvesbiedru starpā, tad svarīgi ir arī atcerēties, kādas ir katras mīlestības raksturīgās iezīmes. Vispirms mīlestība ir nesavtīga atdošanās. Tātad pretstats egoismam. Mīlestība ir tīra un īsta tur, kur nav meklēts necils stāvoklis, ne bauda, ne ieguvums. Jēzus māca, lai mīlam bez atmaksas. Tāpat mīlestībai sveša ir uzkundzēšanās. Īstā mīlestība tiecas kalpot. To rādīja Jēzus mācekļiem un atgādināja savas nāves priekšvakarā. Tāpat arī dzīvesbiedriem laulībā jācenšas kalpot vienam otram, nevis uzkundzēties pār otru. Īstā mīlestība aizmirst sevi un pievēršas otram un viņa vajadzībām. Arī Jēzus nemeklēja kas Viņam patīk, bet gan atdeva savu dzīvību par citiem. Tā arī dzīvesbiedriem laulībā jāaizmirst sevi un jādomā par otru. Īstā mīlestībā arī neaizmirst respektu. Personas cieņa laulībā jāievēro. Otrs ir jāmīl, reizē cienījot un esot smalkjūtīgam. Svētais Pāvils aicina vīrus mīlēt savas sievas kā Kristus mīl Baznīcu.

Izīrē vasarnīcā

mēbelētu istabu ar ērtībām vienai nesmēķētājai personai ar automašīnu pret mājas uzraudzīšanu. Zvanīt (416) 226-6034.

Jaunatnes Dziesmu Svētki Montreālā

1985. gadā, no 30. augusta — 2. septembrim.

IEEJAS BIĻEŠU PASŪTINĀJUMA ZĪME

V Latviešu Jaunatnes Dziesmu Svētkiem, laikā no 1985. gada 30. augusta - 2. septembrim, Montrealā, Kvebekā, Kanadā.

Visas cenas Kanadas dolāros. Čeki un naudas pārvedumi rakstāmi uz LATVIAN YOUTH SONG AND DANCE FESTIVAL vārda. No ASV piepemsim tikai bankas vai pasta NAUDAS PĀRVEDUMUS (Lūdzam nesūtīt personīgos čekus!).

ATLAIDES bērniem un jauniešiem (līdz 16 gadiem) un svētku dalībniekiem sarīkojumos, kuros tie nepiedalās, TIKAI BIĻEŠU IEPRIEKŠPĀRDOŠANĀ. Svētku laikā visiem būs jāmaksā pilnas cenas.

Iepriekšpārdošanā pasūtinātās biļetes pasūtinātājiem pa pastu izsūtīsim tikai līdz 5. augustam. Pēc tam pa pastu saņemtos pasūtinājumus varēs saņemt svētku viesnīcā - QUEEN ELIZABETH, Dorchester Blvd W., kur istabas svētku dalībniekiem un apmeklētājiem rezervējamas ne vēlāk kā līdz šī gada 5. augustam! Vienas istabas maksa - $ 75.-, Kanadas dolāros, par kuŗiem nav jāmaksā nodoklis.

Viesnīcas rezervācijas kartes pieprasāmas RĪCĪBAS komitejā: c/o Roberts KLAIŠE, 2590 Charny, Montreal, Québec, H3M 1J3 Canada, telefons (514) 337-8264, kur arī pieejama cita informācija par svētkiem.

Pasūtinājuma zīmes un čeki nosūtāmi Latviešu Jaunatnes Dziesmu Svētku Padomei: c/o Mārtiņš Stauvers, 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfé, Québec H9X 2R2 Canada, telefons (514) 457-9832.

Laipni lūdzam pasūtinājumus izdarīt laikus! Nenokavējiet istabu rezervācijas svētku viesnīcā!

RĪCĪBAS KOMITEJA.

1. SVĒTKU ATKLĀŠANA,	30. augustā, plkst. 18:30, 'Place du Canada' laukumā (lietus gadījumā - Queen Elizabeth viesnīcā).	
2. APVIENOTAIS SVĒTKU DIEVKALPOJUMS	30. augustā, plkst. 19:30, 'Mary Queen of the World katedrālē.	KOLEKTE
3. SVĒTKU SKATES ATKLĀŠANA,	30. augustā, plkst. 21:15, Queen Elizabeth viesnīcā.	Pret ziedojumiem.
4. IEPAZĪŠANĀS VAKARS,	30. augustā, plkst. 22:00, Queen Elizabeth viesnīcā. Viesiem	$ 6.00 ____ $ ____
	Bērniem, jaunatnei, dalībniekiem	brīvs
5. REFERĀTS "DAINU TĒVA DAINU PASAULE" - Dr. Vaira VĪĶE-FREIBERGA	31. augustā, plkst. 10:00, Queen Elizabeth viesnīcā.	Pret ziedojumiem.
6. TAUTAS DEJU UZVEDUMS "KUPLA LIEPA, LATVJU DEJA"	31. augustā, plkst. 13:30, PLACE DES ARTS.	$ 5.99 ____ $ ____
	Bērniem, jaunatnei, dalībniekiem	$ 4.00 ____ $ ____
7. KRIŠJĀŅA BARONA DAUDZINĀJUMS,	31. augustā, plkst. 17:00, Queen Elizabeth viesnīcā,	$ 6.00 ____ $ ____
	Bērniem, jaunatnei, dalībniekiem	$ 4.00 ____ $ ____
8. JAUNATNES ORĶESTRA KONCERTS,	31. augustā, plkst. 19:30, PLACE DES ARTS,	$ 5.99 ____ $ ____
	Bērniem, jaunatnei, dalībniekiem	$ 4.00 ____ $ ____
9. JAUTRAIS VAKARS,	31. augustā, plkst. 22:00, Queen Elizabeth viesnīcā,	$12.00 ____ $ ____
10. REFERĀTS "VĒSTULE KRIŠJĀNIM BARONAM" - INTA PURVA,	1. septembrī, plkst. 10:00, Queen Elizabeth viesnīcā,	Pret ziedojumiem.
11. JAUNO MĀKSLINIEKU KONCERTS,	1. septembrī, plkst. 13:30, PLACE DES ARTS,	$ 6.00 ____ $ ____
	Bērniem, jaunatnei, dalībniekiem	$ 4.00 ____ $ ____
12. SVĒTKU KONCERTS,	1. septembrī, plkst. 17:00, PLACE DES ARTS,	$ 6.00 ____ $ ____
	Bērniem, jaunatnei, dalībniekiem	$ 4.00 ____ $ ____
13. SVĒTKU BALLE,	1. septembrī, plkst. 20:30, Queen Elizabeth viesnīcā, Ieeja	$12.00 ____ $ ____
	Vakariņas	$30.00 ____ $ ____
	Ieeja dalībniekiem	$ 8.00 ____ $ ____
	Vakariņas dalībniekiem	$25.00 ____ $ ____
	Bērniem un jaunatnei dalībnieku cenas.	
14. RAKSTNIEKU UN MŪZIĶU RĪTS,	2. septembrī, plkst. 09:00, Queen Elizabeth viesnīcā,	$ 6.00 ____ $ ____
	Bērniem, jaunatnei, dalībniekiem	$ 4.00 ____ $ ____
15. ALJA, LNJAK un VLJK RĪTS,	2. septembrī, plkst. 11:00, Queen Elizabeth viesnīcā,	Pret ziedojumiem.
16. SVĒTKU NOSLĒGUMS,	2. septembrī, plkst. 12:00, Queen Elizabeth viesnīcā,	
	Kopā	$ ____

Piezīme: 31. augustā sarīkojumos, kas notiek Place des Arts, biļešu cena $ 5.99, lai pircējiem nebūtu jāmaksā 75 centu piemaksa.

Čeki rakstāmi uz LATVIAN YOUTH SONG AND DANCE FESTIVAL vārda.

(Pasūtinātāja vārds, uzvārds, adrese un telefona numurs)

1985. gada ____. _____ _____

(Paraksts)

Nosūtīt: L. J. Dz. Sv. P., c/o M. Štauvers, 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfé, Québec, H9X telefons (514) 457-9832

MONTREĀLA

● Katoļu draudzes pavasara balli 11. maijā Sabiedriskajā Centrā pēc priekšnieka Auzas atklāšanas vārdiem ievadīja Alberta Caunes referāts par maija mēneša tradicijām viņa dzimtenē Latgalē. Tika pieminētas 15. maija parādes, katoļu baznīcas raksturīgākās iezīmes un sabiedriskās izdarības. Pieminēja daudzus nosaukumus, zināmus vecākai paaudzei — lauciniekiem, bet dodot arī tuvākus paskaidrojumus tiem, kam tie būtu vajadzīgi.

Priekšnesumu daļā vēl piedalījās ansamblis Lukturis savā jaunajā sastāvā, iztrūkstot Anitai Lasei. Bija arī tautasdziesmu apdares, taču vislabāk padevās vieglāka satura mūzicējumi un līdz ar to arī klausītāju atsaucība tiem. Dzeguze kūko dziedājumu šoreiz neglāba instrumentu pavadījums, jo jauktam ansamblim (soprāns, baritons un bass) derētu cita apdare.

Lukturis kā pašdarbības ansamblis sevi pieteicis. Atliek laba augšana!

Sekoja izloze, deja un stiprināšanās pie dāmu sarūpētiem gardumiem un bāra dažāda stipruma malkiem.

Kristus Dārza pārvalde

lūdz visus ziedotājus piedalīties ziedotāju sapuldē

ceturtdien, 6. jūnijā, pl. 19

DAUGAVAS VANAGU NAMĀ, TORONTO.

Sanāksmē ievēlēs trīs pārstāvjus pārvaldes padomē.

Dāmu komitejas darbs — mīlestības darbs draudzei

Nākamā Austrumu apgabala konference Bostonā

Austrumu apgabala luterāņu dāmu komiteju gadskārtējo konferenci 20. aprīlīRočestrā Krusta dr. dāmu komitejas izkārtojumā Atonoment baznīcā ievadīja prāvests A. Ozols ar svētbrīdi. Dalībnieces apsveica referente D. Sarma, dāmu komitejas darbu referente T. Kristberga un Krusta dr. priekšn. O. Sniedze.

LELBA priekšn. prāv. V. Vārsbergs savā rakstveida apsveikumā aicina apmeklēt teoloģijas kursus Sidrabenē. Kursos būs vairākas nozares: bībeles std. vad., evaņģelistu, ticības māc. skolotāju u.c. Atzīmēt 300.g. bībeles izdošanas atceri 31. oktobrī. Seko māc. A. Celma referāts — Anna Brigadere — latviešu sirdsapziņa. Daiļskanīgā, gleznainā un dziļi izjustā stāstījumā mācītājs mūs aizveda ciemos pie mūsu tautas lielās rakstnieces. A. Brigaderes dzīves pamatā ir dievbijība, viņas vēlēšanās katru darbu darīt tā, ka to darītu Dievam par godu. Viņa ticēja, ka darbs ir dzīves lielākā gudrība un Dievs lielākais spēks. No visām grāmatām mīļākā viņai ir bībele. Cildinot mūsu garīgo vērtību paudēju, māc. A. Celms slēdz savu referātu un sekojošais dziļais klusuma brīdis liecina, ka klausītāju saime vēl pakavējās Brigaderes garīgā pasaulē, kuŗā bija aizvedis mācītājs.

Seko referentes D. Sarmas kopīgs d.k. darbības ziņojums: no 25 dāmu komitejām pārskatus iesūtīja 19 d.k. Dāmu komitejās ir 402 dalībnieces— 367 aktīvas, kas atbalstījušas savu draudžu saimniecību ar apm. 30.000 dol., dažādus baznīcu mērķus, ieskaitot bazn. Latvijā ar 13.000 dol., nometnēm un dažādiem kultūras pasākumiem, garīgo rakstu izdošanai 5.000 dol. Dāmu kom. galvenais darbs ir apmeklēt slimos un vecos ļaudis, rīkot bībeles stundas, kafijas galdus, bērnu apdāvināšanu u.t.t. Ņujorkas ziemeļu novada pārstāve V. Skrodele ziņoja, ka bībeles stundas apmeklē no 40—50 cilvēku, ciešanu laikā katru trešdienu dievkalpojumi.

Ref. D. Sarma uzaicina abonēt Ceļa Biedru un garīga satura lasāmvielu dāvināšanai veciem ļaudīm, jubilejās u.c. gadījumos.

New Brunswick dāmu kom. pārstāve D. Tupuriņa: rīkot jauniešu darba skates, lai tādā veidā viņus piesaistītu draudzei. Bībeles stundas noturēt mājās, tā izraisot lielāku interesi. Iesvētēs, jubileju reizēs — dāvāt Jauno Derību, stipendijas latviešu skolām, nometnēm. Vašingtonas pārstāve Herta Abrante izteicās, ka veciem ļaudīm interese ir lielāka par laicīgiem notikumiem nekā par garīgiem. Tikai mācītājs varētu viņus piegriezt vairāk baznīcas dzīvei.

Māc. I. Gaide uzaicina konferences dalībnieces katru sevi iepazīstināt un pārrunāt problēmas, bet laika trūkuma dēļ priekšlikumu nevarēja īstenot. Dažādi priekšlikumi: vaiadzētu izplatīt konferencēs notikušos referātus, izdarīt novilkumus un izsūtīt tos dāmu komitejām vai uzņemt video lentēs īrēšanai. Prāv. A. Ozols aicina apmeklēt Amerikas bībeles biedrības rīkoto bībeļu izstādi Ņujorkā sakarā ar 300 g. bībeles tulkošanas atceri, piedalīsies arī latvieši.

Pēcpusdienas daļā māc. I. Gaides referāts — Novecošanās — zaudējums vai ieguvums. Mācītājs paskaidro, ka katram vecumam ir savs ieguvums un arī zaudējums, jo domāšana apm. līdz 24 g. veciem ir strauja, vēlāk tā ir kristalizēta, palīdzot ieņemt svarīgas lomas dzīvē. Tālāk novecošanā daudz pozitīva nav, bet uz to ir jāsagatavojas. Katram vajag savā dzīvē izdarīt kaut vai vienu labu darbu, kas apmierina vai dod labsajūtu, gandarījumu. Referāts izraisa dzīvas pārrunas, jautājumus un piezīmes.

D.k. ref. T. Kristberga ziņo, ka piedalīsies LELBAs sēdē Milvokos un pasvītrā, ka LELBAs valdē ir 4 sievietes un cer, ka budžetā paredzētā summa d.k. darbībai tiks paaugstināta. Statistika rāda, ka draudžu locekļi pārsvarā ir sievietes. Lai d.k. sekmīgi varētu darboties, jāpieaicina jaunas dalībnieces, darbi jāsadala vienlīdzīgi, jāgodina ilggadējās darbinieces, ieteicams maija mēnesī, ziņot par d.k. darbību apkārtrakstos, presē. Citi ieteikumi: rīkot kafijas galdu, kur kungi apkalpotu darbinieces, nodibināt ārmisijas nozari, palīdzību baznīcai Latvijā, veicināt bērnu garīgo dzīvi un sagatavot svētvārdu teicēju. Pieņem 5 rezolūcijas: 1) Atbalstīt teoloģijas kursus; 2) rīkot bībeles stundas, atzīmēt bībeles izdošanas 300 g. atceri 31. okt. un Lūkas evaņģelija jauna tulkojuma izdošanu; 3) nozīmēt vienu referenti no katra apgabala, kas darbotos tiešā sakarā ar priekšnieci T. Kristbergu; 4) palīdzēt badu cietušiem; 5) atzīmēt G. F. Hendeļa un J.S. Bacha 300 g. atceri.

Prāvests A. Ozols sirsnīgi pateicas māc. A. Celmam par vērtīgo referātu un dāmu kom. dalībniecēm par viņu lielo darbu. Dzimtene svešumā ir baznīca, tur ir mūsu nacionālā nākotne, un mums jābūt pateicīgiem Dievam, ka 40 g. svešumā varējām lūgt Dievu mūsu tēvu valodā. Baznīca jāapmeklē visai ģimenei kopīgi. Nelaimīgi ir vecie cilvēki, kas nav atraduši draugus, ja savos vidējos gados bijuši egocentriski, tā paliekot vientuļi vecumā. Lūdz ziedojumus Rītdienas fondam, mācītāju pensiju fondam, garīgās literātūras izdošanai, ārmisijai, baznīcai Latvijā paaugstināt un nevis atmest. Goda rakstus darbiniecēm pieprasīt caur dr. valdi un mācītāju, lai tālāk virzītu līdz archibīskapam.

Konferencē piedalījās 32 delegātes un 35 viešņas un to vadīja ref. D. Sarma. Konferencei sekoja dievkalpojums ar dievgaldu, kuŗā piedalījās prāv. A. Ozols un mācītāji I. Gaide, Ž. Kristbergs un ilggadējais māc. T. Zīraks, emeritus. Ar solo dziesmām dievkalpojumu kuplināja māc. I. Gaide. Sekoja kopīgas vakariņas Krusta dr. dāmu komitejas un draudzes talcinieku izkārtojumā.

Par referenti nākamam gadam ievēlēja Bostonas Trimdas dr. dāmu kom. priekšnieci Skaidrīti Andersoni un tā notiks Bostonā.

Rasma Aizstrauta.

VANKUVERA

● 11. maijā prāvests R. Āboliņš izvadīja pēdējā gaitā 3. maijā mirušo Dr. Aleksandru Legzdiņu. Pēc aizgājējas sēro dēls Pēteris ar sievu.— Nelaika bija dzimusi Madonā 1912. gada 11. oktobrī. Viņa mira 1985.g. 3. maijā Vankuverā. Studējusi medicīnu Latvijas universitātē un piederēja pie studenšu korporācijas Imeria saimes. **J. R.**

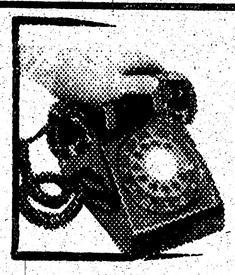

Laikraksta kantorim:

sludinājumi,
abonementa maksājumi,
laikraksta piegāde un
adrešu maiņas

466 - 1514

Ja kas

krāsojams,

piezvanait Robertam vakaros

259-3470.

Atdari ausis un acis pirms atveri maku!

IERĪKO, LABO UN MAINA

plumbing, ellas, gāzes un elektr. apkures, silta ūdens tankus, skursteņu oderes (liners), tīra krāsnis un ūdens tankus.

ROLAND KULLIK
(416) 275-1280.

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494.
Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas. Zvanīt 751-6829.

Izdaru krāsošanas darbus
Nocenošana par brīvu.
Zvanīt no pl. 10—23, tālr. 924-7095.

GUNARS CONSTRUCTION
izdara visāda veida **pārbūvju un piebūvju darbus,** ieskaitot **plumbing un elektrību,**
Lūdz zvanīt **889-5076**

Ērgļu ligzdas medus
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs

GRUPU LIDOJUMI UZ RĪGU 1985.G.

APMEŠANĀS RĪGAS JAUNAJĀ VIESNĪCĀ „LATVIJA"
ASV pasažieri visām grupām var pievienoties Ņujorkā.
VISS IESKAITĪTS — VIA HELSINKI UN TALLINA
Visām grupām 16 dienas Rīgā.

1 — 4 lidojumi jau izpārdoti.

5) no 19.jūl.	**— 7.aug.**	Can.$2400.-(US $1890.-)
6) no 9.aug.	**—28.aug.**	Can.$2400.-(US $1890.-)
7) no 23.aug.	**—11.sept.**	Can.$2400.-(US $1890.-)
8) no 6.sept.	**—25.sept.**	Can.$2100.-(US $1630.-)

Pēc pieprasījuma varam izkārtot ilgāku uzturēšanos vēl kādā citā Rietumeiropas pilsētā.

Individuāli izkārtojams saīsināts uzturēšanās laiks Rīgā.

Ja domājat aicināt radus ciemos šeit, vai vēlaties viesu vīzu, lai apciemojuma laikā Latvijā dzīvotu pie radiem, tagad ir īstais laiks sākt vajadzīgo dokumentu sagādi.

Visās tūrēs ieskaitīts:

lidojums turp un atpakaļ, visi nodokļi, visur pirmās šķiras viesnīcas, visi transferi, ekskursijas visās vietās, maltītes u.c.

Sīkāka informācija un rezervācijas:

ATLAS TRAVEL SERVICE
103 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONTARIO, M6R 2K9
TEL.: (416) 531-3519
RUNĀJAM LATVISKI!

Ratas Optic
Igauņu uzņēmums.

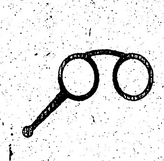

219 Danforth Ave,
Toronto, Ont. M4K 1N2
465-6251

Atvērts pirmd. - piektd. 10—18
sestdienās 10—15

- **Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontaktu lēcas.**
- **Rāmji lielā izvēlē.**
- **Izkārtojam acu pārbaudes.**
- **Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.**

Authorized Consumers' Gas Dealer

Pārejiet uz gāzes apkuri un ietaupait $$

Nav jāmaksā līdz oktobrim, ja jūs maiņu izdarāt jau tagad.

KRĀSNIS, SILTA ŪDENS APKURES —
REGULĀRĀS UN ĻOTI EFEKTĪVĀS.

Zvanait

GARNEY & CO LTD. 783-6151.

Valteram Ivans vai Ike Rawal

Šī latviešu sabiedrība jau 45 gadus gādā par Toronto ērtībām.

Plāno un melo

Latviešu Nacionālais Fonds Zviedrijā piesūtījis mums rakstu, kurā izmantotas no okupētās Latvijas izkļuvušo bēgļu sniegtās ziņas

Padomju savienībā, kā katrā pievienotā republikā, statistikas ziņas veido ar 0-+15% precizitāti izejot no Padomju savienības (P.S.) kompartijas, padomju varas orgānu un citu apakšvienību vajadzībām tekošajā momentā, galvenokārt kompartijas uzbrūkošās ideoloģijas vajadzībām. Padomju presē tiek pastāvīgi pasvītrots, ka kompartijas un padomju ideoloģijai obligāti jābūt uzbrucējai un uzbrukumam lieto visa veida ieročus, arī melus, kas pašlaik ir padomju ideoloģijas spēcīgākais ierocis.

Uz jautājumu, kur var atrast pareizas ziņas par Padomju savienību, jāatbild, ka nekur, pat P.S. Centrālkomitejā arī nē. Viņi nevar un arī negrib zināt, cik viņu padotie ir samelojuši. Dažas „specifiskas", puslīdz pareizas, ziņas ir valsts drošības komitejas (KGB) seifos, aiz daudzām atslēgām.

Kā tomēr veidojas Padomju savienības statistikas dati un plāni?

Visām P.S. saimnieciskajām, armijas vienībām, kā arī kompartijas, komjaunatnes, arodbiedrību organizācijām un citām, ir obligāti darba plāni, tātad, jābūt arī ziņām par plāna izpildi.

P.S. visu plāno līdz pēdējam sīkumam un bieži, gada laikā daudzām apkašvienībām un ministrijām plāni tiek mainīti, pazemināti, parasti pilnīgi nereāli un neizpildāmi. Pēc plāna izpildes vērtē un apmaksā visa kolektīvā darbu. No plāna izpildes ir atkarīga katra atsevišķa padomju pilsoņa alga, karjēra un labklājība. Ražojošo vienību administrācijai plāna izpildes prēmijas sastāda no 30—80%, strādniekiem vidēji ap 10%, no pamatalgas.

Algas ir zemas un prēmijas dod iespēju cik necik cilvēcīgi pārtikt. Par plāna sistematisku neizpildi „vainīgie" tiek „noņemti" no amatiem (atlaisti).

Tāpēc tiek darīts viss, lai plānu izpildītu, ja ne citādi, tad kaut vai uz papīra. Jāatzīmē, ka P.S. sakarā ar saimniecisko anarchiju, zemo izpildes disciplīnu, bieži izpildītāju zemo kvalifikāciju un zināšanu līmeni, plānu izpildīt ir grūti. Godīgi strādājot un vadot saimniecību tas pat neiespējami. Atliek citi ceļi — panākt pazemināta plāna saņemšanu, vai arī dažādas machinācijas. To ir daudz. Papīrs cieš visu, arī melus. Atšifrēt tāda plāna izpildi un pareizību ir grūti, un to arī reti augstākie varas orgāni dara, jo tas viņiem daudzējādā ziņā nav izdevīgi. Kā jau minēju, no apakšvienību plāna „izpildes" ir atkarīga arī viņu labklājība.

Vairumam rūpnīcu, fabriku un ministriju plānu un izpildi aprēķina rubļos. Te ir ļoti plašs lauks dažādām plānu izpildes kombinācijām. Sakarā ar to, rūpnīcas un fabrikas cenšas ražot to produkciju, kas viņiem ir izdevīgi, kas dod lielāku plānu naudā, neražojot mazāk naudīgo produkciju.

Gala rezultātā plāns kopsummā ir izpildīts, bet daudzu vajadzīgo preču nav ne patērētājiem — iedzīvotājiem necitām rūpnīcām, kurām tās ir vajadzīgas kā pusfabrikāts tālākai preču izlaidei un plāna izpildei.

Par tāda plāna izpildi, kad nav ievērota vajadzīgā plānotā nomenklatūra, prēmijas vainīgajiem dažreiz tikai mazliet samazina.

Tā veidojas liela saimnieciska anarchija ar gala rezultātu; plāns ir izpildīts, bet produkcijas nav. Viena otra produkcija un materiāli ir saražoti milzīgos, nevajadzīgos daudzumos, guļ gadiem ilgi noliktavās veikalos, bet vajadzīgo nekur nevar atrast.

Tā Rīgas Manufaktūras rūpnīcā viens nemoderns, bet dārgs, vilnas audums, 28 miljonu rubļu vērtībā gulēja gadiem ilgi.

Vēl piemērs: Pravdas rakstā „Klusā atvarā" 1984. gada 19. jūlijā, šoreiz tur rakstīta patiesība, ka viens Vissavienības zinātniskās pētniecības institūts ar savu lielo kollektīvu un lielajām ražošanas jaudām Minskā, Baltkrievijas galvas pilsētā, 50 gadu pastāvēšanas laikā nav devis valstij nekādu labumu, bet tikai lielus zaudējumus daudzu desmitu miljonu rubļu vērtībā. Neskatoties uz to, visi darbinieki regulāri ir saņēmuši algas un prēmijas. Pēc likuma prēmijas var saņemt tikai tad, ja ir izpildīts plāns. Tas nozīmē, ka plāns bija izpildīts tikai uz „papīra" un visas augstāk stāvošās ministrijas regulārās revīzijas to nav redzējušas, pareizi sakot, nav gribējušas redzēt.

Svaigs piemērs: „Plāns par katru cenu" Pravda 14.12.1984. g. par Rīgas Tekstila plāna pierakstījumiem vairākus gadus. Tā tomēr ir sīka vienība un tiesa ir domāta par brīdinājumu citiem neuzmanīgiem plānu veidotājiem. Tiesās izskata un presē parādās ļoti maz plānu „izpildes" kombinātoru.

Daudzas saimnieciskas vienības, ja gada plāns nav izpildīts, sniedz ziņas savai augstāk stāvošai organizācijai, vienībai, pierakstot pie neizpildītā plāna no 1—5%. Līdz Padomju savienības ministrijai, rupji ņemot, sanāk apmēram 6 instances: cehs, rūpnīca-fabrika, apvienība, pārvalde, galvenā pārvalde un republikāniskā kopministrija. Ja, katra apakšvienība neizpildot plānu palienlina kaut vai par 1—3%, līdz 100% līmenim un tas nav daudz, tad Savienības ministrijai jau neizpildītais, pierakstītais plāns var sastādīt ap 15%. Un tas padomijas mērogā jau ir uz papīra parādīts, bet dabā neiegūts — miljoni tonnu, metru, gabalu neražotās produkcijas.

Padomju savienībā sievietēm ir neaprobežotas darba iespējas...

Beigās plānu izpildi apstrādā Centrālā valsts statistikas pārvalde kompartijas CK vadībā. Centrālā statistikas pārvalde ir īsts cietoksnis, kur neviens „mirstīgais" netiek iekšā.

Ir arī apakšvienības un ministrijas, kurām izdotas, puslīdz godīgi, izpildīt plānu, bet tādu nav daudz.

Var rasties doma, ka P.S. tikai pieraksta vai palielina neizpildītā plāna procentus. Nē, tā tas nav vienmēr un visur. Ir daudzas dzīves sfairas, kur „plāna" izpildes datus speciāli pazemina. Minēšu dažus piemērus.

Pievienotajās republikās, sevišķi Baltijas, uz papīra tiek pazemināts krievu, baltkrievu skaits un nepamantoti paaugstināts vietējo iedzīvotāju skaits, sevišķi to procentuālās attiecības.

Plānu izpildes % pazemina, ja plāns tiek pārsniegts par 2—10%. Tas, kaut reti, tomēr gadās. Parasti gada plāna izpildi, normāli raksta 100,5—102%, jo nākošā gada plānu veido no iepriekšējā gada plāna izpildes + 5—20% pieaugums, pie esošajām jaudām. Ja saimniecības, rūpniecības jauda pieaugusi, tad pats par sevi saprotams, plānu attiecīgi palielina. Tekošā gada galīgo plānu, parasti, saņem februāra vai marta mēnešos. Prātīgs saimniecības, rūpnīcas vadītājs cenšas atskaitēs neparādīt lielu plāna izpildi, jo tam ir tikai gadījuma raksturs.

Vēl ir vesela virkne „plānu", kuŗu izpildes procenti tiek stipri pazemināti:

1. Noziegumu skaits, pilsētās, rajonos, republikās un kopā P.S.
2. Visa veida avāriju skaits un to zaudējumi.
3. Nelaimes, sevišķi nāves gadījumu skaits.
4. Slimnieku skaits, sevišķi ar arodslimībām slimo.
5. Kara budžeta faktiskais lielums. Ļoti samazināts.
6. Administratīvi-birokrātiskā aparātā strādājošo skaits un tā uzturēšanas līdzekļu daudzums.
7. Visa veida zaudējumu skaits un vērtība.
8. Ugunsgrēku skaits un nodarītie zaudējumi un vēl daudzas citas ziņas.

Kā piemērs: Padomju Krievijas Tālajos Austrumos, ap 1975.—78. gadiem Vaņino ostas rajonā izcēlās milzīgs mežu ugunsgrēks, kas ilga vairāk nekā mēnesi. Nodega pilsēta, ciemati, kur dzīvoja vairāk nekā 30 tūkstoši cilvēku, liela daļa ostas noliktavu, ķīmikātu noliktavas, milzīgas kaŗamateriālu noliktavas ar raķetēm, mežs 1 miljona ha platībā, bet valsts komisija, kuŗu vadīja Ministru prezidents Kosigins, zaudējumos aprēķināja tikai 14 miljonu rubļu apmērā, tā samazinot zaudējumu publikācijas summu vairāk kā 100 reizes. Darbs rajonā, kur ciematos un pilsētās dzīvo ap 150 tūkstošu cilvēku, veselu mēnesi bija pilnīgi paralizēts. Tas vien jau rāda, ka algās vien jau tika izmaksāts ap 15 miljonu rubļu, kur vēl dārgās raķetes, noliktavas, ciemi, meži un flotes ostu, rūpnīcu dīkstāve.

Gaļas, piena, olu, augļu, dārzeņu plāni vienmēr tiek pārsniegti, bet gaļu, sviestu, augļus un olas reti var nopirkt, sevišķi Krievijas pilsētas un ciemos.

Pēdējā laikā, sevišķi Baltijas republikās, viens padomju lopiņš bieži pilda līdz trim plāniem savā dzīves gaitā. Kā tas notiek? Privātais lopu turētājs bullīti nodod vai pārdod nobarošanai kolhozam, tas tiek ieskaitīts plānā ciema padomei un arī rajona izpildkomitejai, tālāk to pašu bullīti kolhozs nodod — pārdod nobarošanai specializētai starprajonu saimniecībai, atkal tiek ieskaitīt kolhoza un rajona plānā, tālāk bullīti specializētā saimniecība nodod gaļas kombinātam un atkal tiek ieskaitīts plānā saimniecībai un rajonam. Zelta bullītis ir izpildījis 3 plānus.

Ir arī svarīgas saimniecības nozares, kur plānu gadiem ilgi nepilda, bet gandrīz visiem pietiek. Tā graudu ievākuma plāns jau daudzus gadus P.S. netiek pildīts, bet maizi ēd visi, protams, vietām to saņem uz taloniem, bet tomēr iztiek. 1983. gadā graudu ievākums sastādīja tikko pusi no plānotā. Viss kā pasakā. Kur tā maize radās? Skaidrs, no bagātajiem rietumiem, bet padomju cilvēkiem ziņo, ka iepērk tikai lopbarības graudus nelielos daudzumos. Tos lopbarības graudus ēd padomju cilvēki, tie ir pat labāki par padomju maizes graudiem.

Cilvēkam, kas nav piedalījies padomju plānu un to izpildes veidošanā, tās lielās daždažādās plānu un izpildes kombinācijās un machinācijās, grūti saprast, tā ir speciāla padomju „zinātnes nozare".

Padomju savienībā ziņo, ka iepirkts daudz augļu un dārzeņu iedzīvotāju vajadzībām, plāni izpildīti. Tiešām, plāni bieži tiek izpildīti, bet augļu un dārzeņu ir maz un vietām to pavisam nav, vai tie ir zemas kvalitātes. Tikai reti, kad var atrast speciālos partijas preses izdevumos, kuŗus tauta nelasa, ka dārzeņu un augļu zudumi transportēšanas un glabāšanas rezultāts, sastāda līdz 60% no iepirktā daudzuma.

Ne velti pie visām lielām pilsētām ir lieli cūku nebarošanas kompleksi, kur cūku barošanai izmanto sapuvušos augļus, dārzeņus un citus bojātos produktus. Rīgā tāds kompleks ir Ulbrokā. Tur sākumā bija 10,000 cūku, bet to pastāvīgi paplašina. Rīgas iedzīvotāju sapūdētos uzturlīdzekļus izbaro cūkām, bet šo cūku gaļu aizved uz Maskavu un Ļeningradu. Kas paliek Rīgai? Astes, plaušas pīrādziņiem.

Padomju savienībā pie plānošanas un plānu izpildes datu apstrādes ir nodarbināts ļoti daudz cilvēku, desmitiem institūtu un mācību iestāžu. Par šo nozaŗu darbu ir sarakstīts daudz grāmatu, žurnālu, rakstu.

Jā, plānu un plānotāju ir daudz, izpildītāju maz. Plāns izpildīts, produkcijas nav. Lielais padomju karuselis. Pat plānotājiem sava darba veikšanai ir plāni. No lielās plānošanas un pārplānošanas iznāk anarchija.

Jaunā darba

(Turpinājums no 1. lp.)

tūras dienas rīkot 1. marta nedēļas nogalē, tā cerot, ka vietējās organizācijas un draudzes šajā laikā nerīkos plašākus sarīkojumus vai sapulces. Vadmotīvs nākošām Kultūras dienām paredzēts par latviešu sievietes lomu mūsu tautas vēsturē un dzīvē. No Klāva Sīpoliņa fonda saņemti 1000 dol. kultūrāliem pasākumiem kā atlikums no agrāk izdotās grāmatas ,,Latvijas zeme, zemnieks un viņa darbs.''

No ALAs saņemti Krišjāņa Barona gada informātīvi izdevumi izplatīšanai tālāk, ko pēc lietišķīgām pārrunām sēdes dalībnieki atzina par ne sevišķi piemērotiem, jo līdz šim sabiedrība par tiem izrādījusi mazu interesi. Inta Purva ziņoja arī par 18. nov. rīcības komitejas darbu, kas šā gada svinīgā aktā kā galveno runātāju aicinājusi PBLA valdes priekšsēdi Dr. O. Pavlovski. Rīcības komiteja vienojusies līdzšinējās iespiestās programmas paplašināt ar idejiskiem rakstiem un arī saimnieciskiem sludinājumiem, līdzīgi, kā to jau praktizējuši igauņi un daļēji arī lietuvieši. Šādas paplašinātas programmas sakārtošana un rediģēšana uzticēta R. Norītim.

1. jūlijā Inta Purva aicināta Vinipegā sniegt dažus referātus, tāpat arī Jaunatnes dziesmu svētkos Montrealā. Šo svētku rīcības komiteja arī izteikusi vēlēšanos jaunatnes dziesmu svētku laikā iekārtot LNAK mākslas kollekcijas skati, ko pēc tam varētu izstādīt arī Otavā. Valde šo ierosinājumu atzina par īstenojamu. Inta Purva apzinās tehnisko izkārtojumu.

No inkorporētā izglītības fonda LNAK valde Jaunatnes dziesmu svētkiem piešķīra 1000 dol. un Montrealā paredzētai mūzikas nometnei 500 dol. Kanadas latviešu sporta apvienībai globālo sporta sacensību sekmēšanai piešķīra 500 dol.

Izglītības nozares vadītājs J. Mežaks ziņoja par paveiktiem priekšdarbiem 10. Kanadas latviešu skolotāju konferencei, kas notiks Montrealā 30. un 31. augustā. Konferences moto būs: ,,Skola — sabiedrības spogulis'', un tās darbs izplānots deviņiem galveniem tematiem ar īsreferātiem un diskusijām.

Izglītības nozare izdevusi arī 80. apkārtrakstu Kanadas latviešu skolu pārziņiem un skolotājiem, kuŗā ievietota visa nepieciešamā informācija un norādījumi sakarā ar mācību gada nobeigumu. Kanadā pašreiz darbojas 8 latviešu pamatskolas un trīs vidusskolas ar 348 skolēniem un 103 skolotājiem.

Iecerētie sabiedrisko zinātņu kursi, ko PBLA uzdevumā organizēja atsevišķa komiteja Dr. L. Luksa vadībā, šogad nevarēs notikt, un tie atlikti uz nākošo gadu. Par šiem kursiem izrādīta dzīva interese, bet, ņemot vērā kursu ilgumu tieši vasaras periodā, ne visiem interesentiem bija iespējams izkārtot brīvu laiku. Tādēļ sabiedrisko zinātņu kursu plānošana Toronto jāsāk jau savlaicīgi, paredzot īsāku laiku un programmu.

14. jūnija aizvesto piemiņas akts, kā to ziņoja Dr. L. Lukss, šogad Toronto notiks 13. jūnijā, pl. 19.30, Sv. Paula katedrālē, piedaloties visām baltiešu tautām. Līdzīgs akts tiek organizēts arī Otavā 12. jūnijā, pēc kuŗa paredzēts svecīšu gājiens, lai vērstu vispārēju uzmanību uz Baltijas tautu traģisko likteni un komūnistiskā režīma brutāliem cilvēku tiesību pārkāpumiem. Tā kā šis aizvesto piemiņas akts ir laikā, kad notiek Otavas cilvēku tiesību konference, tad visu latviešu piedalīšanās iespējami kuplākā skaitā nepieciešama.

Tuvākā informācija par to sekos laikrakstos, un tā iegūstama arī no LNAK darbiniekiem.

R. Norītis.

Plkv. Lobe...

(Turpinājums no 1. lp.)

laukā 1919. gada aprīlī Tīreļa purvā.

Jau daudzus gadus man bija vēlēšanās piedzīvot 90.dzimšanas dienu. Lūdzu Dievu, lai viņš dod man spēku līdz tai dienai. Tas bija viņa garīgais spēks, kas mani saturēja fiziski un psīchiski. Lielā diena bija reizē mana prieka diena. Un mana Mildiņa arī spēja piecelties no slimības gultas un būt manā tuvumā.

Labu laiku pirms lielās dienas jutu ķermenī traucējumus, kaut kas nebija kārtībā kuņģī. Pirmā slimnīcā rentgena ārsts teica, ka man nav nekādas vainas. Tā nedomāja Dr. Rašmanis. Tas pārveda mani uz šo slimnīcu, kur izdarīja jaunus rentgena uzņēmumus, un šeit ārsti tūlīt izdarīja operāciju. Parasti jāgaida gaŗās rindās, es tiku operēts ārpus kārtas. Operētājs bija pēc tautības polis — Varšavas slimnīcas chirurģiskās nodaļas vadītājs, docents. Tagad redzēsim, kas nu būs.

Esmu maza auguma — tikai 165 cm un svēru pirms jubilejas 81 kg, tagad man ir 62 kg. Tā ir liela starpība. Līdz ar pazudušajiem svariem pazuduši arī spēki. Es jau zinu, ka man ir liels vecums, un atceros, ko Plensners man sacīja. Manas daudzās izmeklēšanas bija ļoti sāpīgas, bet es visu esmu panesis kā karavīrs ar sakostiem zobiem un savaldību.''

Tas bija piektdien, šā gada 17. maijā.''

Var braukt skatīties, kā būvē veco ļaužu mītni

Kristus Dārza (The Kristus Darzs Foundation) priekšsēdis Dr. Jānis Lūsis piesūtījis mums šādu informāciju:

,,Kristus Dārzs top. Nav vairs tikai pamati, bet celtnei jau ceļ otru stāvu. Bez konstrukcijas citi darbi arī iet pilnā jaudā. Mēneša beigās būs intervijas kandidātiem par posteņiem: administrātors un māsu direktrise. Tie tad varēs nodarboties ar cita personāla pieņemšanu.

Pirmie iemītnieki ir jau savas istabas izmeklējuši. Ontario valdības atbalsts veco ļaužu mītnei ir iegūts. Par slimāku cilvēku aprūpi joprojām turpinās sarunas ar Veselības ministriju.

Daudzi tautieši jau brauc skatīties būvi. Tā atrodas 3 kilometrus uz ziemeļiem no Major Mackenzie Drive, uz rietumiem no 400. ceļa (Pine Valleu Dr.).

Lūdzu brauciet sestdienās vai svētdienās, lai netraucētu būvdarbus.

Informācijas grāmatiņu jau sagatavojam. Tā iznāks jūnija beigās.''

SV. KATARĪNES

● Pēc aizvadītās šejienes mednieku un makšķernieku biedru pilnsapulces kluba valde arī turpmāk darbosies līdzšinējā sastāvā ar pr-di H. Freimani.

Vairs nekandidēja makšķernieku sekc. vad. P. Odiņš. Turpmāk sekciju vadīs V. Veide ar palīgu. V. Rozentālu. Pēdējās makšķerēšanas sacīkstēs (Rockpoint) bija 11 dalībnieki. Labākos lomus guva V. Rozentāls, A. Kažoks un Hilda Auptmane. Žibulēšanas sacensībās (Gilford) visvairāk asaru laimēja A. Kažoks izpelnoties arī R. Mierkalna sen. dāvāto balvu. Sekoja Zelma Veide un K. Priednieks. Kluba tradicionālās zušu makšķerēšanas sacīkstes 8. jūnijā (no plkst. 14:00 — 23:00 vak.) Niagaras upē (parastā vietā).

Vieglatlētu sacensības

Austrālijas latviešu sportistiem viesojoties Toronto, gadskārtējās Kanadas latviešu atklātās meistarsacīkstes vieglatlētikā šogad notiks svētdien, 9. jūnijā, pl. 11:00 Sidrabenē.

Programmā — vīriešiem: 100, 400 un 1500 metru skrējieni, augstlekšana, tāllekšana, lode, disks un šķēps. Sievietēm: 100 un 200 m skrējieni, augstlēkšana, tāllēkšana, lode, disks, šķēps.

Meistersacīkstēs piedalīsies mūsu augstlēkšanas un desmitcīņas rekordisti, melburnietis Viktors Švarcs, arī citi Austrālijas sportisti un sagaidāmi arī vieglatlēti no ASV startējot, šķiet, redzēsim talantīgo filadelfieti Līgu Mežaraupu.

Latviešu sporta apvienība Kanadā meistarsacīkstēm gatavoties un piedalīties aicina visus vietējos mūsu atlētus, lai tālajiem viesiem sagādātu pienācīgu konkurenci. Pagājušā gada brīvās olimpiādes un Ziemeļamerikas baltiešu meistarsacīkšu rezultātus pārskatot konstatējams, ka mums ir prāva grupa talantīgu jaunās paaudzes vieglatlētu, kuŗi savos sasniegumos vēl būs auguši.

Tajā pašā laikā, kad spēkosies vieglatlēti, Sidrabenē sacentīsies arī Austrālijas latviešu novusa izlase ar Toronto DV novusa kluba un Hamiltonas DV ,,Spartas'' vienībām.

Kurzemes cietokšņa piemiņas vakars Hamiltonā

DV Hamiltonas nodaļa 8. maijā pl. 7.30 baznīcas lejas zālē bija rīkojusi Kurzemes cietokšņa atceres vakaru. To atklāja DV Hamiltonas nod. priekšn. Vilis Dāboliņš, īsumā pieskaŗoties pie vispārējā Kurzemes frontes stāvokļa un latviešu leģiona cīņām Kurzemē. Sekoja Dievs, svētī Latviju. Pēc tam referātu par Kurzemes cīņām un to ietekmi uz latviešu ģimenēm lasīja Daugavas vanadžu priekšniece Austra Liepiņa no Anglijas. Runātāja stāstīja par savas ģimenes traģēdiju sakarā ar Kurzemes cietoksni. Viņas referātu ar atbilstošiem dzeju skandējumiem papildināja Maija Upīte un Vijolīte Alksne. Hamiltonas vanadžu kopas vadītāja Kate Lapiņa referenti un dzeju skandētājas apveltīja ar rožu ziediem. Saistošo un interesanto referātu bija atnākuši noklausīties 70 tautieši. Sekoja vanadžu sarūpēts kafijas galds.

J. G.

JAUNĀ MAIŅA IR KLĀT

DV Hamiltonas nod. tautas deju kopas Vainadziņš vakars notika svētdien, 12. maijā Hamiltonas ugunsdzēsēju kluba telpās un bija veltīts Ģimenes dienai un Kr. Barona 150. gada dienai. Vakaru vadīja Anda Ozola, kas arī bija vakara saskaņotāja. Tur vijās tautasdziesmu skandējumi, dziedājumi un tautas dejas, godā ceļot māti un ģimeni, kā arī godu dodot mūsu tautasdziesmu krīvam Kr.Baronam. Sarīkojumā piedalījās arī vanadžu koris Saskaņa diriģentes Skaidrītes Darkēvicas vadībā.

Deju priekšnesumos, tautasdziesmu skandējumos un dziedājumos piedalījās Vainadziņš, Mazais Vainadziņš I un mazais Vainadziņš II, kopā pavisam 50 dejotāji Baibas Šmitas-Kalējas vadībā. Tautas deju klavieŗu pavadījumus veica Dace Ozola un Skaidrīte Darkēvica. Vairākas dejas dejoja Saskaņas pavadījumā. Tautasdziesmas deklamēja un arī dziedāja Vainadziņa dalībnieki, un vairākas tautasdziesmas dziedāja visi kopā ar publiku.

Priekšnesumi ilga pusotras stundas, un publiku visvairāk sajūsmināja vismazākie tautas deju dejotāji. Sekoja bagātīgs vakariņu galds, ko bija sagādājuši dejotāju vecāki. Bija bagātīga amerikāņu loterija ar daudz laimestiem. Apmeklētāju — 150. Daļa no Vainadziņa dalībniekiem gatavojas brauks uz Dziesmu svētkiem Vankuverā.

J. G.

HAMILTONA

● Šejienes mednieku un makšķernieku kluba foreļu makšķerēšanas atklāšanas sacīkstēs 1. vietu ieguva L. Ozoliņš (5 foreles). Sekoja V. Krauklis un Z. Upīte. Internās pikreļu — līdaku makšķerēšanas sacīkstēs vislabāk veicās Maijai Upītei, A. Balodim un R. Mierkalnam (visiem atļautā norma 4 pikreles).

Lai apkarotu zaļo pūķi, Gorbačovs plāno pacelt cenas vodkai.

Maskavas radiofona ziņa:

Reportiere: ,,Kādēļ jūs esat sapircies tik daudz...?''

Pilsonis: ,,Lai pārdzīvotu jaunās reformas!''